

องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุน
การท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

FACTOR ANALYSIS OF AGRICULTURAL RESOURCES MANAGEMENT
FOR TOURISM: A CASE STUDY OF BAN BANGRONG,
PHUKET PROVINCE, THAILAND

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาระเบตตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2564

KMITL-2021-ED-D-229-014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FACTOR OF AGRICULTURAL RESOURCES MANAGEMENT FOR
TOURISM. A CASE STUDY OF BAN BANGRONG,
PHUKET PROVINCE, THAILAND

THE THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY IN AGRICULTURAL EDUCATION
SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2021

KMITL-2021-ED-D-229-014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2021

SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อ
	สนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต
นักศึกษา	นายสุเทพ มุงคุณ
รหัสประจำตัว	57603040
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การศึกษาเกษตร
พ.ศ.	2564
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร. ภัคพงศ์ ปวงสุข
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ
	ผศ.ดร. ปรียนันท์ สิทธิจินดารัตน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยมีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรที่เลี้ยงแพะ เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเกษตรกรตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าเยี่ยมชมฟาร์มเกษตรกรตัวอย่าง ใช้สถิติพรรณนาของตัวแปร ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทำตารางไขว้ และการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต พื้นที่เกษตรกรรมยังมีสภาพที่อุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและชายฝั่งทะเล เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความต้องการบริโภคสูง นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในพื้นที่มีความสามารถในการท่องเที่ยวและการซื้อผลผลิตในราคาที่สูงได้พร้อมๆกับมีความสนใจในการเที่ยวชมกิจกรรมเชิงเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ส่วนการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกรได้มีการรวมตัวกันสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบางโรง ทั้งนี้เป็นการนำเอาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของชุมชนมาบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในชุมชนที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามา ซึ่งทำให้ชุมชนแห่งนี้ได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นมากมาย โดยมีแนวทางการพัฒนาทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านบางโรงสำหรับการดำเนินกิจกรรมการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านบางโรงโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในชุมชน เน้นเรื่องผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง องค์ประกอบแรกคือ การสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มี 4 ตัวแปร ค่าน้ำหนัก .723 - .773 มีการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว มีการจัดการของเสีย ขยะในแหล่งท่องเที่ยว มีการยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบและการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวองค์ประกอบที่ 2 การจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มี 4 ตัวแปร ค่าน้ำหนัก .543 - .786 คือมีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยวมีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว และมีการให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรในฟาร์ม องค์ประกอบที่ 3 การสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว มี 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนัก .594 - .706 คือการจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ มีการจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว มีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว และมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่ 4 การสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ มี 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนัก .520 - .766 คือสภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว มีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ มีความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท มีความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และมีการเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร

โดยที่องค์ประกอบทั้ง 4 ปัจจัยสำคัญของการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่

Thesis Title	Factor Analysis of Agricultural Resources Management for Tourism: A Case study of Ban Bangrong Phuket Province, Thailand
Student	Mr. Suthep Mungkhun
Student ID.	57603040
Degree	Doctor of Philosophy
Program	Agricultural Education
Year	2021
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Pakkapong Pongsuk
Thesis Co-Advisor	Asst. Prof. Dr. Sarawut Intorrathed Asst. Prof. Dr. Preeyanan Sittijinda

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the management of agricultural resources to support Ban Bang Rong Tourism Phuket Province and to study the components of agricultural resource management. This research is a mixed method research. The research methods employed in this study were qualitative research using key informant in-depth interview, after that the researcher will conduct with group discussion and quantitative research to determine the relationship between variables. The research samples were agriculturists, Goat farmers, orchard farmers, and agritourism promotion leaders and support agricultural resource management and Model Farmer and Thai Tourists who visit Farm of model farmer with using descriptive statistics of variables, percentages, mean scores, standard deviation cross grid and composition analysis.

The results showed that Agricultural Resource Potential of Ban Bang Rong Farmers Phuket Province The farmland is also fertile and biodiversity of natural resources on both land and coast. It is a source of agricultural production with high demand for consumption. Foreign tourists in the area have the ability to travel and purchase high-priced produce with an interest in exploring agricultural activities which unique of the region.

As for the management of agricultural resources for tourism of Ban Bang Rong farmers. Phuket Province. Farmers have gathered to support tourism by the Ban Bang

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ iii อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Rong community. This is to bring the potential of the community's agricultural resources to manage and promote ecotourism within the community that attracts tourists. This has earned this community many outstanding community awards. There are guidelines for the development of agricultural resources to support tourism in Ban Bang Rong community for the implementation of activities to support Ban Bang Rong Agro-tourism with an emphasis on participation of the people in the community. Emphasis on both positive and negative impacts.

The results of these factor analyses of the model showed that the four main factors loading were positive. The first factor loading of participative management creation in 4 sub-factors were positive, their size of factor loading values was from .723 - .773. The sub-factors were safety management for the tourists, waste management in tourist spots, community agreement and collaborations, and networking for tourism promotion. The size of second factor loading in efficiency of provided activities and services factor was from .543 - .786 in its 4 sub-factors which were trip reception and familiarization, introduction to tourist attractions and excursion activities, a variety of trip activities, and knowledge transfer and farming practice demonstration. The third factor loading in creating potentials of tourist spots was positive from .594 - .706. The values varied in its 4 sub-factors which were well-prepared management for agritourism such as providing walking trails within the tourist spots, readiness of infrastructure, adequacy of manpower for tourist hospitality, and limitation of a proper traveling number of tourists entering a place. The factor loading with the values of .520 - .766 was positive in the fourth main factor of creating value and attractiveness. The 4 sub-factors found were the beauty of natural scenery of tourist attractions and well-decorated, nature-inspired landscape, connection between various types of tourist attractions, outstanding and variety of agricultural products, and providing farmer engagement activities to learn the ways of life.

Based on the major findings of the 4 important factors, it was recommended that agricultural resources management for agritourism at Ban Bangrong should receive more participation from every organization in the community.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ก็ความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ภคพงศ์ ปวงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศราวุธ อินทรเทศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริยพันธ์ สิทธิจินดาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ตลอดจนได้กรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.รัชดากร พลภักดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธাত্রี รอดชำนาญ ดร.กาญจน์ หงษ์มณีรัตน์ และอาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์การศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดภูเก็ต ผู้นำด้านการท่องเที่ยวบ้านบางโรง กลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงแพะและทำสวนผลไม้ทุกคน ที่อำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแนวคิดที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัยและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลืออย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำการวิจัย

ในการนี้ ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัว และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน รวมถึงกำลังใจสำคัญที่ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา - มารดา ครู – อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

สุเทพ มุงคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพ.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 คำถามของการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์สำหรับการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	8
2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว.....	10
2.3 การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	12
2.4 ขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยว.....	13
2.5 ลักษณะทางด้านกายภาพพื้นที่เกษตรที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	22
2.6 แนวทางการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	24
2.7 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ต.....	27
2.8 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ต.....	34
2.9 การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดภูเก็ต.....	39
2.10 บริบทบ้านบางโรง.....	40
2.11 กิจกรรมและการบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านบางโรง.....	41
2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
3.1 ลักษณะของการวิจัย.....	47
3.2 ขั้นตอนของการวิจัย.....	47
3.3 ลำดับขั้นของการวิจัย.....	48
3.4 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	48
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิจัย	54
4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	54
4.1.1 ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	54
4.1.2 ลักษณะของชุมชนบ้านบางโรง.....	63
4.1.3 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	66
4.2 การวิจัยเชิงปริมาณ.....	68
ตอนที่ 1 ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	69
ตอนที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม กับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Cross tabulation) และใช้สถิติ Chi-square.....	75
ตอนที่ 3 การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง.....	76
ตอนที่ 4 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม กับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Cross tabulation) และใช้สถิติ Chi-square.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)...	82
ตอนที่ 6 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	89
4.3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	92
4.3.1 องค์ประกอบการจัดการด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ : Management Participation.....	92
4.3.2 องค์ประกอบการจัดการด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ : Efficiency Service.....	93
4.3.3 องค์ประกอบการจัดการด้านการสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว : Potential..	94
4.3.4 องค์ประกอบการจัดการด้านการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ : Value and Attraction.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	97
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	103
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	109
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	118
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	126
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis).....	130
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตวิเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	134
ภาคผนวก จ หนังสือเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	140
ประวัติผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในปีพ.ศ. 2557 – 2559.....	29
3.1	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
4.1	ความพร้อมของเกษตรกรที่เลี้ยงแพะรองรับการท่องเที่ยว.....	59
4.2	สภาพทั่วไปสวนผลไม้บ้านบางโรง.....	60
4.3	ปัญหาของการจัดการสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	63
4.4	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	69
4.5	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามคุณค่าทางกายภาพ และชีวภาพทางการเกษตร.....	70
4.6	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามคุณค่าด้านองค์ ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร.....	71
4.7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามการบริหารจัดการ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร.....	72
4.8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามสิ่งสนับสนุน ให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	73
4.9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามการดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร.....	74
4.10	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	75
4.11	ผลการทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง.....	76
4.13	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการจัดการ รองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	77
4.14	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร.....	78
4.15	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการตั้งดูใจ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	79
4.16	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการบริการการ ท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	80
4.17	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการ ท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต.....	81
4.18	ผลการทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	82
4.19	ค่า KMO และการทดสอบ Bartlett's test.....	82
4.20	ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของ แต่ละองค์ประกอบ (Principal Component Analysis : PCA)	83
4.21	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบ ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลักก่อนหมุนแกน.....	84
4.22	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการหมุนแกน องค์ประกอบโดยใช้วิธีแวนน์แมกซ์.....	86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.23	องค์ประกอบ จำนวนตัวแปร และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ....	88
4.24	สรุปรูปแบบและแนวทางการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต.....	90

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	5
2.1	กรอบแนวคิดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว.....	8
2.2	ลักษณะการปลูกพืชตามรูปแบบต่าง ๆ	14
2.3	ตัวอย่างการออกแบบผังฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว.....	14
2.4	การสร้างจุดเด่นให้กับพืช การสร้างแนวรั้วของฟาร์มเลี้ยงสัตว์.....	15
2.5	การปลูกไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผล.....	15
2.6	การเสนอความเป็นมาของฟาร์ม.....	15
2.7	การจัดทางเดินชมภายในฟาร์ม.....	16
2.8	การปลูกผักร่วมกับหินธรรมชาติ และการจัดที่พักระหว่างเส้นทาง.....	16
2.9	พื้นที่กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่สวน.....	17
2.10	ป้ายแสดงสถานที่ปลูกพืชและป้ายแสดงเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยว.....	18
2.11	การให้นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตในฟาร์ม.....	19
2.12	กิจกรรมป้อนอาหารสัตว์ และกิจกรรมบันเทิง.....	19
2.13	กิจกรรมนำชมผลผลิตของฟาร์ม และการให้นักท่องเที่ยวถ่ายภาพ.....	19
2.14	การสาธิตให้ความรู้การรีดนมวัว และป้ายแสดงข้อมูลการปลูกพืช	20
2.15	ร้านจัดแสดงสินค้าและจำหน่ายผลผลิตของฟาร์ม.....	20
2.16	แผนที่แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต.....	30
2.17	การอนุรักษ์พื้นที่ปลูกข้าวและบริเวณป่าพรุของชุมชน.....	30
2.18	การบำบัดร่างกายโดยวิธีฝังทรายและคณะทำงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....	31
2.19	จุดชมวิวดาดท่าหลาและแปลงผักสาธิตของเกษตรกร.....	31
2.20	ฟาร์มแพะรางวัลพระราชทาน นายมานิตย์ งานแข็ง เกษตรกรตำบลเชิงทะเล.....	32
2.21	การแสดงผลไม้ตามฤดูกาลและการแลกเปลี่ยนแนวคิดเกษตรเชิงท่องเที่ยว	32
2.22	การวางแผนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในตำบลราไวย์.....	33
2.23	การแปรรูปผลไม้พื้นเมืองของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตำบลมลา.....	33
2.24	แนวคิดของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว.....	38
2.25	ความนิยมของนักท่องเที่ยวซื้อผลไม้ตามฤดูกาลชุมชนบางโรง.....	41
4.1	การให้บริการนักท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ.....	55
4.2	การรักษาพยาบาลกรณีฉุกเฉินกับนักท่องเที่ยว.....	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.3	ลักษณะของฟาร์มแพะที่เกษตรกรให้บริการนักท่องเที่ยว..... 56
4.4	การป้อนนม และการรีดนมแพะที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม..... 57
4.5	การปรับปรุงสภาพฟาร์มแพะเครือข่ายเกษตรกรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว..... 58
4.6	ผลิตภัณฑ์จากแพะและที่พักบริการนักท่องเที่ยว..... 58
4.7	การประชาสัมพันธ์และสิ่งสนับสนุนการท่องเที่ยว..... 59
4.8	สวนผลไม้พื้นเมืองภูเก็ต (ทุเรียน มังคุด ลองกอง) 60
4.9	การเตรียมความพร้อมของเกษตรกรเกี่ยว..... 61
4.10	การจัดทางเดินภายในสวนผลไม้เพื่อการเที่ยวชมและเขตกำหนด..... 61
4.11	การรักษาความสะอาดภายในสวนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว..... 62
4.12	แผนที่บ้านบางโรง ภูเก็ต..... 66
4.13	การเดินทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวจากบางโรงไปยังเกาะต่าง ๆ..... 66
4.14	องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต MEPV Model..... 89
5.1	องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต MEPV Model..... 102

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมหรือการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว คือวิธีการหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรโดยไม่ต้องลงทุนอะไรมาก เพียงแต่เกษตรกรมีแนวคิดที่ดีที่จะบริหารจัดการให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว (นาฏสุตา เชนนะสิริ. 2556) และในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในกิจกรรมท่องเที่ยวของบริษัททัวร์เพราะรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ให้ความรู้ด้านการเกษตร พร้อมกับความบันเทิงและความสนุกสนานที่เป็นประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว (จินดา ขลิบทองและคณะ. 2556) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นวิธีการหนึ่งของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชนบทที่ผู้เข้าชมได้มีโอกาสรับทราบเรื่องราวต่างๆ ของกระบวนการผลิต เข้าใจบริบทอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น ได้พบกับผลิตภัณฑ์อาหารแบบดั้งเดิมของท้องถิ่น การใช้ชีวิตประจำวันของวิถีชีวิตในชนบท และการเกษตรยังเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมภูมิปัญญาของท้องถิ่นไว้ให้กับลูกหลานในอนาคต (ราณี อธิชัยกุล. 2556)

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว คือการที่เกษตรกรนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในฟาร์มมาจัดการให้เกิดการเรียนรู้ การอนุรักษ์อาชีพเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. 2556) มีความสัมพันธ์ระหว่างการเกษตรกับการท่องเที่ยว ธุรกิจเกษตรกับการท่องเที่ยว การวางแผนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น กิจกรรมและนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น สวนผัก สวนผลไม้ (จันทร์วิภา ธนะโสภณและคณะ. 2555) สวนดอกไม้ สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยง (สุวิมล ตั้งประเสริฐ. 2554) เพื่อชื่นชมความสวยงาม และเพลิดเพลินในฟาร์ม มุ่งเน้นการเรียนรู้วิถีเกษตร การดำรงชีวิตวัฒนธรรมประเพณี (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556) การจัดกิจกรรมควรมีความต่อเนื่องเพื่อกระจายรายได้ในท้องถิ่น และมีความสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ (ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. 2556) โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างการเกษตรกับธุรกิจการท่องเที่ยว มีการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น (จินดา ขลิบทอง และคณะ. 2556) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมและนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น การสาธิตเก็บผลไม้ สาธิตการให้อาหารสัตว์ เพื่อสร้างความเพลิดเพลินในฟาร์ม มุ่งเน้นการเรียนรู้วิถีเกษตร การดำรงชีวิต วัฒนธรรมประเพณี (ราณี อธิชัยกุล. 2556), (สุวิมล ตั้งประเสริฐ. 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่นำเอาวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีการประกอบอาชีพของเกษตรกร ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาผสมผสาน ด้วยระบบการบริหาร การจัดการทรัพยากรที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน อันก่อให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายองค์ความรู้ นำไปสู่การถ่ายทอดภูมิปัญญา (ปริญนันท์ สิริจินดาร และคณะ. 2557) และเทคโนโลยี โดยมีเจตนา มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้วิถีเกษตรกรรม (ราณี อธิชัยกุล. 2556) การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการ ดำเนินกิจกรรม จัดเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชน และ ตัวเกษตรกร รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ควบคู่กันไปเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม ในอนาคต

สำหรับจังหวัดภูเก็ตได้รับความนิยมนด้านการท่องเที่ยวทั้งในชาวไทยและชาวต่างชาติ อันเนื่องมาจากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นชายหาด ทะเล หมู่เกาะต่างๆ ภูเขา น้ำตก และความสวยงามของสถาปัตยกรรมชิโนโปรตุกีส (สำนักงานจังหวัดภูเก็ต. 2557) นอกจากนี้ ยังมีการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนักคือการท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถใกล้ชิดกับชุมชนได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของชุมชนต่างๆ ที่ได้ไปเยี่ยมชม (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2558) สำหรับ ชุมชนบ้านบางโรง ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 นับถือ ศาสนาอิสลามความเด่นของชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม (โชติ ถาวร และคณะ. 2555) ทำให้นายทุนเข้ามาบุกเบิกเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการตัดไม้ทำลายป่าและ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากป่าชายเลนของประชาชนในชุมชนอย่างไม่รู้คุณค่า ป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ถูกทำลายลดลงอย่างรวดเร็วทำให้การประกอบอาชีพตามวิถีชีวิตดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป (โชติ ถาวร และคณะ. 2556), (นฤนาถ พยัคฆา และแสงดาว วงศ์สาย. 2556) จึงเป็นสาเหตุให้กลุ่มท่องเที่ยว เกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลป่าคลอกพยายามดำเนินกิจกรรมพัฒนาการเกษตรของชุมชนให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวในพื้นที่และสร้างรายได้ให้กับชุมชน แต่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังไม่ได้รับความ นิยมเนื่องจากนักท่องเที่ยวสนใจน้อยกว่าการท่องเที่ยวกิจกรรมอื่นๆ ที่มีความสวยงามมากกว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรบ้านบางโรงคือธุรกิจการท่องเที่ยวอื่นๆ เข้ามามีส่วนแบ่งพื้นที่ เกษตรกรรมของชุมชนทำให้เกษตรกรหันไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และนอกจากนี้พื้นที่เกษตร ดั้งเดิมของเกษตรกรเปลี่ยนเป็นสถานที่พัก ร้านอาหาร ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวแทน (โชติ ถาวร และคณะ. 2556) กอปรกับศักยภาพของจังหวัดภูเก็ตมีที่เหมาะสมในการรองรับการท่องเที่ยวได้มาก ขึ้น จึงเป็นข้อดีของเกษตรกรที่จะได้พัฒนาอาชีพของตนเองให้ทัดเทียมกับการท่องเที่ยวด้านอื่นๆ ส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรให้มากขึ้น และเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินของ ตนเองพร้อมกับสืบสานวัฒนธรรมประเพณีทางการเกษตรให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว ได้อย่างลงตัว ทั้งนี้หากเกษตรกรไม่ปรับปรุงระบบการผลิตจะเป็นการสูญเสียโอกาสของเกษตรกรเอง ทั้งๆ ที่มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการภายในพื้นที่จำนวนมากและมีศักยภาพในการจ่ายเงินที่ค่อนข้างสูง

ดังนั้นองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นอย่าง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับ อนุญาตใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยิ่งต่อเกษตรกรและการสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนสนใจพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น อีกทั้งเกษตรกรยังรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของตนไว้ประกอบอาชีพต่อไป

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเพิ่มทางเลือกให้ผู้สนใจในอาชีพเกษตรกรรมได้เรียนรู้ ซึ่งนอกจากจะได้รับทั้งความเพลิดเพลินแล้วยังสามารถนำความรู้กลับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน (จันทริภา ธนะโสภณ และคณะ. 2555) และเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมของบรรพบุรุษ โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีความเป็นอยู่ของภาคเกษตรกรรม และการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่หลากหลายทั้งวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม จนถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ท่ามกลางทัศนียภาพธรรมชาติที่สวยงามในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ฉะนั้นรูปแบบที่จะผลักดันให้เกษตรกรมีการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านบางโรงนั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความหลากหลายรูปแบบถึงจะเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

1.2 คำถามของการวิจัย

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ควรมีองค์ประกอบของการจัดการอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 ศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

1.3.2 ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตร และองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

1.4.1 **ขอบเขตด้านประชากร** ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องการเกษตรโดยตรง และมีบทบาทการสนับสนุนการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่รับผิดชอบงานด้านการส่งเสริมการเกษตร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 5 ท่าน

1.4.1.2 เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์แพะบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 25 ฟาร์ม โดยติดต่อขอข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ตให้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546)

1.4.1.3 เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 44 ราย โดยติดต่อขอข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต และให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546)

1.4.1.4 ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 25 คน

1.4.1.5 เกษตรกรตัวอย่างที่พัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจนได้รับการยอมรับว่าเป็นรูปแบบการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) จำนวน 2 ฟาร์ม โดยการใช้แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลเชิงลึกเพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์การปฏิบัติงานในฟาร์มตามกรอบของการบริหารจัดการที่ได้ผลดี เช่น ภาพถ่าย การสังเกต

1.4.1.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าเยี่ยมชมฟาร์มเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 120 คน

1.4.2 ขอบเขตของตัวแปร การวิจัยนี้มุ่งศึกษาตัวแปรที่สำคัญดังนี้

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่

1.4.2.1.1 การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1.4.2.1.2 การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร

1.4.2.1.3 การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1.4.2.1.4 การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1.4.2.2 ตัวแปรตาม คือ องค์กรประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

1.5 กรอบแนวความคิดการวิจัย (Theoretical framework)

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยเห็นว่าต้องมีมาตรการต่างๆ ที่เจ้าของฟาร์มต้องผสมผสานวิธีการปฏิบัติหลายอย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์กับชุมชนได้มากที่สุด (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2556)

จากภาพกรอบแนวความคิดอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่จะพัฒนาทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเอง ผู้วิจัยนำตัวแปรดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดในการวิจัยเพื่อให้เชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรดังภาพที่ 1.1 ที่แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต พิจารณาจากการใช้ศักยภาพจากทรัพยากรเกษตร ประกอบด้วย 1) คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร 2) คุณค่าด้านองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการเกษตร 3) การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร และ 4) สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร 3) การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ 4) การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามภาพดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 นิยามศัพท์สำหรับการวิจัย

1.6.1 การส่งเสริมจากภาครัฐ หมายถึง การให้คำแนะนำช่วยเหลือการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้ได้ผลผลิตและรายได้เพิ่มมากขึ้นจากกิจกรรมด้านการบริการนักท่องเที่ยว

1.6.2 การฝึกอบรม หมายถึง การถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.6.3 การส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การให้บริการเกษตรกรด้วยการให้การศึกษาเพื่อปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการเกษตรการปรับปรุงระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น

1.6.4 การให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือ ติดต่อบริการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรเพื่อสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพของเกษตรกร

1.6.5 การมีส่วนร่วมวางแผนการผลิต หมายถึง การจัดลำดับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่จะให้ได้ผลผลิตที่ดีสามารถรองรับการท่องเที่ยวได้เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.6.6 การมีส่วนร่วมการท่องเที่ยว หมายถึง การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการและวางแผนด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกษตรกร เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดการเสนอความคิดเห็น ออกแบบกิจกรรม วางแผนการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.6.7 การมีส่วนร่วมการใช้ทรัพยากร หมายถึง ศักยภาพการจัดการทรัพยากรเกษตรความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ความสะอาด สวยงามของพื้นที่

1.6.8 คุณสมบัติของเกษตรกร หมายถึง สถานภาพพื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์การเป็นผู้นำในประกอบอาชีพให้มีกลยุทธ์การผลิต กลยุทธ์การตลาด

1.6.9 วิสัยทัศน์การประกอบอาชีพ หมายถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้ความสามารถ และทักษะการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบที่หลากหลายและมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน

1.6.10 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และชักจูงหรือชี้แนะให้บุคคลอื่นปฏิบัติตาม คล้อยตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.11 ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนรู้ การฝึกฝน การค้นคว้าหาประสบการณ์ จนเกิดความชำนาญ และสามารถนำมาปรับปรุงฟาร์มของตนเองให้เกิดมูลค่าเพิ่มและเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.12 ทรัพยากรการเกษตร หมายถึง สภาพพื้นที่ดินแหล่งน้ำ พันธุ์พืช และสัตว์ที่อยู่ในฟาร์มเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตทางการเกษตร

1.6.13 แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรอย่างมีคุณภาพ หมายถึง การที่เกษตรกรบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดการพื้นที่ให้สวยงาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวในฟาร์ม

1.6.14 การจัดการทรัพยากรเกษตร หมายถึง การจัดการองค์ประกอบต่างๆ ในฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ประโยชน์มากที่สุดพร้อมที่จะให้บริการนักท่องเที่ยว

1.6.15 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการกิจกรรมทางการเกษตร

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ทราบถึงการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

1.7.2 ทราบถึงองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

1.7.3 ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำมาใช้กับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรในท้องถิ่นเพื่อให้เกษตรกรได้เห็นความสำคัญของอาชีพการเกษตร มีทางเลือกในการพัฒนาฟาร์มของตนเองให้มีความน่าสนใจ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการกระจายนักท่องเที่ยวไม่ให้หนาแน่นในบางพื้นที่

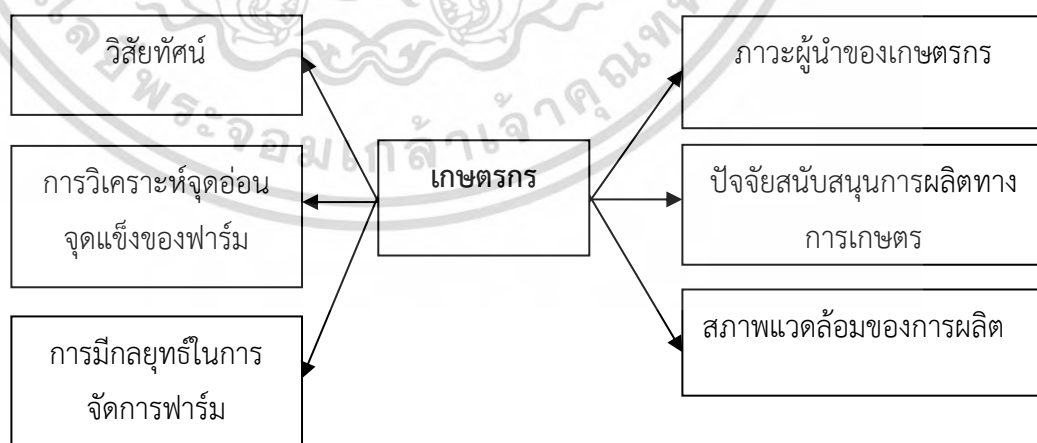
1.7.4 เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรักและหวงแหนในอาชีพการเกษตรกรรมในพื้นที่ และเป็นการรักษาระบบนิเวศน์การเกษตรให้กลับคืนสู่สภาพความสมบูรณ์มากขึ้นโดยเฉพาะความหลากหลายด้านชีวภาพ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมการวิจัยนี้ได้เน้นองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) ซึ่งเป็นกิจกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ นำกลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพได้ (พงษ์ศักดิ์ วิทวัสชุตินกุล และพิณทิพย์ ธิติโรจนะวัฒน์. 2551) นอกจากนี้คือการได้ทวนกลับไปค้นหาเรียนรู้เข้าใจภาคภูมิใจกับอาชีพเกษตรกรรมไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรมสวนเกษตรสวนสมุนไพรสวนผักและผลไม้ เป็นต้น (จันทร์วิภา ธนะโสภณ และคณะ. 2555) ซึ่งได้วิเคราะห์แนวคิดดังนี้

2.1 แนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

แนวความคิดการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวให้ความสำคัญการนำหลักการทฤษฎีการจัดการฟาร์มมาออกแบบฟาร์มในเชิงบูรณาการให้เป็นธุรกิจเกษตร (Agribusiness) ด้วยทฤษฎีและวิธีการบริหารจัดการธุรกิจ การตลาดผลิตผลเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่ม การให้ความรู้ทางการเกษตรควบคู่กับความบันเทิงแบบธรรมชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556) และการสร้างเครือข่ายในธุรกิจเกษตร เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตทั้งในรูปแบบการค้าและการผลิตแบบพึ่งตนเองให้ยั่งยืนและแนวความคิดพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ควรมาจากแรงผลักดันหลายทางตามที่ได้นำเสนอ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจึงได้กำหนดองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับการพัฒนาฟาร์มให้ได้มาตรฐานการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรโดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร

คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรที่มีต่อระบบนิเวศและความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งจากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรคุณค่าทางด้านการเรียนรู้และคุณค่าทางด้านจิตใจการประเมินคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ด้านคือคุณค่าทางด้านชีวภาพคุณค่าทางด้านกายภาพและคุณค่าทางสังคม

1. คุณค่าทางด้านชีวภาพประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัดได้แก่ความหลากหลายของระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรความเป็นแหล่งรวมพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะโดดเด่นหายากใกล้สูญพันธุ์หรือมีจำนวนมากและความโดดเด่นเฉพาะตัวของระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร

2. คุณค่าทางกายภาพประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัดได้แก่จำนวนประเภทของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรภายในแหล่งท่องเที่ยวขนาดของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรสภาพความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวทางกายภาพของพื้นที่

3. คุณค่าทางสังคมประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ คุณค่าต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรและชุมชนท้องถิ่นคุณค่าทางด้านประเพณีและวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

ศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมพื้นที่เกษตรกรรมของเกษตรกรนั้นๆ ให้มีความสำคัญมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมากแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึงหรือเส้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวไม่ปลอดภัยก็ทำให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมเข้าไปท่องเที่ยวสำหรับศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวมีดัชนีชี้วัดที่ใช้พิจารณา 5 ด้าน ได้แก่

1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร
3. ความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว
4. ศักยภาพในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน
5. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวจากปัจจัยภายนอก

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการพื้นที่ในฟาร์มของเกษตรกร

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรหมายถึงความสามารถในการควบคุมดูแล

การดำเนินงานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดการท่องเที่ยวในฟาร์มของเกษตรกรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนประกอบด้วยการจัดการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการด้านการท่องเที่ยว

2. การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกโดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

3. การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิดการพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนรวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556)

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรในปัจจุบันมีหลายด้าน เช่น ต้นทุนในการประกอบอาชีพที่สูงขึ้น บุคคลรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญไม่ค่อยประกอบอาชีพเกษตรกร การแข่งขันด้านการตลาดมีมากขึ้น เกษตรกรผู้ผลิตไม่สามารถจัดจำหน่ายผลผลิตของตนเองได้อย่างสมบูรณ์เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตของตนเองได้ตามต้องการ ฉะนั้นเพื่อนำไปสู่แนวคิดของการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงเสนอ 3 ปัจจัยหลักดังนี้ (ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. 2556)

2.2.1 กระแสโลกาภิวัตน์และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือการเปลี่ยนแปลงหลายประการในปัจจุบันเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว สืบเนื่องจากผลผลิตการเกษตรสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน เช่น การได้ชมสวนดอกไม้ทำให้สบายใจ การได้เก็บผลไม้ด้วยตนเองและรับประทานแบบสดๆ หรือการได้สัมผัสกับสภาพอากาศที่บริสุทธิ์ เป็นต้น

2.2.2 ความคิดเชิงสร้างสรรค์กับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรูปแบบใหม่ที่เกษตรกรจะต้องตระหนักกับการพัฒนาอาชีพของตนเองให้เป็นที่น่าสนใจ เช่น การผลิตแบบสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ใส่ใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. 2556) การสร้างสรรค์คุณภาพของผลผลิตให้กับผู้บริโภค เป็นต้น

2.2.3 การเปลี่ยนแปลงของการประกอบอาชีพเกษตรเป็นเหตุผลที่มาจากคนรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ความสนใจในการประกอบอาชีพกรรมน้อยลง หรือไม่ได้รับความนิยมนั้น ทั้งที่เยาวชนรุ่นใหม่เป็นบุคคลที่มีศักยภาพความคิดที่ทันสมัย ความสามารถในการนำ

เทคโนโลยีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมถูกเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่ให้บริการด้านอื่นๆ แทน เช่น เป็นที่พักอาศัย เขตโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

จากปัจจัยข้างต้นเกษตรกรสามารถมีบทบาทในการการพัฒนาฟาร์มของตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงลักษณะการท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขผลิตภัณฑ์จากสองปัจจัยพื้นฐานสำคัญ ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ผนวกกับพลังความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมิติความแปลกใหม่ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในเชิงธรรมชาติ (ภูริวัจน์ เดชอ่อม. 2556) ดังนั้นระบบการเกษตรที่จะก้าวไปในอนาคตที่มีการแข่งขันด้านการค้า ด้านมาตรการการลดต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ด้านการพัฒนาช่องทางเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร เพื่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้กับลูกหลานหรือเยาวชนได้เห็นความสำคัญของอาชีพนี้ ตลอดจนการพัฒนาเป็นธุรกิจที่เท่าเทียมกับสาขาบริการอื่นๆ

จึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรที่สามารถนำเอาวัตถุดิบต่างๆ ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในฟาร์ม ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มได้ โดยการมองเห็นโอกาส หรือศักยภาพอะไรที่เป็นความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ เช่น การเดินทางสะดวก มีระบบขนส่งที่ดีหรือการอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถไปเที่ยวต่อที่อื่นได้ หรือเครือข่ายการท่องเที่ยวด้วยกันเองเพื่อเป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีเวลาอยู่กับเราให้นานที่สุด เกษตรกรจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ สร้างความเป็นเรื่องราวภายในฟาร์มให้เกิดกิจกรรมที่น่าสนใจ หรือการนำสิ่งที่ไม่น่าสนใจมาสร้างให้น่าสนใจ นำเสนอความเป็นมาจากอดีตถึงปัจจุบัน เช่น การเกิดขึ้นมาของฟาร์มเริ่มต้นจากอะไร ผ่านเวลานานเท่าไร เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นพัฒนาการต่างๆ นอกจากนี้เกษตรกรยังสามารถบอกเล่าเรื่องราวของเครื่องมืออุปกรณ์ทางการเกษตรที่ใช้อยู่ในฟาร์ม นำมาจัดแสดงในรูปของสภาพจริงที่ผ่านการใช้งาน หรือการจัดแสดงแบบผ่านสื่อที่เป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวโดยมีพื้นที่จัดแสดงให้นักท่องเที่ยวได้เห็น เป็นต้น (ภูริวัจน์ เดชอ่อม. 2556)

1. การบอกเล่าประวัติศาสตร์ต่างๆ ของฟาร์มและพื้นที่ใกล้เคียง
2. มีปรัชญา วิสัยทัศน์การผลิตและการจัดการฟาร์มเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น จริงใจ ต่อผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยว เช่น การสร้างความหวังใจ การให้ความคุ้มค่าด้านคุณภาพของผลผลิต เป็นต้น
3. การบอกเล่าระบบการผลิตและขั้นตอนการผลิตในฟาร์ม
4. การจัดภูมิทัศน์ภายนอกและภายในฟาร์มให้เป็นที่ประทับใจ เช่น การสร้างจุดสนใจ การสร้างจุดขาย ภาพลักษณ์ที่เป็นสิ่งจดจำ การจัดพื้นที่ถ่ายภาพในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ แปลงไม้ดอกไม้ประดับ การจัดทำป้ายชื่อฟาร์ม หรือป้ายข้อความสื่อความหมายที่แสดงออกในทางที่น่ารัก เห็นแล้วชวนฝัน เป็นต้น

5. การมองหาลูกค้ำกลุ่มเป้าหมาย

6. การจัดกิจกรรมในช่วงที่เป็นเทศกาล หรือวันที่สำคัญที่เป็นวันหยุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การเปิดตัวเพื่อประชาสัมพันธ์ในงานต่างๆ ที่เป็นแหล่งชุมชน

8. การพัฒนาสินค้าที่ระลึกจากฟาร์ม ที่สื่อความหมายฟาร์ม

จากที่ได้นำเสนอข้างต้นหากเกษตรกรพิจารณาความได้เปรียบในพื้นที่และวางแผนพัฒนาฟาร์มของตนเองร่วมกับเครือข่ายที่มีแนวทางร่วมกัน ถือได้ว่ามีโอกาสที่จะพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมให้ได้รับความสนใจมากขึ้น ดังที่ ภูริวัจน์ เดชอุ่ม (2556) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับบริบทการท่องเที่ยวไทยอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย กระบวนการพัฒนา 5 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาอัตลักษณ์และทำความเข้าใจคุณค่าของวัฒนธรรม การสร้างความโดดเด่นและความแตกต่าง การหยั่งรู้ความต้องการของตลาดในเชิงลึก การเสริมสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และการปรับเปลี่ยนกลวิธีในการพัฒนาตลาด

2.3 การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ประเภทพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวลักษณะของการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในประเทศไทยมีหลายลักษณะขึ้นอยู่กับว่าจะใช้วัตถุประสงค์อะไรเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภท เช่น ลักษณะการลงทุน ลักษณะของการผลิต ระดับพื้นที่ของพื้นที่เพาะปลูก เป็นต้น สำหรับการนี้ใช้ได้แบ่งประเภทพื้นที่เกษตรกรรมเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. พื้นที่ปลูกพืชให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามประเภท ได้แก่ กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มพืชผัก กลุ่มไม้ผล กลุ่มพืชสมุนไพร กลุ่มพืชไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น และสวนป่า
2. พื้นที่เลี้ยงสัตว์เพื่อการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามประเภท ได้แก่ กลุ่มสัตว์เล็ก กลุ่มสัตว์ใหญ่ กลุ่มประมงหรือสัตว์น้ำ และกลุ่มสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง การทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกษตรกรสร้างขึ้นเพื่อการเลี้ยงชีพ การพักผ่อนของนักท่องเที่ยวและเสริมสร้างสุขภาพภายใต้กรอบการให้ความสนุกสนานบันเทิงและการศึกษาหาความรู้ (สุวิมล ตั้งประเสริฐ, 2554) มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร (Farm agriculture to tourism standard) หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการที่มีคุณค่าของแหล่งองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว
2. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว
3. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์ม

ทั้งนี้ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพความมีประสิทธิภาพ และความมีคุณภาพเพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการนั้นด้วย

ดัชนี (Index) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดคุณลักษณะของ

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวชี้วัด (Indicator) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติของแต่ละดัชนีซึ่งตัวชี้วัดในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการมีทั้งที่อยู่ในรูปของค่าเชิงคุณภาพหรือในรูปของค่าเชิงปริมาณ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556)

2.4 ขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

กระบวนการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเน้นไปที่การจัดการองค์ประกอบต่างๆ ในฟาร์มของเกษตรกรที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกรจะต้องเริ่มตั้งแต่การวางแผนการผลิต การจัดองค์การการทำงาน การนำและชักจูงผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์. 2556) ซึ่งเป็นกระบวนการพื้นฐานทั่วไปของการบริหารจัดการ และสำหรับกระบวนการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีกระบวนการดังนี้

2.4.1 การออกแบบพื้นที่ในฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

การออกแบบฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ที่มีสนใจนำไปปรับใช้กับการจัดการพื้นที่ของเกษตรกรเองทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยการเน้นการสร้างกิจกรรมการผลิตที่หลากหลายให้ผสมผสานกิจกรรมต่างๆ ให้มีความต่อเนื่อง เห็นความสำคัญของการออกแบบพื้นที่เพื่อการสร้างประโยชน์สูงสุด เช่นการผลิตสินค้าเกษตรต้องวางแผนการผลิตอย่างไรถึงจะสำเร็จ คำนึง (กฤษณา รุ่งโรจน์วิชัย และคณะ. 2556) หรือมีภูมิคุ้มกันตนเองทั้งในระยะสั้น ระยะยาว เกษตรกรต้องคิดเสมอว่าการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ทุกอย่างในฟาร์มต้องให้ผลตอบแทนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

การออกแบบฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว คือการบริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีผลตอบแทนที่ต่อเนื่อง ด้วยการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายตลอดปีสอดคล้องกับระบบการผลิต เช่น การนำเสนอวิธีการเลี้ยงสัตว์ หรือการปลูกพืชที่น่าสนใจ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การจัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม หรือการนำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจพื้นที่ของเกษตรกร

ภาพที่ 2.2 ลักษณะการปลูกพืชตามรูปแบบต่างๆ

ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2555

การวางผังฟาร์ม คือ การกำหนดตำแหน่งสิ่งก่อสร้างว่าจะอยู่ด้านซ้าย ด้านขวา ด้านหน้า ด้านหลังของพื้นที่ที่เราจะจัดวางไว้ในฟาร์ม และความเหมาะสมของพื้นที่เป็นสำคัญ เช่น ทางเข้าออก ฟาร์ม จุดประชาสัมพันธ์ พื้นที่จอดรถรับส่ง จุดถ่ายภาพที่ระลึก จุดแสดงกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว พื้นที่ขายสินค้าและบริการ

1 กลุ่มนิคมพักอาศัย	6 สวนเกษตรพื้นที่	11 ส่วนบริการชมเมืองสวนเกษตร
2 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	7 โรงงานแปรรูป/แปรรูปทางศิลปกรรม	12 นาข้าว
3 ร้านขายของที่ระลึก	8 ร้านขายผักสด	13 บ่อปลา
4 ส่วนบริการทางท่องเที่ยว	9 สวนแสดงผล	14 แปลงนิคมเลี้ยงไก่
5 สวนขอมุก	10 บ่อสาหร่าย	15 ไร่ข้าวโพด

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างการออกแบบผังฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว

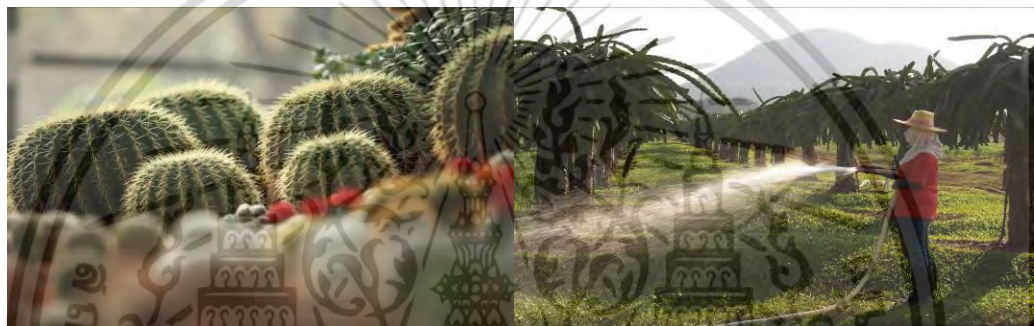
ภาพโดย : เเบญจพร แก้วอุทัย, 2556

การสร้างจุดเด่นของฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว คือความเป็นลักษณะเด่นที่พิเศษของฟาร์มที่มีความสำคัญกว่าส่วนอื่นๆ พร้อมกับสามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เห็นแล้วชอบ ต้องการบันทึกภาพไว้เป็นที่ระลึก เช่น มุมถ่ายภาพที่สวยงามด้วยการจัดสร้างสีสรรที่แปลกตา การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การสร้างแนวรั้วของฟาร์มให้เป็นสีขาว การจัดแสดงเครื่องมือทางการเกษตร การจัดแสดงหุ่นไล่กา เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 การสร้างจุดเด่นให้กับพืช การสร้างแนวรั้วของฟาร์มเลี้ยงสัตว์
ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2553

ภาพที่ 2.5 การปลูกไม้ดอกไม้ประดับและไม้ผล
ภาพโดย : กานต์ เหมือนคิด, 2553

ภาพที่ 2.6 การเสนอความเป็นมาของฟาร์ม
ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 การออกแบบสภาพภูมิทัศน์ในฟาร์ม

การออกแบบภูมิทัศน์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวหรือบุคคลทั่วไปสนใจเข้าเยี่ยมชมฟาร์มของเกษตรกร เพราะหากสถานที่ที่มีความสวยงามมองดูแล้วสบายใจหรือควรแก่การบันทึกภาพของนักท่องเที่ยว ดังนั้นการตกแต่งสถานที่ให้มีสภาพที่สวยงาม เป็นระเบียบ มีการรักษาสภาพแวดล้อมภายในแปลงเกษตร ให้มีความสะอาด โดยพยายามให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสภาพของพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นคอนตัม เห็นสภาพคอกสัตว์ที่มีแต่มูลสัตว์ หรือกลิ่นของมูลสัตว์และอีกด้านหนึ่งการออกแบบพื้นที่ในฟาร์มของเกษตรกรยังช่วยให้เกษตรกรบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้นการออกแบบภูมิทัศน์ในฟาร์มและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้นเกษตรกรจะต้องวิเคราะห์พื้นที่ถึงลักษณะของพื้นดิน แหล่งน้ำ พืชพรรณที่เกิดขึ้นในพื้นที่สภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยรอบฟาร์ม การเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ (สมจิต โยธะคง, 2556) ทั้งนี้การวางแผนออกแบบสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงาม เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนที่จัดแสดงส่วนการเพาะปลูกและส่วนการเลี้ยงสัตว์ เช่น การจัดแปลงไม้ดอกไม้ประดับให้เกิดสีสันดึงดูดความสนใจ การวางแผนรั้วกั้นพื้นที่ในฟาร์มให้มองดูแล้วเป็นสัดส่วน ข้อดีสามารถป้องกันพื้นที่สวนของฟาร์มไว้ไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปซึ่งอาจเกิดอันตรายหรือเกิดความเสียหายกับพืชหรือสัตว์ได้และเป็นวิธีการป้องกันโรคอย่างหนึ่ง

ภาพที่ 2.7 การจัดทางเดินชมภายในฟาร์ม

ภาพโดย : สุเทพ มุ่งคุณ, 2555

ภาพที่ 2.8 การปลูกผักร่วมกับหินธรรมชาติ และการจัดที่พักระหว่างเส้นทาง

ภาพโดย : สุเทพ มุ่งคุณ, 2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกกับนักท่องเที่ยว

สำหรับการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สิ่งนี้นักท่องเที่ยวต้องการคือการมาพักผ่อน และได้รับมีความสะดวกสบายในการเที่ยวชมกิจกรรมต่างๆ ทางเกษตรในพื้นที่ ยิ่งนักท่องเที่ยวใช้เวลานานในการชมกิจกรรมต่างๆ ก็จะเป็นผลดีกับฟาร์ม ดังนั้นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเอาไว้ในฟาร์มจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องมีความเหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันคือระบบ Internet จัดเป็นการสื่อสารที่จะต้องมีประสิทธิภาพในพื้นที่ เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวได้ติดต่อสื่อสารได้สะดวก สามารถใช้ระบบสื่อ Online ในการเผยแพร่ข่าวสารของฟาร์มได้สะดวก เช่น การส่งต่อภาพถ่ายของนักท่องเที่ยวให้กับกลุ่มเพื่อนๆ หรือคนที่รู้จัก ซึ่งเป็นผลดีกับฟาร์มของเกษตรกรที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์

ดังนั้นการมีพื้นที่ต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น ให้นั่งพักก่อนเข้าชมกิจกรรมของฟาร์ม จุดพักผ่อนต่างๆ ในพื้นที่ ทางเดินสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ จัดให้มีห้องน้ำ การจัดป้ายแสดงเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นวิชาการหรือแผนที่การบอกตำแหน่งของส่วนงานในฟาร์มว่าอะไรอยู่ตรงส่วนไหน เช่น ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ห้องน้ำ มุมพักผ่อน ลานกิจกรรมนันทนาการ พื้นที่จอดรถ ห้องพยาบาล พื้นที่จำหน่ายของที่ระลึกและบริการ ที่สำคัญทุกพื้นที่ต้องมีป้ายชื่อฟาร์มติดไว้เพื่อเป็นกลยุทธ์การตลาดอย่างหนึ่งที่จะทำให้นักท่องเที่ยวจดจำได้ (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มศิริธู. 2556) หรือหากเกษตรกรมีความสามารถทางการเงินอาจจัดสร้างที่พักค้างคืน ห้องประชุมสัมมนาที่เป็นหมู่คณะไว้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติของอาชีพการเกษตรกรรมอย่างแท้จริง

ภาพที่ 2.9 พื้นที่กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่สวน

ภาพโดย : สุเทพ มงคุณ, 2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.10 ป้ายแสดงสถานที่ปลูกพืชและป้ายแสดงเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยว

ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2555

2.4.4 การออกแบบกิจกรรมการผลิตเพื่อการท่องเที่ยว

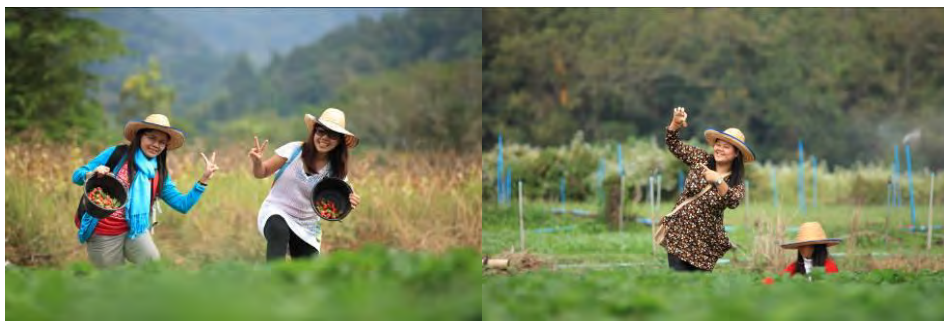
นิยามนี้คือการออกแบบพื้นที่ในฟาร์มที่เกี่ยวกับระบบการผลิตให้มีผลผลิตหรือมีกิจกรรมทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา หรือมีผลผลิตทางการเกษตรตลอดฤดูกาล หรือเน้นการจัดทรัพยากรการเกษตรในฟาร์มที่เน้นความหลากหลายทางชีวภาพ มีกลไกพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกให้น้อยที่สุด (จรัญ จันทลักขณาและคณะ. 2551) นอกจากนี้อาจมีกิจกรรมการผลิตที่ครบวงจรตั้งแต่การเพาะเลี้ยง การแปรรูป จนถึงการจัดจำหน่าย

สำหรับกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวควรเป็นกิจกรรมที่มุ่งการให้ประสบการณ์กับนักท่องเที่ยวได้การเรียนรู้ทางการเกษตร การจัดกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน กิจกรรมสันทนาการและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม กิจกรรมชมความสวยงามของทิวทัศน์ กิจกรรมชมความสำเร็จของฟาร์ม กิจกรรมชมระบบการผลิต หรือขั้นตอนอะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. 2556) ด้านกิจกรรมสำหรับการท่องเที่ยวควรมีการกำหนดขอบเขตหรือแยกส่วนจากพื้นที่การผลิตจริงของฟาร์ม เพราะหากนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมมากเกินไปอาจเกิดผลกระทบต่อสัตว์หรือพืชที่ปลูกไว้ได้ หรืออาจเกิดการแพร่ระบาดของโรคได้ ดังนั้นการจัดพื้นที่ผลิตและพื้นที่กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเกษตรกรจะต้องระมัดระวังเรื่องการแพร่กระจายของโรค

2.4.5 กิจกรรมส่งเสริมการขายและให้บริการในฟาร์ม

ในที่นี้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในฟาร์มที่เน้นให้นักท่องเที่ยวได้มีกิจกรรมต่างๆ เมื่อได้เข้ามาเที่ยวชมฟาร์ม เช่น การให้นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตด้วยเอง การป้อนอาหารสัตว์ กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมความรู้ การกางเต็นท์ค้างแรมใกล้ชิดธรรมชาติ พื้นที่กิจกรรมแสดงการเลี้ยงสัตว์ สถานที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 การให้นักท่องเที่ยวเก็บผลผลิตในฟาร์ม

ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2554

ภาพที่ 2.12 กิจกรรมป้อนอาหารสัตว์ และกิจกรรมขับรถ

ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2553

ภาพที่ 2.13 กิจกรรมนำชมผลผลิตของฟาร์ม และการให้นักท่องเที่ยวถ่ายภาพ

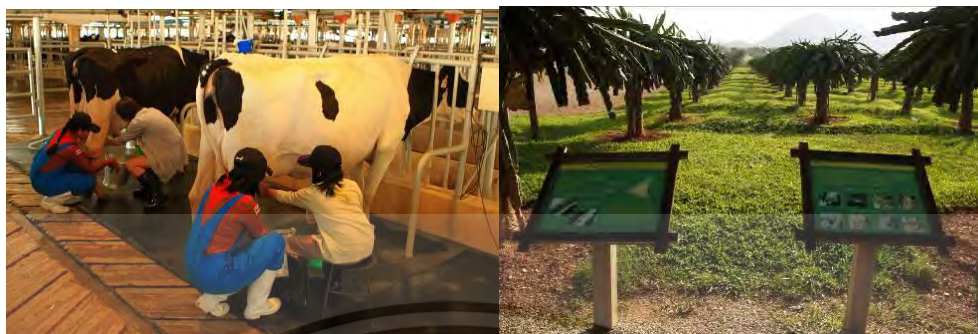
ภาพโดย : กานต์ เหมือนคิด, 2555

2.4.6 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านท่องเที่ยวในฟาร์ม

จัดเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญที่เกษตรกรไม่ควรมองข้าม เพราะเป็นกิจกรรมที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในระบบการผลิตของเรา ดังนั้นฟาร์มของเกษตรกรควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางการเกษตรที่ถูกต้องเกี่ยวกับการผลิตของฟาร์ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น จุดบรรยายความเป็นมาของฟาร์ม ชมการสาธิตขั้นตอนการผลิตรีดนม ขั้นตอนการเก็บรักษา
ผลผลิต การควบคุมคุณภาพของผลผลิต ขั้นตอนการแปรรูปผลผลิต เป็นต้น

ภาพที่ 2.14 การสาธิตให้ความรู้การรีดนมวัว และป้ายแสดงข้อมูลการปลูกพืช
ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2553

2.4.7 การออกแบบพื้นที่เชิงพาณิชย์ในฟาร์ม

การออกแบบพื้นที่ในฟาร์มของเกษตรกรให้มีร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและสินค้า
ทั่วไปที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองชิม การจัดซื้อสินค้าต่างๆ ที่รวบรวมจากชุมชน และ
จัดซื้อเป็นของฝาก ลักษณะการจัดพื้นที่ควรเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของฟาร์มให้ถูกสุขลักษณะ
ตกแต่งให้มีความสวยงาม มีความเป็นสุนทรีย์ภาพ (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2556) เพราะร้านจำหน่าย
ผลผลิตถือว่าเป็นผลสำเร็จของฟาร์มที่เกษตรกรสามารถกำหนดรูปแบบการตลาดได้อย่างสมบูรณ์
ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางๆ ที่จะเข้ามาเกี่ยวข้อง อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับฟาร์มของเกษตรกร
ที่สำคัญเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคคลทั่วไปมีความสนใจภาคการเกษตรมากขึ้น สร้างความมั่นคงและ
การความเข้าใจร่วมกันของเกษตรกรกับการท่องเที่ยวในพื้นที่

ภาพที่ 2.15 ร้านจัดแสดงสินค้าและจำหน่ายผลผลิตของฟาร์ม

ภาพโดย : สุเทพ มุงคุณ, 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นเพื่อมุ่งให้เกษตรกรสามารถพัฒนา กิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในฟาร์มให้เกิดผลตอบแทนมากที่สุด ด้วยการอาศัยหลักการบริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดแล้วนำมาพัฒนา ปรับปรุงระบบการผลิต ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม โดยการ เน้นไปที่ให้ทุกกิจกรรมที่สามารถให้ผลตอบแทนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม หรือการลดความเสี่ยงทางด้าน การตลาด นอกจากนี้เกษตรกรรู้จักการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน มีเป้าหมาย ให้นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลิน สัมผัสกับวิถีชีวิตของการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้ง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเกษตรกรผู้ผลิต (ธารทิพย์ ชาวผ่องอำไพ และ ชีรศักดิ์ อุ๋นอารมณเลิศ. 2553) ซึ่งทั้งหมดจะเกิดผลดีต่อเกษตรกร เช่น เพิ่มช่องทางที่มาของรายได้ จากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในฟาร์ม ได้แก่ การจำหน่ายผลผลิตที่สดใหม่จากฟาร์ม การบริการอาหาร และเครื่องดื่ม การบริการที่พักค้างแรมและการจำหน่ายของที่ระลึก เป็นต้น

นอกเหนือจากนี้คือการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะเกิดคุณค่าหลาย อย่างที่สำคัญคือการช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาเกษตรทั้งในระบบและนอกระบบ ที่เป็นหลักสูตร ในลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างทัศนคติใหม่ให้กับเยาวชนได้เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมก็สามารถสร้างรายได้ไม่แพ้อาชีพอื่นๆ รวมทั้งลดการว่างงานในพื้นที่ ลดการเคลื่อนย้าย แรงงานเข้าสู่เขตเมืองที่จะไปเพิ่มปัญหาทางสังคม (จริยาวัฒน์ โลหะพูนตระกูล. 2553) และพัฒนา อาชีพการเกษตรของประเทศไทยให้ได้รับความนิยมมากขึ้น สำหรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้เกิดคุณค่าหลายอย่างต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการเกษตรที่จะประสบ ผลสำเร็จ คือการลงมือปฏิบัติจริงทำให้เห็นเป็นรูปธรรมให้นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้สภาพจริง โดยเฉพาะให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรรายอื่นๆ ที่สนใจ นอกจากนี้การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต้องอยู่บนฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ เพราะจะมีบทบาทในการ วางแผนพัฒนาร่วมกัน ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อกัน อีกทั้งจะเป็นเครือข่ายทางการท่องเที่ยว ที่เกิดความต่อเนื่อง ทันสมัย และครบวงจร และทำให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมทางการเกษตร พื้นฟูภูมิปัญญาให้เกิดคุณค่ากับท้องถิ่นและประเทศต่อไป

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้ให้ประเทศ ก่อให้เกิด การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างงานในท้องถิ่นสร้างความมั่นคงให้ชุมชน (ภัษมณี แก้วสง่า และ นิศาชล จ่านงศรี. 2555) รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการคมนาคมพัฒนาระบบโครงสร้าง พื้นฐานและการพัฒนาด้านอื่นๆ ให้สอดคล้องกัน แต่ในอีกด้านหนึ่งการท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดปัญหา ในเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่นปัญหาการเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การขาดจิตสำนึก ในคุณค่าของสภาพแวดล้อม สำหรับประโยชน์ของการท่องเที่ยวช่วยให้มีการสร้างรายได้และสร้างอาชีพ อย่างหลากหลายจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พร้อมกับมีการใช้จ่ายเงินภายในประเทศ

ด้วยประโยชน์ของการท่องเที่ยวจึงทำให้ประเทศต่างๆ หันมาสนับสนุนและส่งเสริมการ ท่องเที่ยวอย่างจริงจังมากขึ้น แต่การท่องเที่ยวย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อ

ชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลด้านบวก เช่น เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ มีการจ้างงานในท้องถิ่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนในชุมชนมีรายได้ จากการให้บริการด้านต่างๆ แก่เกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผลด้านลบ คือ การลอกเลียนวัฒนธรรมต่างชาติของคนในท้องถิ่น เช่น การแต่งตัว การใช้ของเครื่องใช้ราคาแพง การต้องการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การทำลายทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ การเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวอันเกิดจากการจัดการท่องเที่ยวที่ไม่ได้ผล หรือขาดการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวที่ดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538) การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดธุรกิจต่างๆ การจ้างงาน และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอีกด้วย (ต่อวงศ์ อยู่ยอด และวินัย อาจคงหาญ. 2554)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกรมีความรู้ในการปลูกผักผลไม้ที่เป็นพืชในท้องถิ่นนั้นๆ ในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์แปลกใหม่ เช่น การทำลองเพาะปลูกเก็บเกี่ยวและชิมรสชาติของอาหารที่แตกต่างจากถิ่นที่อยู่อาศัยปกติ ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะช่วยพัฒนาแหล่งเกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจำเป็นต้องมีปัจจัยเบื้องต้น 3 ประการคือได้แก่แรงจูงใจความพร้อมความต้องการของคนในท้องถิ่นโดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนองค์กรธุรกิจและประชาชน (ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. 2530)

ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วยการจัดการพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมในฟาร์มให้เหมาะสมในการทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดสภาพพื้นที่ให้สวยงาม การจัดองค์ความรู้ทางการเกษตรแก่นักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมและการจัดรูปแบบแหล่งท่องเที่ยว หรือการคมนาคมสำหรับบทบาทของเกษตรกร ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ การจัดการทรัพยากรเกษตรในพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร การปรับตัวของเกษตรกรที่เน้นการบูรณาการแบบครบวงจรผลิต ตลาด การบริการและลักษณะของเกษตรกร คือวิสัยทัศน์ เครือข่ายเกษตรกร ทัศนคติทางการเกษตรและความคิดสร้างสรรค์ในการผลิต

2.5 ลักษณะทางด้านกายภาพพื้นที่เกษตรที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว

การทำสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้น จะต้องมีการจัดการสถานที่ แหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม ให้จัดอยู่ภายในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีทัวร์ หรือนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวและร่วมกิจกรรมกับแหล่งท่องเที่ยวโดยเสียค่าใช้จ่าย และมีที่พักหรือโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมศึกษาประเพณีหรือศึกษาการใช้ชีวิตแบบประจำวันของเกษตรกร รวมทั้งจะได้ให้เกษตรกรได้มีรายได้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนผลไม้อีกด้วย (อรนุช โกศล และโชคชัย สุทธาเวศ. 2557) และลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการเที่ยวสวนผลไม้จะแตกต่างจากการท่องเที่ยวทั่วไป คือจะมุ่งเน้นความสนใจไปยัง กิจกรรมการเกษตรรวมถึงสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก ให้โอกาสนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งได้รับความเพลิดเพลินและการพักผ่อนไปในตัว อีกทั้งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์โดยไม่ผ่านการอนุมัติฯ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรยังจะมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรรวมทั้งสินค้าแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอีกด้วย การจัดการสวนผลไม้จะต้องเน้นสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ด้านสถานที่ พื้นที่สวนผลไม้มีความสมบูรณ์ในเชิงเกษตรและมีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยว สถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เช่น สภาพแวดล้อมของจัดแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการปลูกพืชพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นไปตามหลักเกณฑ์และอยู่ในพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานและมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม ที่สำคัญเป็นพื้นที่เกษตรกรรมของตนเองและยังประกอบอาชีพเกษตรกรอยู่อย่างแท้จริง

2. ด้านสิ่งดึงดูดใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปสถานที่นั้นๆ นอกจากนี้ภาพลักษณ์และราคาค่าเข้าชม ของทรัพยากรท่องเที่ยวก็มีส่วนในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรท่องเที่ยววันนั้น สิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การคมนาคม ที่พักผ่อน มุมถ่ายรูป จุดบริการน้ำกาแฟ ห้องน้ำ ร้านขายของที่ระลึก ป้ายสื่อความหมาย

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสิ่งอำนวยความสะดวกดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวได้นำประชาชนไปยังแหล่งท่องเที่ยวการอำนวยความสะดวกและบริการ เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงยังสถานที่ดังกล่าวแจ้งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการ อาหาร การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางตามมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยวได้แก่ที่พักร้านอาหารและเครื่องดื่มสถานบริการเช่นร้านขายของที่ระลึกสถานที่นั้นหนนาการ มีความรู้ความเข้าใจในการบริการ การอำนวยความสะดวก และมีความรู้อันดีในการทำการเกษตร

4. ด้านความปลอดภัย ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการไม่ให้นักท่องเที่ยวบาดเจ็บหรือได้รับความเสียหาย และป้องกันการเกิดอันตรายจากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดี

5. ด้านการให้บริการ การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการแหล่งเที่ยงเที่ยวเชิงเกษตร เพราะอาจจะเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ การบริการนั้นจะต้องบริการด้วยความเต็มใจ ทั้งในเรื่องของข้อมูลความรู้ ด้านการจัดการพื้นที่ห้องน้ำ จุดบริการที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ และทำให้นักท่องเที่ยวได้บอกต่อกันไป รวมทั้งการบริการด้านความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยว

เทพกร ณ สงขลา (2554) จากผลการศึกษา อธิบายได้ว่า รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอช้างกลาง ได้แก่ การให้ความรู้การสาธิตการผลิตการจำหน่ายสินค้าชุมชน และการแนะนำธุรกิจการเกษตร เป็นกลไกการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร กล่าวคือ รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวดังกล่าว มีการจัดเตรียมศูนย์สาธิตทางการเกษตรเพื่อใช้เป็นสถานที่ทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยว โดยเกษตรกรในชุมชนเป็นวิทยากรให้ความรู้กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรลักษณะนี้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว

วารุณี เกตุสะอาด (2553) สำหรับการประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขต ทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยนำแบบประเมินไปประเมินแหล่งเกษตรกรรมโดยใช้วิธี สัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแหล่งเกษตรกรรม จำนวน 8 ราย รวมทั้งจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหา แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยว หลังจากนั้นจึงนำมาแปลผล โดยพบว่า มีแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 5 ราย ที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับสูงจากข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมดทำให้เห็นถึงความ ต้องการของชุมชนในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกษตรกร มีความพร้อมในการทำการท่องเที่ยวเชิง เกษตรโดยมีทรัพยากรการเกษตรเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก และผลการประเมินศักยภาพโดยรวมพบว่ามีศักยภาพ ในระดับสูง นอกจากนี้ พบว่าการถูกเวนคืน ที่ดินทางทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม การแพร่ภาพทางโทรทัศน์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น เพราะเป็นการเข้าถึงผู้บริโภคที่ดีการทำเกษตรกรรมควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้มีการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นการทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวให้ได้ทราบว่าการเกษตร การเกษตรแต่ละฤดูกาลการพัฒนาการเกษตรที่มีหน่วยงานภาครัฐมาให้การสนับสนุนจะมีการพัฒนาให้ มากกว่าเดิม

นงเยาว์ พรหมประสิทธิ์ (2556) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา และเครือข่ายโทรคมนาคม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Promsaka Na Sakolnakorn, T & Naipinit, (2011) ที่อธิบายว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวด้วย ตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ประกอบให้ตระหนักถึง การรักษาสีงแวดล้อม ลดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรท่องเที่ยว และ ควรเพิ่มการพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบและสวยงามอยู่เสมอ ด้านการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ยังประสบปัญหาภาคเทศกในท้องถิ่นมีจำนวนน้อย ขาดความรู้ด้านการตลาด

ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวด้วย ตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ประกอบให้ตระหนักถึงการรักษาสีงแวดล้อม ลดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรท่องเที่ยว และควรเพิ่มการพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบและสวยงามอยู่เสมอ (สยาม อรุณศรีมรกต. 2553)

2.6 แนวทางการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

มิติของการพัฒนาทรัพยากรเกษตรในฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือการมี ปริมาณการผลิต แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น จริงใจต่อผู้บริโภค เช่น การสร้างความห่วงใย การให้ ความคุ้มค่าด้านคุณภาพของผลผลิต ตลอดจนการจัดการที่สอดคล้องกับที่ดิน ทุน แรงงาน (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์. 2556) ดังนี้

1. มีการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฟาร์มโดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีการใช้ทรัพยากรอย่างฉลาดด้วยการพิจารณาถึงผลได้ผลเสียตามหลักเศรษฐศาสตร์ และจะเกิดการขาดแคลนในอนาคตหรือไม่โดยมีกลยุทธ์การใช้ประโยชน์ที่ถูกต้องเหมาะสม และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (เทพกร ณ สงขลา. 2554 และบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542)

3. มีการประหยัดของที่หายากหมายความว่าทรัพยากรใดที่มีน้อยหายากควรเก็บรักษาไม่ให้สูญหายไป ถ้าอยู่ในสภาพที่พอใช้ได้ก็ควรใช้ต่อไป และใช้อย่างประหยัด

4. มีการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นกล่าวคือทรัพยากรใดที่มีสภาพใกล้ต่อการหมดไปก็ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น (ศรุต ราชบุรี. 2554)

5. การพัฒนาด้านสังคมคือการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน วิถีชีวิตที่ปกติตามประเพณีอีกทั้งชุมชนควรได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาค (อำนวยการ ใหญ่ยิ่ง และเกษรา พรทิราวงศ์. 2553) มีแนวปฏิบัติดังนี้

5.1 การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับกรอบแผนการพัฒนาท้องถิ่นและการขยายศักยภาพการท่องเที่ยว

5.2 การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542)

5.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ผลตอบแทนและการรักษาวัฒนธรรม

5.4 การประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่นองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา

5.5 การจัดทำข่าวสารให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (อรนุช โกลล และโชคชัย สุทธาเวศ. 2557)

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนพัฒนาความเชื่อมโยงกับสาขาที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และการพัฒนาเครือข่ายต่างๆ (อำนวยการ ใหญ่ยิ่ง และเกษราพร ทิราวงศ์. 2553) ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวควรอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาค เช่น การจ้างงานท้องถิ่นการปรับปรุงคุณภาพชีวิต การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 542) และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้รับความนิยมนำมาซึ่งอุตสาหกรรมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานอย่างจริงจัง ดังนี้

1. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอและเหมาะสม

2. มีหน่วยงานวิจัยเพื่อให้การวิจัยด้านการท่องเที่ยวนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาและความต้องการที่แท้จริงและมีประสิทธิภาพ

3. หน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีการประสานความร่วมมือบูรณาการการดำเนินการวิจัยภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยเดียวกันอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมีการประสาน

ความร่วมมือของหน่วยงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างจริงจัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. แผนปฏิบัติการของจังหวัดต้องชัดเจนและเป็นระบบ (Action Plan) มีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็นระบบและวางต่อเนื่องเป็นระยะยาวมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน และส่งผลต่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพมีการกำหนดหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบพร้อมแผนดำเนินงาน

6. การสื่อสารและการประสานงานการท่องเที่ยวจะเกี่ยวข้องกับภาคส่วนและองค์กรจำนวนมากและเป็นแผนระยะกลาง ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสื่อสารอย่างใกล้ชิดทั่วถึงและต่อเนื่องโดยอาจมีการจัดตั้งเป็นเครือข่ายของแต่ละภาคส่วน (Sector Networking) และข้ามภาคส่วน (Inter-Sector Networking) และอาจผนวกกับเครือข่ายออนไลน์พัฒนาเป็นระบบสังคมออนไลน์ (Social Networking)

7. ความพร้อมด้านทรัพยากรมีการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร ได้แก่ ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านระบบงาน และความพร้อมด้านระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก สถานที่อำนวยความสะดวกกรณีฉุกเฉิน

8. วัฒนธรรมการเกษตร สร้างเสริมวัฒนธรรมการเกษตรเช่นควรส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาชนและองค์กรต่างๆ ได้มีโอกาสร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มต้นโดยอาจร่วมแสดงความคิดเห็นและการร่วมวิจาณ์และเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว

จากที่ได้นำเสนอเป็นมาตรการหนึ่งของการพัฒนาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างสมบูรณ์ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ในภาพรวมโดยตรงก็คือเกษตรกรและประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นที่ได้เห็นความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดและการพัฒนาศักยภาพการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมุ่งให้เกษตรกรได้มีการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดผลตอบแทนมากที่สุดเพื่อลดความเสี่ยงทางการตลาด ด้วยหลักการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมทุกกิจกรรมสามารถให้ผลตอบแทนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม นอกจากนี้เกษตรกรรู้จักการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน ให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดี (ซัชพล ทรงสุนทร วงศ์. 2556) และ (ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ และธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. 2553) ซึ่งทั้งหมดน่าจะเป็นผลดีต่อเกษตรกร

นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรของจังหวัดภูเก็ตให้ได้รับความนิยมนมากขึ้น มีส่วนแบ่งทางการตลาดจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ พร้อมสร้างทัศนคติใหม่ให้กับเยาวชนได้เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพเกษตรกรรมก็สามารถสร้างรายได้ไม่แพ้อาชีพอื่น รวมทั้งลดการว่างงานในพื้นที่ ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เขตเมืองที่จะไปเพิ่มปัญหาทางสังคม (จริยาวัฒน์ โลหะพุนตระกูล. 2553) และทำให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมทางการเกษตร พื้นฟูภูมิปัญญาให้เกิดคุณค่ากับท้องถิ่นและประเทศต่อไป อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้นแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการซึ่งได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นที่หลากหลายแต่ที่ได้รับความนิยมอย่างมากจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศคือการท่องเที่ยวเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล โดยน้ำทะเลที่ใสสะอาด แนวปะการัง และอีกด้านหนึ่งคือการประกอบอาชีพการเกษตรกรรมของประชากรในพื้นที่ที่เน้นการทำสวนผลไม้ เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง ทุเรียน สับปะรดเป็นผลไม้ที่เด่นที่สุดของจังหวัดภูเก็ต และจึงทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมีความสนใจที่จะเที่ยวชมสวนผลไม้ของเกษตรกร ซึ่งเป็นผลดีต่อเกษตรกรที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นการยกระดับขีดความสามารถของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามทิศทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2561-2564 ที่ได้ยึดแนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล มีการสร้างรายได้และการกระจายรายได้ที่ทั่วถึงและเป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่กับแนวความคิดการพัฒนาแบบองค์รวม ที่ยึดคนและผลประโยชน์ของประชาชนเป็นตัวตั้ง เป็นการพัฒนามิติเศรษฐกิจ และสังคมที่เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนา ให้เข้ากับมิติทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่อย่างบูรณาการ ภายใต้กระบวนการพัฒนาของทุกฝ่ายที่เชื่อมโยงสนับสนุนกัน ในการทำแผนพัฒนาฯ ยังให้ความสำคัญกับแนวยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาให้สอดคล้องตามหลักภูมิสังคมที่มีวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และคุณค่าที่หลากหลายทางวัฒนธรรมและความหลากหลายทางธรรมชาติแวดล้อมของแต่ละจังหวัดและท้องถิ่น รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนา ”ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและชุมชน ในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการพัฒนา และยึดหลักธรรมาภิบาล ความยุติธรรม โปร่งใส มีการกระจายอำนาจให้เกิดความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ทรัพยากร เพื่อให้สังคมมีความสมานฉันท์และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันตามหลักการประชารัฐ

จากที่ได้กล่าวมาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และความต้องการของประชาสังคม ท้องถิ่น และชุมชน ให้เป็นเอกภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ โดยมุ่งเป้าในการรักษาคุณภาพความเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกอย่างยั่งยืน ควบคู่กับสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมต้องกำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพและโอกาสของ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เกิดการลงทุนเพื่อสร้างงานสร้างรายได้และความมั่งคั่งให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพคน และการยกระดับคุณภาพชีวิต คำนึงถึงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมตลอดทั้งการรักษาความมั่นคงของประเทศ และการบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดการที่ดีของภาครัฐ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่และการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2557)

จากกรอบแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันจึงกำหนดแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดร่วมกัน คือร่วมกันเกื้อหนุน และเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลก บนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชน คือ

1. การท่องเที่ยวทางทะเลที่มีคุณภาพระดับโลกอย่างยั่งยืน
2. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่ (ปาล์ม ยางพารา) เพื่อให้ชุมชน

เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ตปี 2561-2564 โดยมีวิสัยทัศน์ (Vision) คือ ศูนย์กลางการท่องเที่ยว การศึกษา นวัตกรรมบริการ ในระดับมาตรฐานนานาชาติ และการพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจจากฐานการท่องเที่ยวทางทะเล และนวัตกรรมระดับโลก โดยกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ผ่านการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วนทั้งระดับชุมชนและจังหวัดสู่ความร่วมมือระดับประเทศและมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับโลก

2. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของภูเก็ต โดยเสริมสร้างความมั่นคงในสังคม ตลอดจนระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว ให้เป็นเมืองแห่งความสันติสุข

3. บริหารจัดการเมืองเพื่อรองรับการเป็นเมืองที่พัฒนาแล้วในทุกมิติทั้งการพัฒนาสังคม การเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รองรับการเป็นศูนย์กลาง และพัฒนาสู่เมือง Smart City

4. ยกระดับขีดความสามารถของบริการแห่งรัฐและบริการของภาครัฐกิจในทุกๆ ด้าน ให้มีความพร้อมต่อการจัดบริการที่เป็นสากลเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ในสิ่งที่ดีงามของจังหวัดภูเก็ต

มีเป้าประสงค์รวม (Objectives) คือ

1. เศรษฐกิจของจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง มีศักยภาพเอื้อต่อการลงทุน และมีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมโดยทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์

2. เป็นศูนย์กลางการศึกษา การแพทย์ และการประชุม ที่มีมาตรฐานระดับสากล

3. เป็นเมืองนวัตกรรมบริการ มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ประชาชน และนักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในมาตรฐานความปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. มีระบบจัดการทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(สำนักงานจังหวัดภูเก็ต. 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมและรายได้ของประชากรของจังหวัดภูเก็ตปี 2559 จังหวัดภูเก็ต มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (Gross Provincial product : GPP) เท่ากับ 191,695 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.5 ของ GRP และร้อยละ 1.3 ของ GDP และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) 357,498 บาท ต่อคนต่อปี สูงเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้และเป็นอันดับ 8 ของประเทศ มาจากการผลิตในภาคเกษตร 5,375 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.8 และนอกภาคเกษตร 186,319 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97.2

จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมประมาณ 121,975 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอกลางมากที่สุด 86,205 ไร่ (สำนักงานเกษตรอำเภอกลาง. 2562) อำเภอเมืองภูเก็ต 24,030 ไร่ 10,220 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอกะทู้น้อยที่สุด 11,740 ไร่ โดยใช้เป็นพื้นที่ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นมากที่สุด รองลงมาเป็นการปลูกพืชไร่ พืชผัก นาข้าว ไม้ดอกไม้ประดับ และพืชสมุนไพร แต่มีพื้นที่ปลูกไม้พุ่มน้อย รวมทั้งปริมาณการผลิตพืชบางชนิดไม่เพียงพอกับความต้องการในพื้นที่โดยเฉพาะพืชผัก เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาดำเนินการด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการผลิตพืชในจังหวัดภูเก็ต พบว่า มีแนวโน้มลดลงในด้านพื้นที่ปลูก จนทำให้ปริมาณผลผลิตของพืชลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการนำพื้นที่เกษตรกรรมบางส่วนไปใช้ประโยชน์นอกภาคการเกษตรซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า เช่น การท่องเที่ยว การค้าปลีก-ค้าส่ง (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2562) การพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนกรณีจังหวัดภูเก็ตพบว่ามีความต้องการระดับมากในประเด็นการเยี่ยมชมสวนผลไม้ กิจกรรมการทำอาหารหรือรับประทานอาหารที่เป็นผลผลิตของแหล่งเกษตร การซื้อผลไม้และผลผลิตเกษตรมีความคาดหวังเรื่องความสะดวกในการเดินทาง และการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนต้องได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นและจากสมาชิกชุมชน ต้องมีการติดตามและพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญคือชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินการอย่างยุติธรรมและทั่วถึง

ตารางที่ 2.1 รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในปีพ.ศ. 2557 – 2559

จังหวัด	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
	378,353.96	446,993.65	488,876.19
ภูเก็ต	259,290.50	313,005.63	337,878.09
กระบี่	73,238.52	78,335.83	88,493.80
ตรัง	6,884.63	7,710.20	8,347.01
พังงา	29,329.80	37,214.75	42,619.49
ระนอง	3,322.56	3,726.70	3,977.80
สตูล	6,287.95	7,000.54	7,560.00

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว ณ พ.ศ. 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.16 แผนที่แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
ที่มา : www.thailandtouristmap.com

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและกลุ่มที่เกี่ยวข้องที่สามารถมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 7 แห่ง ดังนี้

1. กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลไม้ขาว อำเภอดง เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนไม้ขาว ซึ่งเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ชายหาดไม้ขาวที่ชาวบ้านใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำเป็นที่บำบัดโรคหลายชนิดด้วยวิธีการฝังทราย การอนุรักษ์ป่าพรุ ป่าเสม็ดของชุมชน และการทำนา ซึ่งในปัจจุบันการทำนาในภูเก็ตหาชมได้น้อยมาก

ภาพที่ 2.17 การอนุรักษ์พื้นที่ปลูกข้าวและบริเวณป่าพรุของชุมชน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.18 การบำบัดร่างกายโดยวิธีฝังทรายและคณะทำงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2. กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง กิจกรรมกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนป่าคลอก โดยมีคุณชะลอ การะเกด เป็นประธานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนป่าคลอก เยี่ยมชมจุดชมวิวดาดท่าหลาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน การทำเกษตรแบบอินทรีย์ เช่น แปลงเกษตรผักปลอดสารพิษถั่วพู สวนลำไย ภายในชุมชนมีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ ทางกลุ่มจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษาดูงานด้านเกษตรพอเพียงอยู่อย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น ปลูกป่าชายเลนตกปูดำ พายเรือแคนนู ชมน้ำตกบางแป ชมสวนผลไม้ สาธิตการรีดนมแพะ การกรีดยาง ให้อาหารปลาในกระชัง ศึกษาป่ายศิลาจารึก

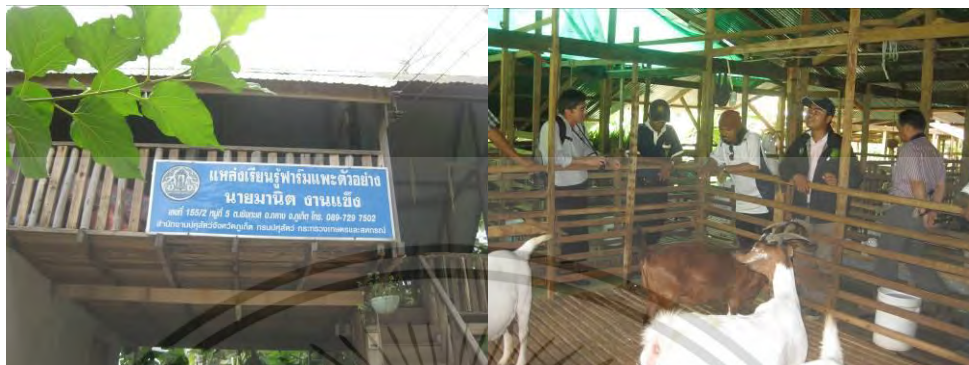

ภาพที่ 2.19 จุดชมวิวดาดท่าหลาและแปลงผักสาธิตของเกษตรกร

3. กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีฟาร์มแพะที่เลี้ยงแบบอินทรีย์ที่เป็นศูนย์เรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรของจังหวัดภูเก็ต โดยมีผู้มาเยี่ยมชมและขอคำปรึกษาด้านการเลี้ยงแพะและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวิชาการต่างๆ ของการเลี้ยงแพะแบบอินทรีย์ของเกษตรกร เพื่อการปรับแนวทางไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกษตรกรสามารถมีรายได้อย่างมั่นคงการประเมินความพร้อมเบื้องต้นของกลุ่มเกษตรกร ด้านการท่องเที่ยวชุมชนเกษตร วัตถุประสงค์เพื่อเปิดศักยภาพการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์นี้ กรุณาอย่าคัดลอกหรือเผยแพร่ข้อมูลใดๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกร เกษตรกรมีความพร้อมและต้องการรับการฝึกอบรมหรือการรับคำปรึกษาด้านวิชาการทางการเกษตร โดยเฉพาะด้านการจัดการฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการประสานงานร่วมกันในการพัฒนาการเกษตรของท้องถิ่นให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

ภาพที่ 2.20 ฟาร์มแพะรางวัลพระราชทาน นายมานิต งานแข็ง เกษตรกรตำบลเชิงทะเล

ภาพที่ 2.21 การแสดงผลไม้ตามฤดูกาลและการแลกเปลี่ยนแนวคิดเกษตรเชิงท่องเที่ยว

4. กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต ผู้นำด้านการท่องเที่ยวของชุมชนประชุมวางแผนแนวทางการพัฒนาชุมชนตำบลราไวย์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และที่สำคัญให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างแท้จริงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับกลุ่มเกษตรกรนวดแผนโบราณ ตำบลราไวย์ ที่ใช้ภูมิปัญญาการนำสมุนไพรท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ และนอกจากนี้ได้ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ และการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาพื้นที่สวนของเกษตรกรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.22 การวางแผนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในตำบลลาวไวย

5. กลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บางหวานพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เพื่อดูการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรในการแปรรูปผลไม้พื้นเมือง เยี่ยมชมบ้านโบราณ และการชมแปลงไม้ผลพื้นเมืองของเกษตรกรและกิจกรรมอื่น เช่น การพันท์ลายผ้าปาเต๊ะ พันท์ลายบนเสื่อยัด การปักเลื่อม ปักลูกปัดผ้าปาเต๊ะ ผลิตภัณฑ์เสื่อผ้าปักลูกปัดและสำเร็จรูป

ภาพที่ 2.23 การแปรรูปผลไม้พื้นเมืองของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ตำบลกมลา

6. ศูนย์เรียนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรไม้ผลผสมผสาน ตำบลป่าตอก อำเภอลา้งเป็นสวนลำไยแห่งแรกของจังหวัดภูเก็ตและสวนผลไม้แบบผสมผสาน เช่น มังคุด ลองกอง ทุเรียน มะพร้าว น้ำหอม และการขยายผลสู่การเป็นศูนย์เรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร กิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การชมสวนลำไย การชิมผลไม้ไม้หลากหลายชนิดตามฤดูกาล การสาธิตการทำปุ๋ยชีวภาพ พันธุ์พืชหายากของจังหวัดภูเก็ต และน้ำตกปางแปที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกันได้

7. วิสาหกิจชุมชนสับปะรดภูเก็ต ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอลา้ง เป็นกลุ่มที่รวบรวมสมาชิกในการปลูกสับปะรดที่เป็นพืชสำคัญของจังหวัดภูเก็ต เป็นสับปะรดที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัว คือ หวานเอกลา้งนี้เป็นเอกลักษณ์ที่สวนไร่สับปะรดในเพื่อการรักษาคุณภาพนี้ เมื่อผู้ผู้ได้เห็นใบเขียวระยิบระยับต้นการคาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบ เนื้อมีเย็นน้อย สีเหลืองสมำเสมอทั้งผล มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว กิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การชมสวนสับปะรด การเก็บเกี่ยวและชิมสับปะรดภูเก็ต (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2558)

2.8 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ต

ศักยภาพเป็นสิ่งที่มียู่ในหรือแฝงอยู่สามารถนำมาพัฒนาได้ตามวัตถุประสงค์ที่เราต้องการ และมีผู้ให้ความหมายว่าเป็นภาวะแฝงอำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ ทำให้พัฒนาปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2538) สำหรับทางปรัชญาศักยภาพ (Potential-potentiality) ตรงกันข้ามกับคำว่ากรรตุภาพหรือภาวะที่เป็นจริง (Actual-actuality) หรือเรียกกันว่าภาวะแฝง (Potential) กับภาวะจริง (Actuality) ศักยภาพ (ภาษาละติน Potentia) เป็นภาวะที่เปลี่ยนแปลงได้ เป็นไปได้เกิดขึ้นได้ตรงข้ามกับภาวะจริง (Actus) ซึ่งในปรัชญาตะวันตกตั้งแต่อริสโตเติลพูดถึงความสมบูรณ์ (Perfection) ว่าเป็นภาวะความจริงที่บริสุทธิ์ (เสรี พงศ์พิศ. 2548) และนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของศักยภาพไว้ที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี (2532) ได้นิยามว่าศักยภาพ หมายถึง ความสามารถหรือความพร้อมในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการปรับปรุงการจัดการหรือการเข้ามาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ขึ้น

เพชรน้อย ม่วงงาม (2539) ได้นิยามศักยภาพ หมายถึง พลังความหมายที่แฝงอยู่และสามารถที่จะทำให้ปรากฏได้ความสามารถที่แสดงหรือปรากฏเป็นได้ทั้งเครื่องชี้หรือสะท้อนศักยภาพในอดีตและเป็นเครื่องบ่งบอกศักยภาพในอนาคตการปรากฏของพลังศักยภาพของสิ่งใดๆ จะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างน้อย 2 ส่วน คือ พลังความสามารถของสิ่งนั้นและเงื่อนไขบริบทที่เป็นไปได้ ทั้งตัวชัดเจนหรือตัวหนุนเสริมการปรากฏออกมาของศักยภาพนั้น ที่สำคัญคือเงื่อนไขเชิงบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

พิมพิมล พลเวียง (2543) นิยามว่า ศักยภาพ หมายถึง อำนาจความสามารถและพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตัวบุคคลและสามารถดึงออกมาใช้ได้หากได้รับการกระตุ้นจากภายนอก

เกษราพร ทิราวงศ์ และอำนาจพร ใหญ่ยิ่ง (2554) นิยามศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ ศักยภาพเป็นพลังภายในพลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏหรือออกมาบ้างแต่ยังไม่หมด

เศียรเศวต (2532) ได้ให้คำนิยามหมายถึงการรู้จักตัวเองว่ากำลังทำอะไรอยู่และสิ่งที่ทำอยู่นั้นถูกต้องหรือไม่จงคิดดีทำอะไรอย่างมีสติและนำสิ่งที่มีอยู่เหล่านี้มาสร้างด้วยตนเองให้นำไปสู่ความสำเร็จ

สำหรับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย เช่น

สุวิมล ตั้งประเสริฐ (2554) ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การนำทรัพยากรเกษตรในพื้นที่มาทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกษตรกรสร้างขึ้นเพื่อการเลี้ยงชีพ การพักผ่อนของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวและเสริมสร้างสุขภาพภายใต้กรอบการให้ความสนุกสนานบันเทิงและการศึกษาหาความรู้ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ (2558) การใช้ทรัพยากรในพื้นที่เกษตรมาจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรโดยใช้ทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นชนบท รวมถึงธรรมศักดิ์ วิจารณ์สุนทร (2542) ได้ให้ความหมายศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง ความสามารถ ความพร้อมของทรัพยากรที่อยู่พื้นที่ของเกษตรกร ซึ่งถ้ามีการพัฒนาให้ดีและนำมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเอง และท้องถิ่นประกอบด้วยปัจจัยจูงใจหลักของการท่องเที่ยวปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวกคุณค่าดึงดูดใจจากสภาพแวดล้อมภูมิอากาศภูมิประเทศและลักษณะภูมิทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ และปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือการท่องเที่ยวชุมชนเกษตรกรรมสวนผลไม้ สวนผักสวนเกษตร สวนสมุนไพรสวนปศุสัตว์สัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสถานที่ราชการ (สำนักพัฒนาเกษตรกรรมส่งเสริมการเกษตร. 2541) สอดคล้องกับ พิมพ์ หิรัญกิตติ และคณะ (2557) เป็นการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมต่างๆ โดยที่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความเพลิดเพลินได้ ความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพของตนเอง และยังได้เรียนรู้เข้าใจอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นรากฐานของสังคมไทยที่เปี่ยมไปด้วยคุณค่าภายใต้แนวคิดปรัชญาองค์ความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเกษตรกรไทยได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบทชนบทรรมนิยมวัฒนธรรมประเพณีรูปแบบกิจกรรม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2545)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง ความสามารถ ความพร้อมหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งสามารถทำให้ปรากฏหากได้รับการพัฒนาหรือกระตุ้นจากภายนอกอันจะส่งผลต่อความสำเร็จและความพึงพอใจสูงสุด ทำให้สามารถที่จะการพัฒนาหรือมีทางทำให้เจริญได้ ดังนั้นด้วยศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตที่มีจุดแข็งด้านการบูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนสังคมมีการสืบทอดขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมวิถีชีวิตอย่างยาวนานทำให้มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนเชื่อมโยงกับการค้าการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่เป็นสังคมแห่งการต้อนรับเปิดโอกาสให้นักลงทุนผู้ประกอบการหลากหลายสาขาที่เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพอย่างเสรีประชาชนมีจิตสาธารณะและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันระดับดีฝั่งทะเลอันดามันที่มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติสามารถเชื่อมโยงการเดินทางไปยังประเทศต่างๆ ได้หลายเส้นทาง นอกจากนั้นจากกระแสเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนและตะวันออกกลางที่มีจำนวนมากที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องมีการแข่งขันกีฬาและประชุมนานาชาติทิศทางการพัฒนาภาคใต้เน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้สร้างรายได้ อย่างยั่งยืนการลงทุนภาคการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการประกอบการสีเขียวที่มีมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีหลายรูปแบบเชื่อมโยงกับจังหวัดในกลุ่มอันดามันความชำนาญในการทำการตลาด (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการนี้หากเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดภูเก็ตร่วมมือกันพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เน้นไปที่ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการพัฒนา การปรับปรุงทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงรวมถึงความน่าสนใจในท้องถิ่นนั้นที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นหรือไม่จึงเป็นการการพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นเพื่อที่จะได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มซึ่งถ้าเกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาฟาร์มของตนเองอยู่เสมอย่อมจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาอาชีพทางการเกษตรให้อยู่ในสังคมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีความสุขจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสำคัญในการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างศักยภาพก็คือ การพัฒนาตนเองของเกษตรกรเนื่องจากจะช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาการในการทำงานสามารถประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่นำเอาวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี การประกอบอาชีพของเกษตรกร ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาผสมผสานด้วยระบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน อันก่อให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายองค์ความรู้ของเกษตรกรนำไปสู่การถ่ายทอดภูมิปัญญา และเทคโนโลยีการเกษตรแก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไปการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เปิดโอกาสให้ผู้สนใจมีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ ความเขียวชอุ่ม อุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยที่ได้รับการกล่าวขานถึงในฐานะแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก (Kitchen of the World) นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังเรียนรู้กระบวนการผลิตทางการเกษตร ที่กว่าจะมาเป็นผลผลิตสดใหม่ รสชาติยอดเยี่ยมให้เราได้ลิ้มลอง ได้สนุกสนานกับการทดลองหัดทำ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสถานที่ราชการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัย ฯลฯ เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่างๆ ได้ความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2556) เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในการสวนเกษตรได้ความรู้ได้ประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น (นิคม จารุมณี. 2544) ซึ่งลักษณะการท่องเที่ยวสวนผลไม้จัดอยู่ในรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือ Agro-tourism ที่มีกิจกรรมการเกษตรและการใช้ทรัพยากรการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว โดยยังคงมีกิจกรรมการเกษตรเป็นหลัก สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว มีการจัดระบบการบริหารและการจัดการไว้เพื่อรองรับการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวและเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะแตกต่างจากการท่องเที่ยวทั่วไป คือจะมุ่งเน้นความสนใจไปยังกิจกรรมการเกษตรรวมถึงสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก ให้โอกาสนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2556) รวมทั้งได้รับความเพลิดเพลินและการพักผ่อนไปในตัวอีกทั้งเกษตรกรยังจะมีรายได้ จากการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรรวมทั้งสินค้าแปรรูปทางการเกษตรอื่นๆ อีกด้วย โดยทั่วไปแล้วการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางการเกษตร หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตทางการเกษตร ซึ่งรวมทั้งทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ฟ้า พืช ปศุสัตว์ เป็นต้น และทรัพยากรด้านการจัดการ เช่น เกษตรกร องค์กรท้องถิ่น ความรู้ทางการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีทางการเกษตรต่างๆ

2. ตลาดนักท่องเที่ยว สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มหลักๆ คือ หนึ่ง ประชาชนและเกษตรกรทั่วไปที่มีความสนใจด้านการเกษตร เพื่อศึกษาหาความรู้เป็นแนวทางประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรของตนเอง และ สอง คือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน สนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตร อยากเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพของเกษตรกร

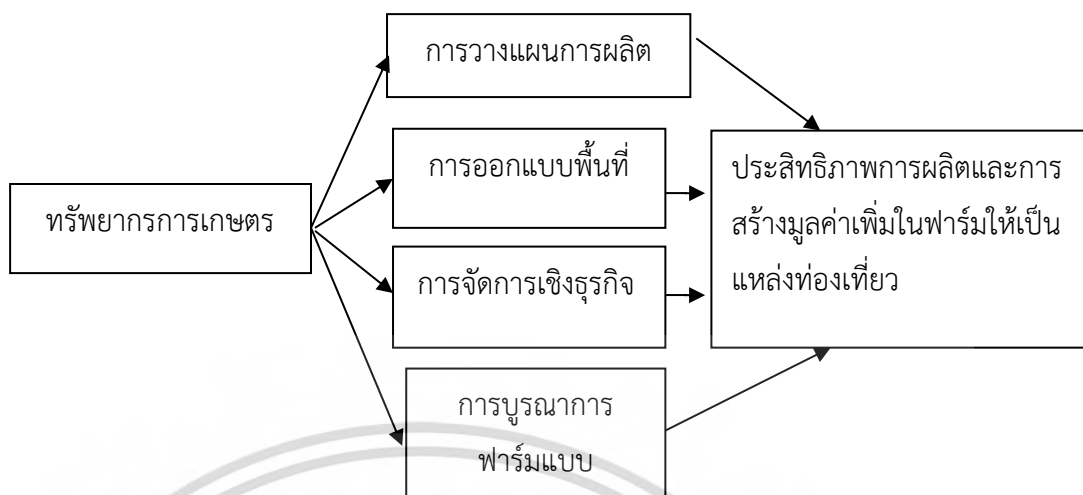
3. การบริการการท่องเที่ยว หมายถึง การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การให้ข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม การจัดจำหน่ายพืชผลและผลผลิตทางการเกษตร การให้บริการนำเที่ยว หรือด้านที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home stay or farm stay) เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่นักท่องเที่ยวนอกจากจะได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินและประสบการณ์โดยตรงจากเกษตรกรแล้ว ยังได้สัมผัสและเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมท้องถิ่นและเทคโนโลยีทางการเกษตร อีกทั้งยังเป็นการช่วยกระจายรายได้โดยตรงสู่เกษตรกร เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นยังช่วยให้คนไทยหันกลับ มาเที่ยวเมืองไทย ให้มากขึ้นในมุมมองที่ไม่เคยเห็นหรือสัมผัส มาก่อนกับอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2538)

ดังนั้นหากเกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตให้มีความเหมาะสมกับฤดูกาลท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการที่ดีให้มีผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมีการเพิ่มมูลค่า (Value Added) (อุษาวดี พลพิพัฒน์, 2545) โดยข้อจำกัดของการประกอบอาชีพการเกษตรกรรมในปัจจุบัน ได้แก่ ฝนลดลงเนื่องจาก การขยายตัวของชุมชน การเสื่อมโทรมของทรัพยากรการเกษตร ด้วยเหตุนี้ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ จึงเน้นการบริการควบคู่กับการผลิตโดยมีพื้นฐานการใช้ทักษะความรู้ มีปรัชญาและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ความสามารถเฉพาะบุคคลผสมผสานกับเทคโนโลยีมาเพื่อการให้บริการและเข้าใจผู้บริโภคมากที่สุด

ดังภาพที่ 2.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.24 แนวคิดของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว

จากภาพที่ 2.24 เป็นกลยุทธ์ในการจัดการฟาร์มให้ได้ประสิทธิภาพด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้สามารถบริการนักท่องเที่ยว ได้สัมผัสกับวิถีชีวิต ชนบทธรรมนิยม ประเพณีท่ามกลางทัศนียภาพที่มีความสวยงามและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร (ราณี อธิชัยกุล. 2556) และการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ในการนี้ประเด็นศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเกษตรกรเองผู้เป็นเจ้าของพื้นที่ ซึ่งพอเสนอได้ดังนี้

1. เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรเกษตร การมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมชนบทและธรรมชาติ (เทพกร ณ สงขลา. 2554)
2. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อม และด้านบริการให้ความเชื่อมั่นกับนักท่องเที่ยวสูงสุด การรับรู้ต่อคุณภาพบริการ (ขวัญกมล ดอนขวา. 2550)
3. ด้านความปลอดภัยของแหล่งเกษตรกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานป้ายบอกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว (วารุณี เกตุสะอาด. 2553)
4. สนับสนุนจากภาครัฐ การพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบและสวยงาม การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวการเกษตรเชิงบูรณาการ การสร้างความพร้อมในด้านการบริการและจัดระบบการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน (นงเยาว์ พรหมประสิทธิ์. 2556)
5. การจัดรูปแบบของกิจกรรมชุมชน การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนให้เหมาะสม โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หลากหลาย หาเอกลักษณ์หรือ

จุดเด่นของชุมชน รูปแบบเชิงเกษตรเฉพาะตัวให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ความสะดวก (รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ. 2556)

2.9 การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดภูเก็ต

ด้วยความหลากหลายทางภูมิศาสตร์อันสวยงาม ภูมิทัศน์ของป่าเขาและชายหาดที่สวยงามระดับโลก การเดินทางที่สะดวกสบาย มีสนามบินนานาชาติ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ภูเก็ตยังมีสถานที่จัดงาน กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน สำหรับการจับนิทรรศการ การประชุม ทั้งระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ให้เห็นโอกาสศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดภูเก็ต ดังนี้

1. ศักยภาพด้านการเกษตรด้านพืชที่ทำการผลิตประกอบด้วย ยางพารา มะพร้าว สับปะรด ทูเรียน ปาล์มน้ำมัน มังคุด ไม้ดอกไม้ประดับ และข้าว ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ แพะ ไก่ โค และสุกร ด้านประมงส่วนใหญ่เป็นประเภทน้ำเค็ม เช่น ปลาทะเล กุ้ง หอย แต่โดยรวมมักจะเน้นการผลิตพืชเศรษฐกิจที่ไม่สามารถนำมาใช้โดยตรงได้ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ส่วนการผลิตสินค้าเกษตรที่ใช้ในการบริโภคโดยตรง เช่น ข้าว พืชผัก เนื้อสัตว์ นำเข้าจากจังหวัดใกล้เคียง

2. ศักยภาพด้านภูมิศาสตร์จังหวัดภูเก็ตมีเกาะน้อยใหญ่ทั้งที่มีและไม่มีประชากรอาศัยอยู่ตลอดชายฝั่งซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกสถานที่ท่องเที่ยวและชมทัศนียภาพได้ตามต้องการและที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งของภูมิภาคแถบนี้ก็คือมีทะเลที่ใสสะอาดภูมิทัศน์ที่สวยงามตลอดจนเกาะแก่งที่เอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวชายหาดทะเลที่มีกิจกรรมทางน้ำ เช่น กระดานโต้คลื่น ตกปลา และดำน้ำ (วรรณ วรชวาณิช. 2539)

3. ศักยภาพด้านรูปแบบการท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล การดำน้ำดูปะการัง กิจกรรมการท่องเที่ยวด้านภูเขา กิจกรรมการท่องเที่ยวผจญภัย กิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. ศักยภาพด้านระบบนิเวศพื้นที่ป่าชายเลนคลองบางโรง สถานีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาพระแทว โครงการคืนชะนีสู่ป่า สภาพของปะการัง เป็นต้น

5. ศักยภาพด้านสังคมวัฒนธรรมแหล่งประวัติศาสตร์ทุ่งถลางชนะศึก สถาปัตยกรรมบ้านเรือนแบบชิโนโปรตุกีส ประเพณีการถือศีลกินผัก หมู่บ้านชุมชนชาวมุสลิม และชุมชนชาวเล

6. ศักยภาพด้านการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ จำนวนมาก เช่น ชายหาด สถานีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาพระแทว น้ำตกบางแป และท่าเทียบเรือที่มีอยู่รอบเกาะภูเก็ต

7. ศักยภาพด้านจำนวนนักท่องเที่ยว ในปี 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวม 27,455,201 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3.29 โดยคิดเป็นร้อยละ 57.76 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในภาคใต้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดภาคใต้อันดามันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกินครึ่งของภาคใต้ โดยจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดและโดดเด่นจากจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มอย่างชัดเจน

8. ศักยภาพด้านเศรษฐกิจเป็นจังหวัดที่มีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ในปี 2558 มีจำนวน 407,047 ล้านบาท เป็นรายได้จากสาขาโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 23.28 ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 20.99 การขนส่งและคมนาคม ร้อยละ 17.85 การค้าส่งค้าปลีก ร้อยละ 8.63 อุตสาหกรรม 4.96 สาขาบริการและอื่นๆ ร้อยละ 24.29 โดยประชากรของจังหวัดภูเก็ตมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว/คน/ปี 306,779 บาท สูงเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้

2.10 บริบทบ้านบางโรง

ลักษณะพื้นฐานบ้านบางโรง ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอย่างมากพื้นที่หนึ่งเนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและสวยงามกระจายอยู่ทั่วไปของพื้นที่ จุดเด่นของชุมชนแห่งนี้คือมีการพัฒนาในมิติที่หลากหลายเมื่อ 30 ปีที่ผ่านมาเป็นพื้นที่หนึ่งที่ประสบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจในชุมชน ป่าชายเลนถูกทำลายหลังจากที่รัฐบาลได้เปิดสัมปทานป่าเมื่อปี 2513 ทรัพยากรสัตว์น้ำที่เคยอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลง ส่วนหนึ่งมาจากการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่ การทำนาเกลือ เกิดปัญหาป่าชายเลนทรุดโทรม การขายที่ดินของชาวบ้านให้กับนายทุนเพื่อทำธุรกิจนาเกลือและการท่องเที่ยว ทำให้คนในชุมชนไม่มีที่ดินทำกินและอยู่อาศัย มีปัญหาหนี้สินติดตามมา ประชาชนรอพึ่งพาภาครัฐและนายทุนเป็นหลักในการยังชีพในที่สุดก็ยิ่งยากจน

ภายหลังจากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ด้วยการกำหนดทิศทางภายใต้ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนวิถีพอเพียง มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน ระดับชุมชน และระดับตำบล สนับสนุนแผนลดรายจ่ายของครัวเรือน มีการพัฒนาร้านค้าชุมชนระดับหมู่บ้าน มีการพัฒนาตลาดสดตำบล พัฒนาศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในระดับตำบล ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรในชุมชน มีการใช้พลังงานทดแทนในการดำเนินกิจการด้านการผลิต ภายหลังจากมีการประกาศปิดการสัมปทานป่าทั่วประเทศ จึงเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ชาวบ้านในชุมชนได้เข้าไปดูแลรักษาป่า ซึ่งสิ่งแรกที่ชุมชนแห่งนี้ได้ดำเนินการคือการฟื้นฟูป่า และการปลูกป่า ควบคู่กับการจัดตั้งกองทุน เพื่อลดหนี้สินของชาวบ้าน โดยใช้เงินของมัสยิด ที่รวบรวมมาจากประชาชนในพื้นที่ทุกเดือน นำไปไถ่ถอนที่ดินของชาวบ้านที่ประสบหนี้สินจนถูกยึดที่ทำกินและที่อยู่อาศัยคืนมา(สำนักประชาสัมพันธ์เขต 2. 2558)

ชุมชนบ้านบางโรงมีศักยภาพหลายด้านเช่นภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือประวัติศาสตร์เมืองกลางบางโรงในอดีตซึ่งเป็นศูนย์กลางการปกครองในอดีตหลังจากสำรวจชุมชนจึงพบปัญหาที่เป็นปัญหาเร่งด่วนที่สุดของชุมชนคือปัญหาหนี้สินซึ่งเกิดจากการที่ป่าชายเลนถูกทำลายซึ่งเป็นผลจากนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้นที่ต้องการจะเป็นเสี้ยวตัวที่ 5 ของเอเชียชุมชนได้จัดตั้งกองทุนปลดเปลื้องหนี้สิน

เพื่อช่วยเหลือสมาชิกและพัฒนางานเป็นกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งในเวลาต่อมาปัจจุบันมีเงินทุนอยู่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณ 20 ล้านบาท มีศักยภาพในการเป็นธนาคารให้กับชาวบ้านบางโรงและชุมชนใกล้เคียงได้เป็นกลุ่มออมทรัพย์ต้นแบบของประเทศไทยกลุ่มหนึ่งที่ผ่านมาเราได้รับการสนับสนุนจากภาคีภาครัฐหลายหน่วยงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนสำหรับเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอที่ผ่านมามีภาคีภาครัฐเข้ามาช่วยมากพอสมควรแต่ปัญหาของชุมชนคือขาดการบริหารจัดการ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. 2551)

เนื่องจากชุมชนบ้านบางโรงมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายจึงมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้ชุมชนสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามสภาพธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนพัฒนาขึ้นมาให้เข้ากับสภาพวิถีชีวิตของชุมชน นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหารครัวชุมชน นั่งเรือแคนูชมธรรมชาติ ป่าโกงกาง ชมการเลี้ยงปลาในกระชัง นั่งเรือยนต์ชมเกาะต่างๆ ดำน้ำดูปะการัง ปลายางงาม ปั่นจักรยาน ชมวิถีชีวิตในชุมชนชมฟาร์มเลี้ยงแพะธรรมชาติ ชมสวนผลไม้เป็นสวนผสมเที่ยวชมบางแป สายน้ำแห่งชีวิตชมโครงการคืนชะนีสู่ป่าร่วมค้นหาตำนานควนยายหมูน เขาพระแทว บ้านพักโฮมสเตย์ และเกษตรกรรมนำผลไม้ที่ออกตามฤดูกาลมาวางจำหน่ายเองตามชุมชน จึงเป็นที่สนใจได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาตลอดปี จึงเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกรในการจำหน่ายผลผลิต

ภาพที่ 2.25 ความนิยมของนักท่องเที่ยวซื้อผลไม้ตามฤดูกาลชุมชนบางโรง

2.11 กิจกรรมและการบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านบางโรง

ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านบางโรงประกอบด้วย ทะเล ภูเขา น้ำตก ประเพณี และวิถีชีวิตแบบมุสลิม เกษตรสวนผสม กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน ปั่นจักรยานชมวิถีชีวิตแบบมุสลิม พายเรือแคนู ชมปู ปลาตีน ขึ้นต้นไม้ ดำน้ำดูปะการัง ชมทะเลแหวกยามน้ำแห้ง ตกปลา ไตหมึก นั่งเรือชมธรรมชาติหมู่เกาะ การเดินป่าค้นหาเส้นทางประวัติศาสตร์ เล่นน้ำตกบางแป ชมฟาร์มเลี้ยงแพะ ชมโครงการคืนชะนีสู่ป่า บ้านพักโฮมสเตย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนมีศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว ร้านอาหารครัวชุมชน บ้านพักโฮมสเตย์ เรือนำเที่ยว รถแท็กซี่ชุมชนทำเทียบเรือขนาดกลาง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในชุมชน ได้แก่ การจัดการท่องเที่ยวของชุมชน การบริหารจัดการของบ้านบางโรงเป็นการรวมกลุ่มของชาวชุมชนโดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริการให้นักท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ชุมชน ร่วมกันดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากร เช่น การร่วมกันเก็บขยะ การร่วมกันปลูกป่าโดยมีองค์กรภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมด้วย ซึ่งลักษณะนักท่องเที่ยวมีทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาวิถีชีวิตชุมชน นอกจากนี้ชุมชนบ้านบางโรงมีการเชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวระหว่างชุมชนที่เป็นเครือข่ายในตำบลเดียวกัน สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนจะเน้นการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสามัคคีนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างยั่งยืนตลอดไป

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทพกร ณ สงขลา (2556 : 228-229) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการใช้ทรัพยากรเกษตรของชุมชนชนบทศึกษาย่อยเชิงเกษตรข้างกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า รูปแบบการเกษตรและกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวการจัดการทรัพยากรเกษตรในรูปแบบเกษตรทางเลือกอาจไม่มีความยั่งยืนในแง่ของการเป็นธุรกิจที่มีกำไร สรุปผลการศึกษานอกจากรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบการให้ความรู้ การสาธิต การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และการแนะนำลู่ทางธุรกิจเกษตรแล้วแหล่งท่องเที่ยวต้องออกแบบระบบเกษตรทางเลือกให้มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวตามหลักการของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่รวมถึงการใช้ศักยภาพเชิงพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามทางภูมิทัศน์และวัฒนธรรมประกอบกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตอบสนองหลักการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ กิจกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเกษตร กิจกรรมการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมชนบท และกิจกรรมการสัมผัสธรรมชาติการเกษตร ซึ่งกิจกรรมท่องเที่ยวเหล่านี้เกี่ยวข้องกับศักยภาพเชิงพื้นที่ของชุมชน ได้แก่ ความสวยงามของภูมิทัศน์ พื้นที่ป่าธรรมชาติและความเป็นป่าและวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมเสริมอื่นๆ ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวตามความเหมาะสม ได้แก่ การให้ความรู้ การสาธิต การจำหน่ายสินค้า กิจกรรมการท่องเที่ยวลักษณะนี้จะตอบสนองความยั่งยืนของท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งในแง่การอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตรและการมีกำไรจากธุรกิจท่องเที่ยว

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร (2558 : 19-35) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืนโครงการหลวงปางตะ พบว่า ศักยภาพชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนาด้านทรัพยากรท่องเที่ยวด้านการมีส่วนร่วมซึ่งประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกษตรและวิถีชีวิตท้องถิ่น

ส่วนองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะต้องมีการมุ่งเน้น 1) ต้องไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดในรูปแบบของกิจกรรมชุมชน การบริหารงานต้องมีความโปร่งใสมีกฎเกณฑ์ระเบียบที่ยอมรับและรับรู้กันโดยทั่วสามารถตรวจสอบได้ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นระยะเพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาดอำนาจ 2) พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนให้เหมาะสมโดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หลากหลาย หาเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนรูปแบบเชิงเกษตรเฉพาะตัวให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างความแตกต่างกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3) แสวงหาโอกาสในการขยายตลาดเพื่อเพิ่มรายได้โดยเฉพาะตลาดในประเทศและขยายเครือข่ายการตลาดจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ

วารุณี เกตุสะอาด (2553) ได้ทำการศึกษาการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร ศักยภาพระดับสูงดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เขตทวีวัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านการให้ความรู้และงบประมาณในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน

ขวัญกมล ดอนขวา (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านรายได้ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ต่อคุณภาพบริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแตกต่างกัน ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านการให้ความเชื่อมั่นกับนักท่องเที่ยวสูงที่สุดมีผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างระดับบริการที่คาดหวังกับระดับการรับรู้ต่อคุณภาพบริการเท่ากับ 0.28 โดยภาพรวมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถมีคุณภาพบริการถึงเกณฑ์ที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง

วารุณี เกตุสะอาด (2553) การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า แหล่งเกษตรกรรมที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับสูงถึงร้อยละ 63 โดยมีศักยภาพสูงในด้านความเชื่อมโยงความใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวหลัก ด้านความปลอดภัยของแหล่งเกษตรกรรมและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ตามลำดับ สิ่งที่จะต้องปรับปรุง เช่น ป้ายบอกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ด้านการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่า ควรได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งด้านความรู้และงบประมาณจากภาครัฐในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว การจัดหาพื้นที่ลานจอดรถ ห้องน้ำ การจัดทำป้ายบอกทางและสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

นงเยาว์ พรหมประสิทธิ์ และคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาปัญหาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอยังต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นอย่างมาก ตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจกับผู้ประกอบให้ตระหนัก

ถึงการรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรท่องเที่ยวและเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการอนุมัติฯ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรเพิ่มการพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบและสวยงามอยู่เสมอ ด้านการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เกาะยอยังประสบปัญหาหมักคึกเทศกในท้องถิ่นมีจำนวนน้อย ขาดความรู้ด้านการตลาดบริการ และไม่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ ควรส่งเสริมให้มีมัคเทศกที่มีบุคลิกที่ดีมีความสามารถ ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ สามารถตอบข้อซักถามได้อย่างคล่องแคล่ว จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้จักอบุ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวการเกษตรเชิงบูรณาการ สร้างความร่วมมือในด้านการบริการและจัดระบบการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

สุวิมล ตั้งประเสริฐ (2554) ได้ทำการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัด นครราชสีมาอย่างยั่งยืนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 1) ได้ระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 8 ประเด็น คือ สถานที่ตั้ง ผู้ประกอบการ กิจกรรมการท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว สินค้าของฝากและของที่ระลึก สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง แผนที่การเดินทาง และการวิเคราะห์จุด แข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค 2) การจัดทำกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแต่ละพื้นที่ครบทั้ง 5 อำเภอ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา บุคลากร ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการตลาด 3) การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ได้เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 เครือข่าย พร้อมทั้งกลยุทธ์ของเครือข่ายจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการตลาด 4) การจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จและความล้มเหลวของการท่องเที่ยว เชิงเกษตรในจังหวัดนครราชสีมาตามแนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มี 10 ปัจจัย ที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายของภาครัฐ การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยว ใกล้เคียง ระยะทางในการเดินทาง หน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น สถาบันการศึกษาประกอบการ กิจกรรมของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ค่านิยมของนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิง เกษตร

รุ่งทิพย์ ไทยสม และคณะ (2555) ได้ศึกษาการส่งเสริมศักยภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ของภาคกลางตอนล่างเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวของกลุ่ม จังหวัดภาคกลางตอนล่างที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากมีการคมนาคมที่สะดวกไม่ไกลจาก เมืองหลวง มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์และธรรมชาติที่โดดเด่น มีอุทยาน แห่งชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลาย และปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวคือจำนวนนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาใช้บริการมีจำนวนมากทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และนโยบายของภาครัฐในการ สนับสนุนการท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยหลัก รองลงมาคือเศรษฐกิจและปัญหาการเมืองภายในประเทศ ซึ่งแนวทางการจัดการด้านการท่องเที่ยวจะต้องมีการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวแบบบูรณาการ ทั้งเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เชิงประวัติศาสตร์ เชิงเกษตรศึกษา และเชิงธรรมชาติ การจัดการแบบ

รวมกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาคมการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา ธุรกิจนำเที่ยว องค์กรท้องถิ่น ธุรกิจที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ด้วยภารกิจหลัก 4 อย่างคือ 1) การดูแลแหล่งท่องเที่ยวเดิม 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 3) การอบรมบุคลากร 4) การปรับปรุงสถานประกอบการและการวางแผนการตลาด อีกทั้งการยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวโดยเน้นคุณภาพของนักท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณ และการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการตลาดในการสร้างการรับรู้ด้วยการจัดการฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการปรับเปลี่ยนทัศนคติในระยะยาวแบบเชิงรุกโดยอิงวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่การจัดกิจกรรมรวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนการเปิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่และการสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร (2558) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืนโครงการหลวงปางตะ พบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนควรมุ่งเน้น 1) ต้องจัดในรูปแบบของกิจกรรมชุมชนการบริหารงานต้องมีความโปร่งใสมีกฎเกณฑ์ระเบียบที่ยอมรับและรับรู้กันโดยทั่ว สามารถตรวจสอบได้ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นระยะเพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาดอำนาจ 2) พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนให้เหมาะสมโดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หลากหลายหาเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนรูปแบบเชิงเกษตรเฉพาะตัวให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างความแตกต่างกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3) แสวงหาโอกาสในการขยายตลาดเพื่อเพิ่มรายได้โดยเฉพาะตลาดในประเทศและขยายเครือข่ายการตลาดจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ

ราตรี ภูศรี และคณะ (2556) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านนาจอก อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พบว่า ประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐซึ่งเห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย มีการปรับปรุงให้พร้อมใช้งาน และสามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งอายุ อาชีพ มีการประชาสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องและในช่วงที่มีเทศกาลสำคัญๆ ของจังหวัด ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและสร้างความดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น ด้านผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุควรนำกิจกรรมมาส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะคนหนุ่มสาวให้เห็นคุณค่าขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนและให้หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนติดต่อประสานงานสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้ความรู้ที่เป็นแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวแก่เกษตรกรการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี การอบรมเรื่องภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารรวมทั้งการจัดทำโครงการมัคคุเทศก์น้อยโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความรักและหวงแหนในอาชีพการเกษตรและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นส่งผลให้มีการอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไปในวันข้างหน้าอันเป็นการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เพ็ญวิภา ทรงบัณฑิต (2553 : 85-87) ได้ศึกษาคุณภาพการบริการของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในไร่่องุ่น พบว่า นักท่องเที่ยวมีการรับรู้และความพึงพอใจต่อปัจจัยกำหนดคุณภาพทางด้านเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความน่าเชื่อถือโดยรวมแล้วจากปัจจัยกำหนดคุณภาพบริการทั้ง 5 ด้าน นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในปัจจุบันด้านความน่าเชื่อถือมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวม 0.132 ซึ่งหมายความว่าโดยรวมแล้วนักท่องเที่ยวมีความคาดหวังสูงกว่าบริการที่ได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในร่องุ่น แสดงว่าผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในร่องุ่นยังไม่สามารถให้บริการได้ถึงระดับที่นักท่องเที่ยวคาดหวังไว้หรืออาจกล่าวได้ว่าทางร่องุ่นยังไม่สามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวได้

พิมพา หิรัญกิตติ และคณะ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่าควรจัดตั้งศูนย์บริการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว มีแหล่งซื้อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยวแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือต้องการพักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด ชมความสวยงามของสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สิ่งดึงดูดใจคือการดูแลสุขภาพสภาพแวดล้อมความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเหมาะสมกับสภาพภูมิทัศน์ โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชอบการท่องเที่ยวรูปแบบสวนผลไม้ รองลงมาคือ รูปแบบเกษตรแบบผสมผสาน และไม้ดอกไม้ประดับ ตามลำดับ

วันทิกา หิรัญเทศ (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี พบว่า การตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่น การจัดการพื้นที่การมีส่วนร่วมกิจกรรมและกระบวนการ

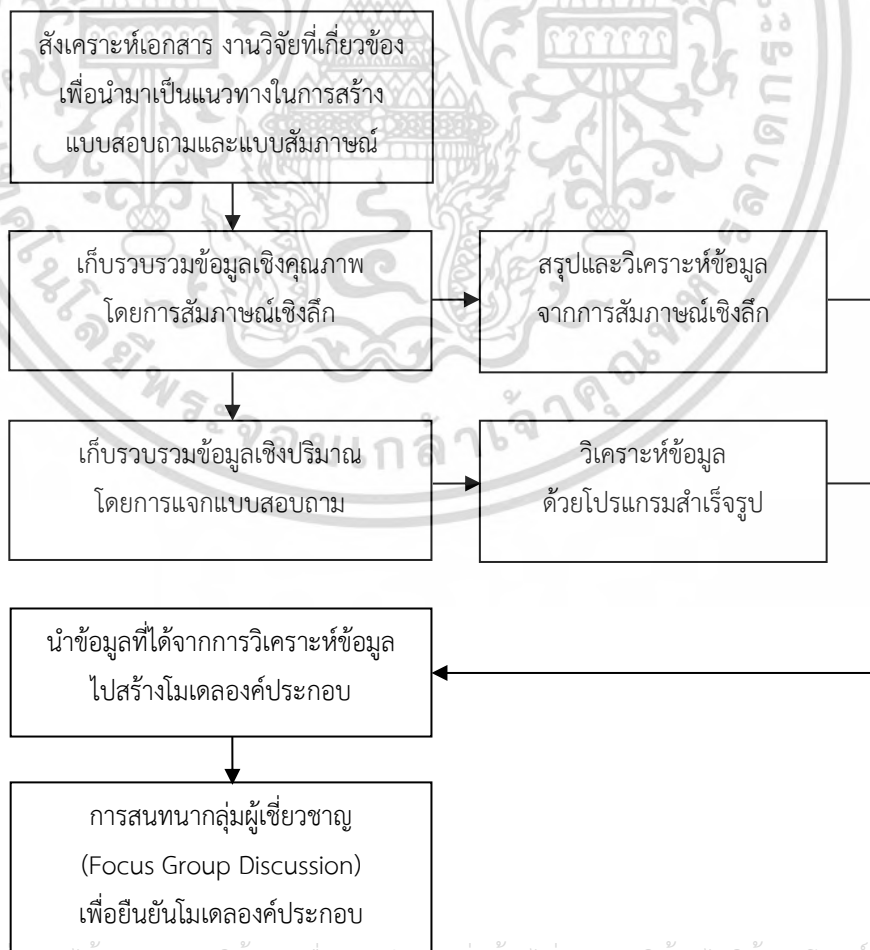
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ลักษณะของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยมีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้นำกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อให้ได้เหตุผลสมบูรณ์ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) คือทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในประเด็นต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงในการจัดการทรัพยากรเกษตรในฟาร์มเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสมเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างมาตรฐาน และมีการวิจัย และการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.2 ขั้นตอนของการวิจัย

3.3 ลำดับขั้นของการวิจัย

สำหรับขั้นตอนของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary analysis) เกี่ยวกับศักยภาพจากทรัพยากรเกษตร และการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ที่เป็นประเด็นสำคัญรวมทั้งตัวแปรบ่งชี้องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แล้วนำมาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ไปสร้างโมเดลองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ขั้นตอนที่ 4 การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion) เพื่อยืนยันโมเดลองค์ประกอบ เป็นกระบวนการหาข้อเท็จจริงที่ลึกซึ้ง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) และดำเนินการสนทนากลุ่ม นำการสนทนา และตั้งประเด็นคำถามกับผู้เข้าร่วมสนทนา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่องานวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดทำเป็นโมเดลองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นโครงสร้างของข้อมูล นำเสนอเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำไปสรุปผลการวิจัยในลำดับต่อไป

3.4 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์แพะบ้านบางโรง เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ บ้านบางโรง ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในบ้านบางโรง และเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 15 ราย

3.4.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์แพะบ้านบางโรง เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ บ้านบางโรง ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในบ้านบางโรง เกษตรกรตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าเยี่ยมชมฟาร์มเกษตรกร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 220 ราย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับขนาดประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	5	2.27
ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	25	11.36
เกษตรกร	70	31.82
นักท่องเที่ยว	120	54.55
รวม	220	100.00

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดสนทนากลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ตรงประเด็นระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในระหว่างสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้วิธีการบันทึกข้อมูลโดยย่อ พร้อมกับผู้ช่วยวิจัยบันทึกคำสัมภาษณ์ในแถบบันทึกเสียง ทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีภายใต้บรรยากาศการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นแบบเป็นกันเอง

3.5.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นมาโดยการสังเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) อาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพจากทรัพยากรเกษตร และการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ที่เป็นประเด็นสำคัญรวมทั้งตัวแปรองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 220 ชุด จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 4 ตอน โดยประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed end) มีคำตอบหลายตัวเลือก (Multiple Choice) และเลือกตอบเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scales) ประกอบด้วย 1) คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร 2) คุณค่าด้านองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการเกษตร 3) การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร และ 4) สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scales) ประกอบด้วย 1) การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร 3) การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ 4) การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในการใช้แบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความสำคัญของตัวบ่งชี้ศักยภาพและการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (วิจิต อุอัน. 2550) โดยแต่ละระดับมีค่าคะแนนดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่มีผลในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่มีผลในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่มีผลในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่มีผลในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่มีผลในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 และโดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (Index of congruence : IOC) เพื่อดำเนินการแก้ไขแบบสอบถาม

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์แล้วบูรณาการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย

3.5.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ตรงจุดประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ เพื่อหาค่า IOC (Index of item objective congruence) ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้อง

ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)

R แทนค่า คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทนค่า จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับเกณฑ์ การพิจารณาว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) คือ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความตรงเชิงเนื้อหา ที่เกี่ยวกับความสอดคล้องของคำถามกับคำนิยามเชิงปฏิบัติการ ความครอบคลุมและความชัดเจนของแบบสอบถาม ความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ ซึ่งผลการพิจารณาผู้วิจัยคัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 60% ขึ้นไป หรือมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ไม่เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาข้อแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง กับเกษตรกร และผู้นำเกษตรกร จำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

3.5.2.4 นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเดินทางไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดเก็บด้วยตนเอง

3.5.3 การจัดทำสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นกระบวนการหาข้อเท็จจริงที่ลึกซึ้ง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) และดำเนินการสนทนากลุ่ม นำการสนทนา และตั้งประเด็นคำถามกับผู้เข้าร่วมสนทนา เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่องานวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดรูปแบบโครงสร้างของข้อมูล นำเสนอเป็นประเด็นในการ

สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากยิ่งขึ้น

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.6.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยตรง และมีบทบาทการสนับสนุนการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 220 ราย

3.6.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรโดยตรง และมีบทบาทการสนับสนุนการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์แพะ เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 15 ราย

3.6.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เป็นโมเดลองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ราย

3.6.4 นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานในรูปของค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทำตารางไขว้ (Cross Tabulation) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยตัวบ่งชี้แต่ละตัวบ่งชี้มีเกณฑ์ในการแปลผลความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ดังนี้ (วิจิต อุ๋อัน. 2550)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.08	คือตัวบ่งชี้ที่มีผลน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60	คือตัวบ่งชี้ที่มีผลน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61-3.40	คือตัวบ่งชี้ที่มีผลปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20	คือตัวบ่งชี้ที่มีผลมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00	คือตัวบ่งชี้ที่มีผลมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น การบันทึกเสียง การจดบันทึกตามแบบฟอร์มกลุ่มสนทนา สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ และการจัดสนทนากลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) เช่น บทความงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ส่วนวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้แบบสอบถามในประเด็นต่างๆ เพื่อศึกษาถึงศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

4.1.1 ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) พบว่า พื้นที่เกษตรกรรมบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ตยังมีสภาพที่อุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและชายฝั่งทะเลที่ผลิตสินค้าเกษตรของท้องถิ่นและจำหน่ายให้กับสถานบริการต่างๆ แต่เนื่องจากการขยายชุมชนและการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรจะต้องมีการปรับตัวหลายอย่างเพื่อให้ยังคงประกอบอาชีพต่อไปได้ เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมในพื้นที่ของเกษตรกรให้มีความหลากหลายของผลผลิตสำหรับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรหลายด้านที่เป็นปัญหาทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดลง เช่น ปัญหาด้านปัจจัยและฐานทรัพยากรการผลิต ทั้งเรื่องที่ดินทำกินที่เกษตรกรบางรายไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินทำกิน อีกทั้งเกษตรกรบางรายต้องสูญเสียที่ดินทำกินให้กับสถาบันการเงิน ปัญหาการเข้าไม่ถึงทรัพยากรการผลิต รวมทั้งสิทธิเกษตรกรในด้านการเข้าถึงพันธกรรมพืชและสัตว์ ยังไม่ได้รับการยอมรับ ทำให้เกษตรกรขาดศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตและพึ่งพิงตนเองไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านทุนการผลิตที่สูงขึ้น อันเนื่องมาจากปัจจัยการผลิตต่างๆ และการใช้พื้นที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปส่งผลต่อความมั่นคงทางด้านอาหารของชุมชนและสอดคล้องกับจุฬารักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2550) คือการที่ไม่มีคนรุ่นใหม่สืบทอดหรือพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวการขยายตัวของที่อยู่อาศัย การไม่คุ้มค่าของผลผลิตที่ได้รับกับต้นทุนที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับอดีต อิศรางกูร ณ อยุธยา และบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ (2553) การแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรที่ดินจะต้องให้มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น สร้างหลักธรรมภิบาลระหว่างนายทุนกับเกษตรกร ผู้ที่มีรายได้น้อย

ข้อดี/ข้อเด่น คือด้วยสภาพธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากร การเกษตรบ้านบางโรงจึงเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความต้องการบริโภคสูง และสถานบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีความต้องการสินค้าเกษตรแต่เกษตรกรไม่สามารถผลิตได้ทันกับความต้องการได้จึงเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกรที่จะทำการผลิตให้ได้คุณภาพและเพียงพอต่อการบริโภค อีกด้านหนึ่งคือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในพื้นที่มีความสามารถในการท่องเที่ยวและการซื้อผลผลิตในราคาที่สูงได้พร้อมๆ มีความสนใจในการเที่ยวชมกิจกรรมเชิงเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น แต่ด้านข้อจำกัดก็คือขาดผู้ที่สานต่ออาชีพเกษตรกรรมของครอบครัวและทักษะของเกษตรกรที่จะปรับปรุงฟาร์มของตนเองให้การผลิตมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านบางโรงประกอบด้วยภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ทะเล แปลงเกษตรแบบสวนผสม และประเพณีวิถีชีวิตแบบมุสลิม มีกิจกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์ ได้แก่ ร้านอาหารครัวชุมชน นั่งเรือแคนูชมธรรมชาติ ป่าโกงกาง ปูทะเล ปลาตีนขึ้นต้นไม้ ทะเลแหวก เมื่อน้ำทะเลลดลงก็มีกิจกรรมการตกปลาไต่หมึก ชมการเลี้ยงปลาในกระชัง นั่งเรือยนต์ชมเกาะต่างๆ ดำน้ำดูปลาสวยงามและปะการัง ปั่นจักรยานชมวิถีชีวิตแบบมุสลิมในชุมชน ชมฟาร์มเลี้ยงแพะธรรมชาติ สวนผลไม้แบบผสมผสาน การเที่ยวชมน้ำตกบางแปที่เป็นสายน้ำสำหรับชุมชน โครงการคืนชะนีสู่ป่า การเดินป่าศึกษาเส้นทางประวัติศาสตร์เขาพระแทวที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามของแต่ละฤดูกาล

สิ่งสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง การจัดการแหล่งท่องเที่ยวบ้านบางโรงมีศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว ร้านอาหารครัวชุมชน บ้านพักโฮมสเตย์ เรือนำเที่ยว รถแท็กซี่ชุมชน ท่าเทียบเรือขนาดเล็ก การเชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวระหว่างชุมชน เครือข่ายระดับอำเภอ จังหวัด ภาคใต้ และประเทศเครือข่ายท่องเที่ยว 9 ชุมชนในตำบล

ภาพที่ 4.1 การให้บริการนักท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 การรักษาพยาบาลกรณีฉุกเฉินกับนักท่องเที่ยว

4.1.1.1 กิจกรรมการเลี้ยงแพะของเกษตรกรบ้านบางโรง การพัฒนาจังหวัดภูเก็ตจะมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สร้างรายได้หลักให้กับประชากรในพื้นที่ การพัฒนาภาคเกษตรกรรมจึงอยู่ลำดับท้ายๆ ของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งน่าเป็นห่วงในเรื่องอาหารที่จะต้องนำเข้ามามากขึ้นในอนาคต การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรอย่างจริงจังจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวและการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อยภายใต้การท่องเที่ยวที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วไม่อยู่ในขณะนี้ ในพื้นที่ชนบทของภูเก็ต ซึ่งเหลือน้อยมาก ทุกตารางนิ้วของผืนแผ่นดินภูเก็ต กำลังถูกคุกคามด้วยกระแสการท่องเที่ยว พื้นที่นาข้าวพื้นที่ทำไร่ ทำสวน ถูกก่อสร้างเป็นบ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์โรงแรม รีสอร์ท และราคาที่ดินที่ค่อนข้างแพง ไม่คุ้มค่าในการทำเกษตรกรรม ทำให้อาชีพเกษตรกรเหลืออยู่จึงมีจำนวนน้อยมาก จะมีบ้างก็จะเป็นสวนยางพารา สวนสับปะรด ถ้าเป็นการเลี้ยงสัตว์แบบเชิงการค้าโดยตรงจะมีน้อยมากในขณะนี้ แต่ก็ยังมีเกษตรกรบางส่วนที่ยังคงยึดอาชีพเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์ ด้วยการเลี้ยงแพะนม ไรदनมแพะชาย ชายเนื้อแพะ และเลี้ยงเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว (กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์, 2557)

ฟาร์มเลี้ยงแพะนาเหนือ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เป็นฟาร์มแพะที่ได้รางวัลดีเด่น เนื่องด้วยโรงเลี้ยงได้มาตรฐานเป็นแบบคอกยกพื้นสูง สภาพทั่วไปมีความสะอาด มีทั้งแพะเนื้อและแพะนม พันธุ์ที่เลี้ยง ได้แก่ พันธุ์บอร์ซาเนนที่ออกแกรนเบิร์ก กิจกรรมในฟาร์มมีการสาธิตไรदनมแพะ เป็นสถานที่เรียนรู้ให้กับผู้สนใจที่จะเลี้ยงแพะเพื่อเป็นอาชีพและเลี้ยงแบบอดิเรก

ภาพที่ 4.3 ลักษณะของฟาร์มแพะที่เกษตรกรให้บริการนักท่องเที่ยว
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เลี้ยงแพะเพื่อการท่องเที่ยวจากการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ พบว่าการเลี้ยงแพะเพื่อการท่องเที่ยวจะต้องเลี้ยงให้มีคุณภาพซึ่งการเลี้ยงแพะ ต้องอาศัยการช่วยเหลือหลายด้าน ความเป็นไปได้สำหรับแพะเนื้อสามารถพาให้นักท่องเที่ยวเข้ามาชมและร่วมทำกิจกรรมได้ แต่แพะนมนั้นหากเป็นฟาร์มที่เลี้ยงแพะแบบยืนโรง จะมีข้อจำกัดอยู่คือ ฟาร์มแพะนมที่จดทะเบียนกับปศุสัตว์จังหวัด จะให้นักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกเข้าโดยพลการไม่ได้ เพราะฟาร์มจะต้องได้มาตรฐานและควบคุมโรคให้ได้มาตรฐานฟาร์มที่ปลอดโรคตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ การเลี้ยงเพื่อการท่องเที่ยวเกษตรกรได้เสนอว่าจะต้องเน้นในด้านคุณภาพไม่ใช่ปริมาณเป็นหลักและควรมีจุดเด่นของสถานที่ตั้งที่สะดวกต่อการเดินทางและเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่อยากจะไปเที่ยว ควรมีพื้นที่เพียงพอต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวและควรแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ท่องเที่ยวสำหรับทำกิจกรรมและพื้นที่เลี้ยงเพื่อผลิตสินค้าเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อการติดโรคของแพะ

ภาพที่ 4.4 การป้อนนม และการรีดนมแพะที่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม

จากการสัมภาษณ์นักวิชาการเกษตรที่กำกับการงานด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า การเลี้ยงแพะเพื่อการท่องเที่ยว มีศักยภาพที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความรู้ทางการเกษตรได้ เพราะจังหวัดภูเก็ตมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากในแต่ละปีทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมชม ทำให้แออัด ทั้งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ตามมา ดังนั้นการมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จะเป็นการกระจายความหนาแน่นของประชากร ในการนี้สถานที่ท่องเที่ยวทางการเกษตรที่เกิดขึ้นจะต้องพัฒนาให้มีความสะดวกสบายกับนักท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ตได้รับความนิยมน้อย แต่ก็ยังมีความสำคัญกับเศรษฐกิจของจังหวัด

อีกทั้งในภาคการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของฟาร์มแพะยังไม่เป็นที่แพร่หลายหรือรู้จักในกลุ่มของนักท่องเที่ยวทั่วไป อาจจะทำให้เป็นจุดเด่นได้แต่ต้องอาศัยการพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วย ในเรื่องของนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องรู้ถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว

เชิงเกษตรก็จะเป็นไปในแบบการประกอบอาชีพแล้วนำเอาการท่องเที่ยวเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มมูลค่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และสร้างรายได้ให้กับอาชีพยิ่งขึ้นถึงอย่างไรก็ตามในจังหวัดภูเก็ตยังคงต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริม หรือได้รับความร่วมมือจากภาครัฐพร้อมทั้งผลักดันให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้เป็นที่รู้จักกับกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปอีกด้วย และการที่จะทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้นั้น จะต้องมิกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวสนใจและมีกิจกรรมต่อเนื่องไว้ดึงดูดนักท่องเที่ยวและที่สำคัญอีกหนึ่งอย่างก็คือ องค์ประกอบของสิ่งอำนวยความสะดวก เพราะว่ามีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจำนวนมากจำเป็นที่จะได้รับความสะดวกสบาย สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ที่นั่งพัก ร้านอาหาร เป็นต้น

ภาพที่ 4.5 การปรับปรุงสภาพฟาร์มแพะเครือข่ายเกษตรกรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.6 ผลิตภัณฑ์จากแพะและที่พักบริการนักท่องเที่ยว

การเตรียมความพร้อมของเกษตรกรที่เลี้ยงแพะเพื่อรองรับการท่องเที่ยว จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยอย่างยิ่งในการพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจ ถือว่าเป็นการส่งเสริมให้การเลี้ยงสัตว์อยู่ร่วมกับชุมชนได้ ให้ชุมชนมีแหล่งอาหารราคาถูก เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่การเลี้ยงแพะเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเกษตรกรยังพบว่ามีประเด็นที่ยังไม่พร้อมซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐาน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ความพร้อมของเกษตรกรที่เลี้ยงแพะรองรับการท่องเที่ยว

รายการ	ความพร้อมของเกษตรกรเชิงท่องเที่ยว
1. ด้านพื้นฐานการคมนาคม	ฟาร์มค่อนข้างมีปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางเข้าฟาร์ม ถนนหนทางยังไม่พร้อมที่จะสัญจร สถานที่จอดรถ ไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงควรจัดสรรพื้นที่และการบริหารจัดการฟาร์มให้เหมาะสม และรองรับนักท่องเที่ยวได้
2. ด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก	เจ้าของฟาร์มมีสิ่งสนับสนุนการท่องเที่ยวและการอำนวยความสะดวก เนื่องจากต้องลงทุนก่อสร้างมีจำนวนคนดูแล เช่น ห้องน้ำ ที่พัก สถานที่ขายผลิตภัณฑ์ อาหารเครื่องดื่ม
3. ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและพื้นที่	การจัดตั้งฟาร์มใกล้อยู่กับชุมชน และมีกรขยายตัวอย่างเร็ว ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการของเสีย และการขาดแคลนแหล่งอาหารในช่วงฤดูแล้ง
4. ด้านการตลาดและการจำหน่าย	เกษตรกรมีข้อจำกัดคนที่ช่วยทำงานพัฒนาฟาร์ม โดยเฉพาะด้านการตลาด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ คนสานต่อในครอบครัว
5. ด้านแรงดึงดูดและสิ่งดึงดูดใจ	เกษตรกรยังมีปัญหาเรื่องการจัดสถานที่ให้สวยงาม เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ขาดเงินลงทุนการตกแต่งสถานที่

ภาพที่ 4.7 การประชาสัมพันธ์และสิ่งสนับสนุนการท่องเที่ยว

4.1.1.2 กิจกรรมการท่องเที่ยวสวนผลไม้ ตำบลปากคลองมีพื้นที่ปลูกผลไม้ 1,282 ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต, 2562) หนึ่งในนั้นคือพื้นที่บ้านบางโรง ซึ่งมีศักยภาพในการปลูกผลไม้ได้ดีเนื่องจากสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นเชิงเขา และที่ราบ มีความชุ่มชื้นของดินตลอดปี และเกษตรกรมีการปลูกผลไม้มาอย่างยาวนาน ผลไม้ที่ปลูก ได้แก่ ทูเรียนพันธุ์พื้นเมือง ทูเรียนพันธุ์ สับปะรดภูเก็ต ลองกอง มะพร้าว ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ กิจกรรมการท่องเที่ยวสวนผลไม้ที่นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และท่องเที่ยว คือการซื้อผลไม้จากสวน การเรียนรู้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทสวนผลไม้ชนิดต่างๆ การเรียนรู้เรื่องของการทำสวน และการเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกรที่ยังดำรงอยู่ในเมืองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.2 สภาพทั่วไปสวนผลไม้บ้านบางโรง

สภาพสวน	การจัดการ
ระบบการปลูก	เชิงเดี่ยว และผสมผสาน
ระบบการให้น้ำ	น้ำฝนและระบบน้ำ
พื้นที่ภายในสวน	ตามเชิงเขา/ที่ราบใกล้ชุมชน
รูปแบบการปลูก	ปลูกเป็นแถว
การจัดการสวน	ตัดหญ้า กำจัดวัชพืช
เป้าหมายหลักของการทำสวน	รายได้รอง/รักษาพื้นที่

ภาพที่ 4.8 สวนผลไม้พื้นเมืองภูเก็ต (ทุเรียน มังคุด ลองกอง).

4.1.1.2.1 การเตรียมความพร้อมของเกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่สวนของตนเองให้สะดวก แต่ยังไม่มีความพร้อมในการบริหารจัดการพร้อมรองรับกิจกรรมต่างๆ เช่น

(1) ความพร้อมด้านสถานที่ พบว่า เกษตรกรไม่มีความพร้อมในการจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสมและไม่จัดภูมิทัศน์อย่างเหมาะสมและไม่มีสถานที่รองรับนักท่องเที่ยว หากเกษตรกรจะทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวควรจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้

(2) ความพร้อมด้านบริหารจัดการ พบว่า เกษตรกรไม่มีบุคลากรเพียงพอต่อการบริการ เนื่องจากเกษตรกรยังไม่คิดที่จะทำสวนผลไม้เป็นแหล่งที่ท่องเที่ยวและยังขาดความรู้เรื่องการบริหารจัดการทำสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งที่ท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่พร้อมที่จะทำสถานที่จอดรถและการเข้าถึงเส้นทางคมนาคมค่อนข้างยาก และไม่มีห้องน้ำ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะต้องลงทุนสูง

(4) ความพร้อมด้านสิ่งดึงดูด พบว่า เกษตรกรยังมีปัญหาในเรื่องของสร้างจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว มุมมองและบรรยากาศต่างๆ เพื่อเป็นจุดสนใจ เช่น การปรับสภาพภูมิทัศน์ มุมถ่ายภาพ จัดสรรพื้นที่ภายในสวนให้สวยงามและมีจุดบริการอำนวยความสะดวก

(5) ความพร้อมด้านความปลอดภัย เรื่องอุปกรณ์พยาบาลฉุกเฉินและดำเนินการเดินชมสวน เกษตรกรต้องมีความรู้และการเตรียมความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ฉุกเฉินและจัดการทางเดินชมสวนให้มีความปลอดภัยเพื่อให้นักท่องเที่ยวเชื่อมั่นในความปลอดภัยของเกษตรกร

ภาพที่ 4.9 การเตรียมความพร้อมของเกษตรกรเกี่ยว

ภาพที่ 4.10 การจัดทำทางเดินภายในสวนผลไม้เพื่อการเที่ยวชมและเขตกำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.11 การรักษาความสะอาดภายในสวนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

4.1.1.2.2 การจัดการสวนผลไม้ของเกษตรกรพบว่าการจัดการสวนผลไม้ของเกษตรกรที่ทำสวนผลไม้บ้านบางโรง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้มีการจัดการสวนผลไม้และการวางแผนในการกำจัดศัตรูพืชเนื่องจากเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำจัดศัตรูพืชอยู่บ้างแล้ว จึงมีแผนในการกำจัดศัตรูพืช และมีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการจัดการสวนผลไม้ เนื่องจากบ้านบางโรงมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์จึงมีน้ำเพียงพอต่อการจัดการในสวนผลไม้ตามลำดับและไม่มีการจัดการสวนผลไม้เรื่องแผนผังในการเที่ยวชมสวน เนื่องจากเกษตรกรยังไม่พร้อมที่จะทำเป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงไม่มีการจัดการเรื่องแผนผังในการเที่ยวชมและไม่มีป้ายบอกเส้นทางในสวน

4.1.1.2.3 ปัญหาของการจัดการสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลสภาพปัญหาของการจัดการสวนผลไม้เพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรมีปัญหามากที่สุดอยู่ในระดับมากคือปริมาณน้ำในสวนผลไม้จำนวนแรงงานในการดูแลสวนการจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในสวนสิ่งอำนวยความสะดวกในสวนและเทคนิคหรือวิธีในการผลิตให้ออกนอกฤดู ส่วนการจำหน่ายผลผลิตจะไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากเป็นเขตเมืองและชุมชนการท่องเที่ยว ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ อีกทั้งผลผลิตจากสวนจะสดใหม่ การขนส่งไม่ไกล และส่วนใหญ่เกษตรกรเน้นการผลิตปลอดสารพิษ จึงเป็นที่ต้องการของตลาดซึ่งผู้วิจัยจึงมองว่าเป็นโอกาสของเกษตรกรผู้ผลิต

ตารางที่ 4.3 ปัญหาของการจัดการสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหา	มี	ไม่มี	ระดับปัญหา
1. สภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน	/	-	น้อย
2. ปริมาณน้ำในสวนผลไม้	/	-	ฤดูแล้งขาดน้ำ มาก
3. การใช้จ่ายในการทำสวนผลไม้	/	-	น้อยที่สุด
4. การส่งเสริมจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	/	-	น้อย
5. องค์ความรู้ในการจัดการทำสวนผลไม้	/	-	ขาดแคลนเทคนิค ความรู้การเพิ่ม คุณภาพผลผลิต
6. เงินทุนทำสวนผลไม้	/	-	น้อย
7. โรคและศัตรูที่ระบาดในสวนผลไม้	/	-	น้อย
8. การขาดอุปกรณ์ในการและเทคโนโลยีในการจัดการสวน	/	-	น้อย
9. สิ่งแวดล้อมรอบข้าง เช่น ละอองสารเคมี	/	-	ปานกลาง
10. จำนวนแรงงานในการดูแลสวน	/	-	มาก
11. การจำหน่าย ราคา และช่องทางในการส่งออกผลไม้	/	-	น้อย
12. การจัดวัชพืชในสวน	/	-	น้อย
13. การจัดการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในสวน	/	-	มาก
14. สิ่งอำนวยความสะดวกเช่น ที่พัก ห้องน้ำ	/	-	ต้องลงทุนมาก
15. เทคนิคหรือวิธีในการผลิตให้ออกนอกฤดู	/	-	ขาดทักษะมาก

4.1.2 ลักษณะของชุมชนบ้านบางโรง

บ้านบางโรงเป็นชุมชนเก่าแก่ที่นับถือศาสนาอิสลาม หมู่บ้านตั้งอยู่ระหว่างภูเขากับทะเล มีอาชีพประมงพื้นบ้าน ทำสวน และรับจ้าง สมัยก่อนบ้านบางโรงเป็นแหล่งยุทธศาสตร์ด้านการทหาร เพราะด้านหน้าเป็นทะเล ก่อนเข้าถึงหมู่บ้านจะต้องผ่านลำคลองเข้ามาสองข้างคลองจะเป็นป่ารกที่เหมาะสมแก่การที่จะให้ทหารหลบการโจมตีจากฝ่ายตรงข้าม ส่วนด้านหลังหมู่บ้านเป็นภูเขาล้อมรอบ เป็นเส้นทางยากลำบากที่จะผ่านเข้ามายังหมู่บ้านได้ ด้วยหมู่บ้านมีทรัพยากรทั้งภูเขา และทะเลความสมบูรณ์หลากหลายตามธรรมชาติ เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เข้ามาชมธรรมชาติในชุมชนอย่างต่อเนื่องมาจนทุกปัจจุบันผู้ที่มาท่องเที่ยวมีทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการศึกษาวิถีชีวิตชุมชนดังนั้นการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพกับท้องถิ่นต้องมีชุมชนร่วมกันดูแลรักษา โดยการสร้างจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนทั้งสภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ และวิถีชีวิตของชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรักษาความสะอาด การรักษาภูมิปัญญาของชุมชนร่วมกันปกป้อง อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทางบกและทะเล

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า เกษตรกรบ้านบางโรงได้มีการรวมตัวกันสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบางโรง ทั้งนี้เป็นการนำเอาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของชุมชนมาบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในชุมชนที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามา ซึ่งทำให้ชุมชนแห่งนี้ได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นมากมาย อาทิเช่น

- รางวัลชุมชนดีเด่นจากการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย หรือรางวัล “กินรี” ประจำปี 2553 จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

- รางวัลชนะเลิศประเภทการบริการ (วิสาหกิจชุมชนดีเด่น) ปี 2553

- รางวัลหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น (กรมการปกครอง) ปี 2553

- รางวัลชนะเลิศกลุ่มยุทธศาสตร์หมู่บ้านบางโรง (เกษตรจังหวัด) ปี 2553

- รางวัลเกียรติคุณดีเด่น การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน (กรมทรัพยากรชายฝั่ง)

ปี 2552

- รางวัลชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย) ปี 2552

- รางวัลหมู่บ้านเขียวจีดีเด่น (มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์) ปี 2551

- หมู่บ้านโอท็อป Village Champion (การประกวดหมู่บ้านหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)

ปี 2549

- รางวัลชุมชนแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) ปี 2547

- รางวัลสิ่งท่องเที่ยวชุมชนดีเด่น (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)

การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่ามีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวไว้หลากหลายตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น วันเดย์ทริป หรือค้างคืนกับชาวบ้านในชุมชนก็ได้ ซึ่งชุมชนมีโฮมสเตย์ให้บริการ อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกับชุมชนไว้หลากหลาย เช่น กิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน กิจกรรมเดินป่าศึกษาเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมเรียนรู้ป่าชายเลน สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านบางโรง ในการทำประมงพื้นบ้าน เลี้ยงปลาในกระชัง กิจกรรมพายเรือแคนูศึกษาระบบนิเวศคลองบางโรง กิจกรรมเที่ยวชมฟาร์มแพะ รวมถึงกิจกรรมอื่นๆ เช่น การชมสวนผลไม้ นานาชนิด มีทั้งสวนสับปะรด ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย และผลไม้ท้องถิ่นอีกมากมาย ซึ่งจากการให้ข้อมูลสัมภาษณ์ของนายประเสริฐ ฤทธิ์รักษา ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง ได้อธิบายถึงการจัดการในช่วงแรกนั้นเริ่มมาจากการอนุรักษ์ระบบนิเวศให้มีความสมบูรณ์ก่อน จึงทำให้มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นตามมาภายหลัง มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว ทานอาหาร และทำกิจกรรม โดยเริ่มจาก

การใช้เรือหางยาว เรือแจว พานักท่องเที่ยวไปตามคลองในชุมชน ดูฟาร์มปลาของชาวบ้าน หลังจากนั้นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนวโศภการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

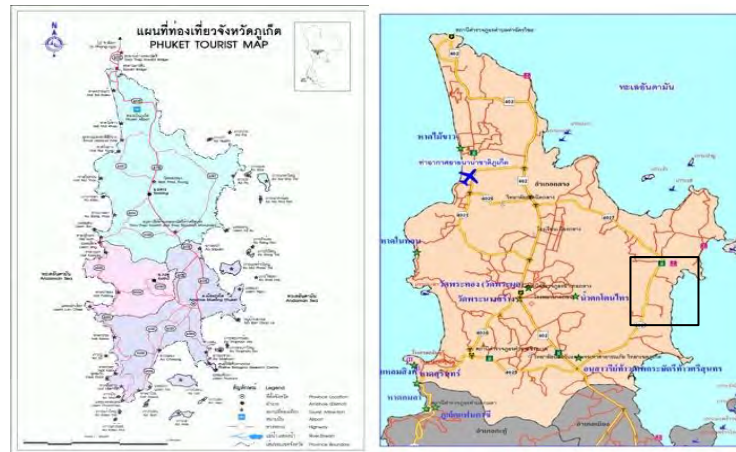
มองว่าเรือแจวไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ เพราะเป็นเรือของชาวบ้านที่เอาไว้ทำมาหากิน จึงพัฒนาเป็นเรือแคนู เรือคายัค ต่อจากนั้นก็พัฒนากิจกรรมให้มากขึ้นโดยการค้นหาวัวในชุมชน มีอะไรบ้างที่สามารถมาจัดทำเป็นกิจกรรมได้ ก็เอาจุดดี จุดเด่น จุดดั่งของชุมชนนี้เข้ามารวบรวมกัน ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพ และทรัพยากรธรรมชาติ เอามารวบรวมกันแล้วก็ผลิตเป็นกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นมา นอกจากนี้ชาวบ้านยังให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยมีการทำประกันการท่องเที่ยวในชุมชน และจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละวัน นอกจากนี้ชุมชนยังได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชน สร้างกฎระเบียบให้นักท่องเที่ยวทุกคนปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น ห้ามบุ่งกางเกงสั้นเกินไป ห้ามดื่มสุรา ห้ามเล่นการพนัน เนื่องจากชุมชนบ้านบางโรงเป็นชุมชนมุสลิม จึงเป็นการพยายามที่จะรักษาวัฒนธรรมของชุมชนเอาไว้

ส่วนในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น ชุมชนได้มีการบริหารจัดการพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้หลักการทำเกษตร ที่เป็นภูมิปัญญา และเอกลักษณ์ของชุมชน มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเมื่อว่างเว้นจากอาชีพหลักมาสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งเป็นการนำเอาทรัพยากรเกษตรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับชุมชนโดยมีการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มภายในชุมชน ทั้งการต้อนรับนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมท่องเที่ยว โดยมีปราชญ์ชุมชนและสมาชิกในชุมชนซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรในการบรรยาย สาธิต ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยว และช่วยเหลือดูแลนักท่องเที่ยว โดยร่วมมือกันกับเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้าน หน่วยงานท้องถิ่นภาครัฐและหน่วยงานสาธารณะ

ด้านการจัดการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จากข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่าสภาพภายในชุมชนบ้านบางโรงส่วนใหญ่ทำการเกษตรซึ่งเป็นจุดเด่นของชุมชน และสนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามได้ แต่เนื่องจากยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก จึงทำให้ชุมชนบ้านบางโรงไม่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรที่ยั่งยืนได้ แต่ทั้งนี้ชุมชนก็ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยงบประมาณที่จำกัดเพื่อก่อให้เกิดเอกลักษณ์ของชุมชนที่จะนำไปให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีคุณค่า สร้างรายได้เพิ่มให้กับคนในชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายภายนอก เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือสถานศึกษาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น เทคโนโลยีการเกษตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของชุมชน และการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ส่วนการบริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร ให้การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยว มีการปรับตัวและพัฒนาเกษตรกรที่มีความรู้ให้สามารถบรรยาย และสาธิตปฏิบัติให้นักท่องเที่ยวได้ แต่ทั้งนี้เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรซึ่งมีความถนัดในงานของตนเองแต่ไม่ค่อยถนัดในเรื่องของการทำงานเป็นกลุ่ม จึงอาจเป็นอุปสรรคให้เกิดความไม่พร้อมในการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นรูปธรรมชัดเจนให้มากกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.12 แผนที่บ้านบางโรง ภูเก็ต

ที่มา : <http://gisportal.mot.go.th/phuket/mapampertlang1.htm>

ภาพที่ 4.13 การเดินทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวจากบางโรงไปยังเกาะต่างๆ

ที่มา : Paklok House@paklok.house01

4.1.3 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านบางโรง สำหรับการดำเนินกิจกรรมการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านบางโรงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในชุมชน โดยเน้นเรื่องผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้นเกษตรกรจึงให้ความร่วมมือกันอย่างดียิ่ง ด้วยการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสามัคคีของประชาชนที่เน้นการมีส่วนร่วมนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างยั่งยืนตลอดไปและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ระบบนิเวศผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางเกษตร การให้ข้อมูลทางวิชาการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้เห็นความสำคัญ โดยการชิม การเลือกซื้อสินค้า การจัดแสดงโชว์ การถ่ายภาพวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ รวมทั้งการจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมความสะอาดต่างๆ ที่จะนำไปสู่การคงอยู่และพัฒนาอาชีพการเกษตรให้มีความหลากหลาย มีความทันสมัย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างต่อเนื่องด้วยการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตและการรักษาประวัติศาสตร์

ได้มีการเสนอแนวทางบริหารจัดการพื้นที่เกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นเช่นการจัดกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับเกษตรกรกรทำเกษตรแบบผสมผสานการสร้างจุดเด่นให้มีสิ่งดึงดูดใจในพื้นที่เกษตรการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การส่งเสริมรายได้ให้คนในชุมชนควรพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่เกษตรด้วยการสร้างจุดขายให้กับพื้นที่เกษตรภายในชุมชนมีการวางแผนในการจัดภูมิทัศน์การสร้างศูนย์เรียนรู้ที่เป็นสื่อกลางเพื่อพัฒนาพื้นที่เกษตรในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวการจัดการผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวการสร้างเชื่อมั่นไว้วางใจให้กับนักท่องเที่ยวการสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนการด้านก๊าซชีวภาพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรการปลูกผักสวนครัวสำหรับการบริโภคโดยเฉพาะการปลูกผักปลอดสารพิษและการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชน

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังได้เสนอความเห็นและความต้องการที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเกษตรให้มีความยั่งยืนในอนาคตซึ่งสามารถที่จะเป็นแหล่งผลิตอาหารของท้องถิ่นและชุมชนโดยเฉพาะการมีรายได้ของเกษตรกรและรองรับการท่องเที่ยวได้โดยสามารถสรุปได้ในแต่ละด้านดังนี้

4.1.3.1 การรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของชุมชนบางโรงให้ยั่งยืนเชิงการท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของชุมชนซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรให้ยั่งยืนได้แก่การสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนรู้จักการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับเยาวชนการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่การส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรควบคู่กับการท่องเที่ยว การช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การสร้างมิตรภาพภายในชุมชน การส่งเสริมจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน การปรับปรุงและพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม การสร้างรายได้ให้กับชุมชน การสร้างศูนย์เรียนรู้เพื่อกระจายความรู้สู่ชุมชน

การสร้างกลุ่มอนุรักษ์เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน การรักษาความเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนท้องถิ่น ควรมีการจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวมาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนการปลูกฝังเยาวชนรุ่นหลังให้คุณค่าของพื้นที่เกษตร การสร้างจุดเด่นการร่วมมือของคนในชุมชนการส่งเสริมเยาวชนให้รักในถิ่นกำเนิดและการพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้น่าสนใจ

4.1.3.2 การพัฒนาพื้นที่ของเกษตรกรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรกร

จากการสอบถามเกี่ยวกับการทำฟาร์มของตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เพื่อที่จะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ เกษตรกรได้ให้ข้อคิดเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากกิจกรรมดังกล่าวคือช่วยแก้ปัญหาเรื่องนายทุนไม่ให้เข้ามาแทรกแซงในพื้นที่ทำกินของเกษตรกร การคงอยู่ของอาชีพเกษตรกร การสร้างรายได้แก่เกษตรกรและพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชน การอนุรักษ์พื้นที่ทำกิน การสร้างอาชีพให้กับลูกหลานการช่วยด้านการตลาดของผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ การช่วยลดมลพิษการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรด้วยการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร การแก้ปัญหาหน้าดินและบำบัดน้ำเสีย การรักษาทรัพยากรในพื้นที่เกษตรซึ่งสอดคล้องกับวารินทร์ วงศ์หาญเชาว์ และคณะ (2544) พบว่า การสูญเสียที่ดินเกิดจากการใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ดังนั้นจึงต้องหาวิธีการเพิ่มมูลค่าในพื้นที่

ดังนั้นการเสนอแนวทางการทำฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะเป็นการแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ของตนเองโดยมุ่งเน้นให้เกิดความมั่นคงของการประกอบอาชีพของเกษตรกรการรักษาพื้นที่การผลิตอาหารของชุมชนและการรักษาภูมิปัญญาทางอาชีพการเกษตรของท้องถิ่น

4.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามทำการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 รายเกี่ยวกับศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	$\bar{x}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับความสำคัญ
1. คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร	3.81	.76	มาก	2
2. คุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร	3.88	.77	มาก	1
3. การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร	3.76	.77	มาก	3
4. สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.50	.72	มาก	5
5. การดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร	3.72	.77	มาก	4
ภาพรวม	3.73	.76	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตมากที่สุดในเรื่องของคุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร รองลงมาคือ คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร ถัดมาคือ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ
ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามคุณค่าทางกายภาพ
และชีวภาพทางการเกษตร

คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับความสำคัญ
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.94	.75	มาก	2
1.2 สภาพอากาศในแหล่งท่องเที่ยว	4.13	.69	มาก	1
1.3 ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	3.80	.82	มาก	5
1.4 ด้านคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรมีความโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับ	3.70	.75	มาก	7
1.5 การใช้กระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย	3.89	.66	มาก	4
1.6 การได้รับรางวัล ใบรับรอง หรือใบประกาศเกียรติคุณของเกษตรกร	3.33	.94	ปานกลาง	8
1.7 กระบวนการพัฒนาสายพันธุ์ให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้นหรือคุณภาพสูงขึ้น	3.77	.74	มาก	6
1.8 ระบบป้องกันความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในฟาร์ม	3.90	.74	มาก	3
ภาพรวม	3.81	.76	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามคุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตรมากที่สุดในเรื่องของสภาพอากาศในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถัดมาคือ ระบบป้องกันความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในฟาร์ม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ
ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามคุณค่าด้าน
องค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร

คุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
2.1 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์มเกษตรกร มีคุณค่าสะท้อนถึงภูมิปัญญา เอกลักษณ์ ของชุมชน	3.85	.78	มาก	4
2.2 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม สะท้อนถึง ภูมิปัญญาของท้องถิ่น	4.60	.70	มากที่สุด	1
2.3 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม เป็นองค์ ความรู้ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน	3.92	.70	มาก	3
2.4 ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่ นำมาใช้กับกระบวนการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพ	3.98	.64	มาก	2
2.5 ความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.66	.91	มาก	7
2.6 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เพื่อช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเกษตร ร่วมกัน	3.51	.95	มาก	8
2.7 การได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลาง ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคคลภายนอก	3.71	.76	มาก	6
2.8 ผลิตผลในฟาร์มควรมีค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.85	.76	มาก	4
2.9 มีการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการทำการเกษตร	3.82	.74	มาก	5
ภาพรวม	3.88	.77	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ
เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามคุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทาง
การเกษตรมากที่สุดในเรื่องขององค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม สะท้อนถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่น
รองลงมาคือ ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่นำมาใช้กับกระบวนการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพ
และถัดมาคือ องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน
ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ
ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการบริหารจัดการ
ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร

การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตร ของเกษตรกร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
3.1 การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับ นักท่องเที่ยว	3.92	.74	มาก	1
3.2 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการท่องเที่ยว หรือแหล่งเรียนรู้	3.83	.67	มาก	4
3.3 การสร้างงานและรายได้ให้แก่คนในชุมชน	3.89	.72	มาก	2
3.4 การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุน แหล่งท่องเที่ยว	3.63	.83	มาก	7
3.5 การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับ การท่องเที่ยว	3.67	.91	มาก	6
3.6 การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม กับขนาดพื้นที่	3.49	.90	มาก	8
3.7 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของ แหล่งท่องเที่ยว	3.78	.70	มาก	5
3.8 การส่งเสริมการขาย เพิ่มมูลค่า และพัฒนา ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	3.84	.72	มาก	3
ภาพรวม	3.76	.77	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ
เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร
มากที่สุดในเรื่องของการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ การสร้างงาน
และรายได้ให้แก่คนในชุมชน และถัดมาคือ การส่งเสริมการขาย เพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์
ทางการเกษตร ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ
 ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสิ่งสนับสนุน
 ให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
4.1 ความสะดวกของทางเดินในฟาร์มของ เกษตรกร (ป้ายบอกทาง)	3.57	.78	มาก	3
4.2 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ในแหล่งท่องเที่ยว	3.78	.67	มาก	1
4.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ในการต้อนรับนักท่องเที่ยว	3.54	.78	มาก	4
4.4 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับ นักท่องเที่ยว	3.34	.92	ปานกลาง	6
4.5 มีมีคฤเทศก์หรือปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้นำชม สำหรับนักท่องเที่ยว	3.32	.92	ปานกลาง	7
4.6 การให้บริการผู้พิการและผู้สูงอายุระหว่าง ทำกิจกรรม	3.42	.86	ปานกลาง	5
4.7 บริการเสริมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในละแวก ใกล้เคียงให้แก่นักท่องเที่ยว	3.42	.85	ปานกลาง	5
4.8 เทคนิคการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจ ให้นักท่องเที่ยว	3.42	.93	ปานกลาง	5
4.9 ความน่าเชื่อถือของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	3.72	.73	มาก	2
ภาพรวม	3.50	.72	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ
 เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
 มากที่สุดในเรื่องความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ
 ความน่าเชื่อถือของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และถัดมาคือ ความสะดวกของทางเดินในฟาร์มของ
 เกษตรกร (ป้ายบอกทาง) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพ
ทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการดึงดูใจ
นักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร

การดึงดูใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
5.1 ความหลากหลายและความโดดเด่น ของกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	3.70	.73	มาก	4
5.2 การเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรหรือร่วมทำกิจกรรม กับเกษตรกร	3.85	.60	มาก	2
5.3 เทคนิคการให้บริการความรู้และข้อมูลของ แหล่งท่องเที่ยว	3.49	.94	มาก	6
5.4 การให้บริการการฝึกอบรมและการถ่ายทอด องค์ความรู้	3.45	.99	มาก	7
5.5 ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร กับแหล่งท่องเที่ยวภายนอก	3.85	.65	มาก	2
5.6 แหล่งท่องเที่ยวมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์	3.87	.74	มาก	1
5.7 แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจด้านพืชพันธุ์ และ/หรือสัตว์ที่ได้พบ	3.87	.75	มาก	1
5.8 แหล่งท่องเที่ยวมีทัศนียภาพโดยรอบที่สวยงาม	3.79	.74	มาก	3
5.9 การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร สินค้าที่เกี่ยวข้อง	3.65	.83	มาก	5
ภาพรวม	3.72	.77	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ
เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการดึงดูใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร
มากที่สุดในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ และแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจด้าน
พืชพันธุ์และ/หรือสัตว์ที่ได้พบรองลงมาคือ การเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร
และความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับแหล่งท่องเที่ยวภายนอก และถัดมาคือ แหล่ง
ท่องเที่ยวมีทัศนียภาพโดยรอบที่สวยงาม ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับ
ระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง
จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Cross tabulation)และใช้สถิติ
Chi-square

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล
พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตร
ของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของ เกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด	
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (0.91)	3 (1.36)	5 (2.27)
ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและ สนับสนุนการท่องเที่ยว เชิงเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	8 (3.64)	15 (6.82)	2 (0.91)	25 (11.36)
เกษตรกร	0 (0.00)	12 (5.45)	16 (7.27)	32 (14.55)	10 (4.55)	70 (31.82)
นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	6 (2.73)	27 (12.27)	76 (34.55)	11 (5.00)	120 (54.55)
ภาพรวม	0 (0.00)	18 (8.18)	51 (23.18)	125 (56.82)	26 (11.82)	220 (100.00)

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อ
ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
1.36 ส่วนผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกษตรกรนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่
มีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมาก
คิดเป็นร้อยละ 6.82, 14.55 และ 34.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

	Value	df	p-value
Pearson Chi-Square	317.817	180	.000*
Likelihood Ratio	223.718	180	.015
Linear-by-Linear Association	.004	1	.950
N of Valid Cases	220		

*P < .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์ต่อระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับความสำคัญ
1. การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.53	.87	มาก	3
2. การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร	3.60	.80	มาก	2
3. การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.70	.80	มาก	1
4. การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.49	.78	มาก	4
ภาพรวม	3.58	.81	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงมากที่สุดในเรื่องของการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รองลงมาคือ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร และถัดมาคือ การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับความสำคัญ
1.1 การจัดเส้นทางการเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.80	.78	มาก	1
1.2 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน	3.76	.71	มาก	2
1.3 ความพร้อมด้านที่พักสำหรับบริการนักท่องเที่ยว	3.37	.95	ปานกลาง	6
1.4 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.45	.97	มาก	5
1.5 การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว	3.57	.85	มาก	3
1.6 มีร้านอาหารให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	3.27	.93	ปานกลาง	7
1.7 มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว	3.51	.92	มาก	4
ภาพรวม	3.53	.87	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดในเรื่องของการจัดเส้นทางการเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวรองลงมาคือ ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และถัดมาคือ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ
ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการจัดการ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ เกษตรกร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
2.1 การกำหนดแผนการบริหารจัดการพื้นที่ อย่างเป็นระบบ	3.90	.84	มาก	1
2.2 การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับ นักท่องเที่ยว	3.50	.86	มาก	7
2.3 การจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.74	.75	มาก	2
2.4 การยอมรับและความร่วมมือกับชุมชน โดยรอบ	3.47	.74	มาก	8
2.5 การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุน แหล่งท่องเที่ยว	3.53	.74	มาก	5
2.6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.61	.75	มาก	4
2.7 การบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและ ทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.44	.95	มาก	9
2.8 การส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าและพัฒนา ผลิตภัณฑ์เกษตร	3.68	.80	มาก	3
2.9 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของ แหล่งท่องเที่ยว	3.52	.78	มาก	6
ภาพรวม	3.60	.80	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตร
เพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ
เกษตรกรมากที่สุดในเรื่องของการกำหนดแผนการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ
การจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยว และถัดมาคือ การส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าและ
พัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตร ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการตั้งดูใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การตั้งดูใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น	ลำดับความสำคัญ
3.1 ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรและองค์ความรู้	3.87	.70	มาก	3
3.2 ความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.71	.83	มาก	4
3.3 สภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีการตกแต่ง ภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ	3.91	.67	มาก	1
3.4 ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท	3.65	.74	มาก	6
3.5 ความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	3.67	.79	มาก	5
3.6 การเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร	3.62	.93	มาก	7
3.7 ผลิตภัณฑ์ที่สดใหม่ สะอาด และเพียงพอกับการจำหน่าย	3.89	.88	มาก	2
3.8 รูปแบบการเชิญชวนและการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับรู้	3.30	.86	ปานกลาง	8
ภาพรวม	3.70	.80	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการตั้งดูใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดในเรื่องของสภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ที่สดใหม่ สะอาด และเพียงพอกับการจำหน่าย และถัดมาคือ ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรและองค์ความรู้ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับความคิดเห็นต่อการจัดการ
ทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการบริการ
การท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับความ สำคัญ
4.1 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับ นักท่องเที่ยว	3.68	.61	มาก	1
4.2 มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับ นักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.58	.72	มาก	2
4.3 ร้านขายของฝากและของที่ระลึกทั้งภายใน และบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว	3.41	.77	มาก	6
4.4 ความหลากหลายของกิจกรรมของ แหล่งท่องเที่ยว	3.53	.88	มาก	3
4.5 การให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติ ทางการเกษตรในฟาร์ม	3.51	.86	มาก	4
4.6 การให้บริการด้านยานพาหนะนำชมสำหรับ นักท่องเที่ยว	3.39	.91	มาก	7
4.7 การให้บริการติดต่อสื่อสารสำหรับนักท่องเที่ยว โทรศัพท์ โทรสารภายในประเทศ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.47	.72	มาก	5
4.8 การให้บริการสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	3.35	.75	มาก	8
ภาพรวม	3.49	.78	มาก	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตร
เพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จำแนกตามการบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว
เชิงเกษตรมากที่สุดในเรื่องของการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ
มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว และถัดมาคือ
ความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับ
ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง
จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Cross tabulation) และใช้สถิติ
Chi-square

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล
พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตร
เพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตร เพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง					รวม
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (1.36)	2 (0.91)	0 (0.00)	5 (2.27)
ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	0 (0.00)	2 (0.91)	15 (6.82)	7 (3.18)	1 (0.45)	25 (11.36)
เกษตรกร	0 (0.00)	4 (1.82)	32 (14.55)	16 (7.27)	8 (3.64)	70 (31.82)
นักท่องเที่ยว	0 (0.00)	3 (1.36)	37 (16.82)	37 (16.82)	43 (19.55)	120 (54.55)
ภาพรวม	0 (0.00)	18 (8.18)	261 (23.18)	248 (56.82)	260 (11.82)	220 (100.00)

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 1.36 ส่วนผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.82 และ 14.55 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.55

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

	Value	df	p-value
Pearson Chi-Square	66.694	42	.009*
Likelihood Ratio	75.446	42	.001
Linear-by-Linear Association	.137	1	.711
N of Valid Cases	220		

*P < .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์ต่อระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) โดยสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis : PCA) เพื่อลดจำนวนตัวแปรให้เหลือบางตัวที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และค่าความแปรปรวนร่วมกัน (Communality) สูง และเป็นการหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดได้

ตารางที่ 4.19 ค่า KMO และการทดสอบ Bartlett's test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		.913
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	4616.625
	Df	300
	Sig.	.000

*p < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy : KMO มีค่าเท่ากับ .913 ซึ่งมากกว่า 0.80 แสดงว่าตัวแปรชุดนี้มีความเหมาะสมที่นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดีมาก ตามเกณฑ์ของ Kim and Mueller (อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2538) และผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity พบว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.000 แสดงว่าตัวแปรต่างๆ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้

ตารางที่ 4.20 ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของแต่ละองค์ประกอบ (Principal Component Analysis : PCA)

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละของความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	10.202	17.765	17.765
2	5.594	13.180	30.945
3	3.998	12.495	43.440
4	3.871	12.097	55.537
5	2.639	8.248	63.785
6	2.420	7.564	71.349

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าไอเกนของทุกองค์ประกอบมีค่ามากกว่า 1 คืออยู่ระหว่าง 2.420 ถึง 10.202 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 7.564 ถึง 17.765 โดยองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้มากที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 17.765 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 71.349 ซึ่งจากการพิจารณาค่าไอเกนที่ปรากฏค่ามากกว่า 1 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมที่ปรากฏค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70.00 จึงมีความเหมาะสมต่อการดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบในขั้นตอนต่อไป

ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลักก่อนหมุนแกน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบ
ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลักก่อนหมุนแกน

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ						
ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
1	.682	.547	.077	.180	.061	.074
2	.072	.242	.090	.255	.608	.137
3	.800	.259	.033	.239	.808	.186
4	.270	.140	.525	.053	.299	.200
5	.080	.089	.118	.093	.562	.007
6	.025	.659	.018	.242	.225	.037
7	.291	.019	.696	.230	.688	.053
8	.126	.071	.580	.160	.579	.087
9	.063	.704	.034	.309	.507	.149
10	.694	.617	.113	.152	.773	.016
11	.166	.550	.501	.266	.265	.170
12	.168	.237	.546	.038	.780	.044
13	.164	.214	.031	.148	.194	.144
14	.103	.018	.080	.013	.166	.135
15	.774	.035	.012	.163	.297	.048
16	.756	.149	.273	.054	.117	.024
17	.248	.095	.152	.203	.056	.620
18	.632	.021	.611	.045	.690	.016
19	.553	.004	.531	.182	.700	.268
20	.269	.091	.055	.649	.197	.185
21	.606	.026	.081	.099	.015	.778
22	.718	.077	.025	.188	.254	.771
23	.570	.031	.130	.061	.544	.732
24	.209	.522	.119	.214	.053	.739
25	.506	.760	.116	.017	.089	.712
26	.050	.045	.620	.252	.031	.226
27	.152	.199	.580	.091	.736	.129
28	.718	.127	.009	.565	.696	.214

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ						
ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
29	.689	.041	.702	.742	.095	.020
30	.502	.133	.344	.731	.138	.116
31	.017	.177	.243	.203	.020	.013
32	.050	.148	.149	.074	.643	.123

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 ถึง องค์ประกอบที่ 6 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .50 มีจำนวน 14, 7, 10, 4, 14 และ 6 ตัวแปร ตามลำดับ แต่จากการสกัดองค์ประกอบในขั้นนี้ มีตัวแปรหลายตัวที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ ลักษณะก้ำกึ่งกันในหลายองค์ประกอบ กล่าวคือ ตัวแปรหลายตัวเป็นส่วนประกอบของหลาย องค์ประกอบ จึงยังไม่เหมาะสมที่จะกำหนดว่าตัวแปรควรอยู่ในองค์ประกอบใด ผู้วิจัยจึงทำการ วิเคราะห์โดยการหมุนแกนองค์ประกอบ เพื่อให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละ องค์ประกอบมีค่าชัดเจนขึ้น จนสามารถกำหนดได้ว่าตัวแปรเหล่านั้นควรจัดอยู่ในองค์ประกอบใด เพียงองค์ประกอบเดียว

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 ไปหมุนแกนขององค์ประกอบแบบตั้งฉาก คือ การหมุนแกนโดยให้ตัวแปรแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน โดยใช้วิธีแวนซ์แมกซ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ค่า น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าสูงที่สุด หรือต่ำที่สุดในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมีความชัดเจนและ แยกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้ตัวแปรที่เดิมเคยเป็นส่วนประกอบของหลายองค์ประกอบเกิดการ เปลี่ยนตำแหน่งไปอยู่ในองค์ประกอบหนึ่งองค์ประกอบใดชัดเจนขึ้น โดยไม่ทำให้ความแปรปรวน ร่วมกันของแต่ละองค์ประกอบเปลี่ยนแปลงไป และทำให้แปลความหมายได้สะดวกขึ้นว่าองค์ประกอบ ที่ได้นั้นควรประกอบด้วยตัวแปรใดบ้าง ดังนั้น ภายหลังจากหมุนแกนแล้ว สามารถลดจำนวน องค์ประกอบ จากที่ได้ในขั้นของการสกัดองค์ประกอบ เหลือเพียงตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักแต่ละตัวเป็น ค่าที่สูงที่สุดอยู่ในองค์ประกอบเดียว ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 และมีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการบวกหรือลบ รวมทั้ง แต่ละองค์ประกอบต้องประกอบด้วยตัวแปรที่สามารถบรรยายองค์ประกอบนั้นๆ ตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป

ตารางที่ 4.22 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่ได้จากการหมุนแกน
องค์ประกอบโดยใช้วิธีแวนริแมกซ์

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ						
ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
1	.000	.335	.706	.151	.443	.147
2	.422	.198	.681	.040	.334	.049
3	.374	.042	.110	.221	.300	.127
4	.034	.046	.655	.356	.264	.432
5	.002	.009	.283	.478	.346	.121
6	.024	.431	.171	.288	.185	.365
7	.312	.357	.594	.047	.004	.404
8	.456	.300	.033	.015	.150	.115
9	.773	.292	.246	.233	.248	.085
10	.751	.254	.018	.146	.255	.065
11	.757	.346	.459	.157	.328	.442
12	.723	.335	.016	.206	.307	.384
13	.004	.033	.224	.387	.174	.468
14	.185	.346	.147	.474	.009	.254
15	.451	.150	.211	.441	.015	.355
16	.247	.239	.312	.210	.068	.025
17	.134	.268	.351	.312	.175	.147
18	.053	.310	.415	.442	.008	.452
19	.008	.336	.052	.225	.766	.464
20	.175	.402	.086	.007	.638	.334
21	.210	.485	.229	.113	.596	.265
22	.268	.038	.443	.236	.520	.012
23	.006	.024	.421	.002	.139	.043
24	.150	.113	.052	.092	.146	.118
25	.135	.670	.136	.138	.373	.120
26	.223	.543	.110	.114	.042	.355
27	.331	.058	.275	.418	.146	.416
28	.435	.735	.228	.445	.200	.059

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ						
ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
29	.234	.786	.024	.432	.109	.413
30	.312	.127	.114	.338	.207	.221
31	.332	.138	.423	.054	.134	.032
32	.039	.025	.018	.417	.029	.051

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังจากการหมุนแกนขององค์ประกอบแบบตั้งฉากโดยใช้วิธีแวนแมกซ์ได้องค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยตัวแปรดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 9-12

องค์ประกอบที่ 2 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 25-26, 28-29

องค์ประกอบที่ 3 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 1-2, 4, 7

องค์ประกอบที่ 5 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 19-22

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ข้างต้นสามารถจัดเป็นกลุ่มตัวแปรที่สามารถนำไปใช้ได้ เนื่องจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่ามากกว่า .50 จำนวน 4 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 16 ตัวแปรที่สามารถนำไปใช้ได้ และอีก 6 ตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่า .50 แสดงถึงการไม่มีความสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กันน้อยกว่าเกณฑ์ .50

ผู้วิจัยได้ทำการตั้งชื่อองค์ประกอบโดยพิจารณาจากลักษณะของตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูง และลักษณะที่ตัวแปรแต่ละตัวมุ่งอธิบายองค์ประกอบร่วมกันตามกรอบแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 องค์ประกอบ จำนวนตัวแปร และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 1	
การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 9)	.773
การจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 10)	.751
การยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบ (ตัวแปรที่ 11)	.757
การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 12)	.723
องค์ประกอบที่ 2	
การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 25)	.670
มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 26)	.543
ความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 28)	.735
การให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรในฟาร์ม (ตัวแปรที่ 29)	.786
องค์ประกอบที่ 3	
การจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 1)	.706
ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน (ตัวแปรที่ 2)	.681
การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 4)	.655
มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว (ตัวแปรที่ 7)	.594
องค์ประกอบที่ 4	
สภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ (ตัวแปรที่ 19)	.766
ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท (ตัวแปรที่ 20)	.638
ความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (ตัวแปรที่ 21)	.596
การเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร (ตัวแปรที่ 22)	.520

จากตารางที่ 4.23 ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อองค์ประกอบตามลักษณะที่ตัวแปรเหล่านั้นมุ่งอธิบายตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีแทนตัวแปรหลายตัว จำนวน 4 องค์ประกอบ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.50 และในแต่ละองค์ประกอบมีจำนวนตัวแปรดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .723 - .773 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Management Participation : การสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ”

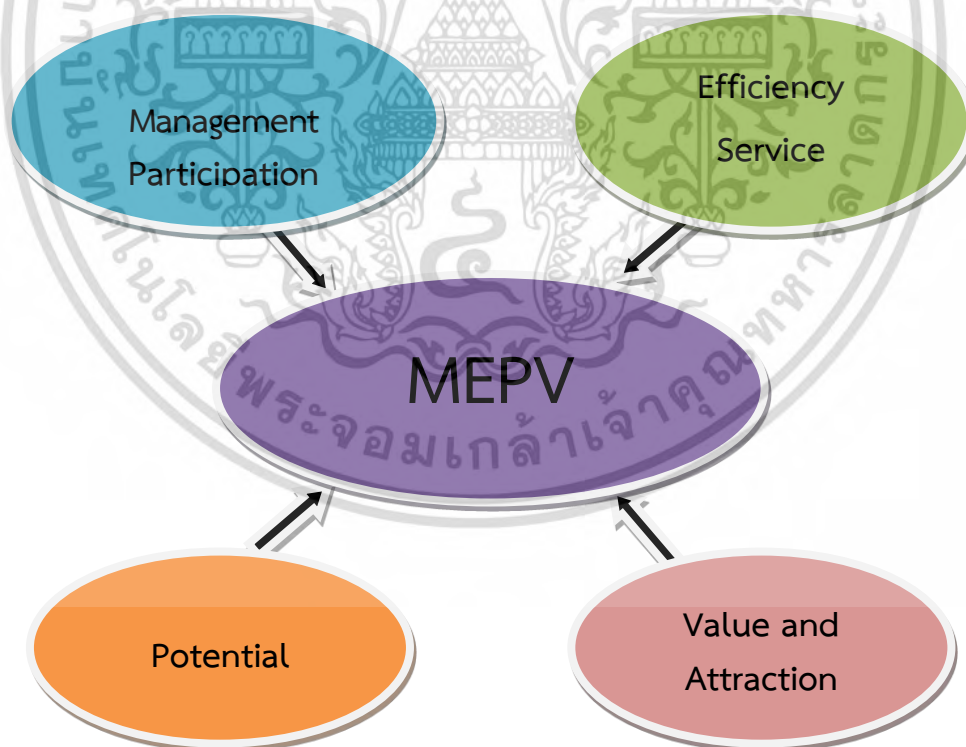
องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .543 - .786 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Efficiency Service : การจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ”

องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .594 - .706 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Potential : การสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว” การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .520 - .766 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Value and Attraction : การสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ”

ตอนที่ 6 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาจัดเป็นองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.14 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต MEPV Model

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 สรุปองค์ประกอบและแนวทางการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

องค์ประกอบของการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	แนวทางการจัดการทรัพยากรเกษตร เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต
<p>1. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ : Management Participation</p>	<p>1.1 การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น การไม่ใช้ยาฆ่าแมลงในช่วงที่มีนักท่องเที่ยว การ ปรับปรุงเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรให้มีความสะดวกและปลอดภัย เป็นต้น</p> <p>1.2 การจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตร เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ เป็นต้น</p> <p>1.3 การยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบ จัดทำเป็นคู่มือความรู้ท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>1.4 การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวและ เพิ่มผลิตทางเกษตร</p>
<p>2. ด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการ อย่างมีประสิทธิภาพ : Efficiency Service</p>	<p>2.1 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับ นักท่องเที่ยว เช่น การนำอาหารหรือสมุนไพรทางด้าน การเกษตรมาเป็นส่วนหนึ่งของการต้อนรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น</p> <p>2.2 มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับ นักท่องเที่ยว พร้อมชี้แจงกฎกติกาและการปฏิบัติตนเมื่อ อยู่ในภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>2.3 ความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีกิจกรรมทางด้านเกษตรที่สร้างความรู้และ ประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวปลูกจิตสำนึกที่ดีต่อ ทรัพยากรเกษตร เป็นต้น</p> <p>2.4 การให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติ ทางการเกษตรในฟาร์ม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

องค์ประกอบของการจัดการ ทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	แนวทางการจัดการทรัพยากรเกษตร เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต
3. ด้านการสร้างศักยภาพของ แหล่งท่องเที่ยว : Potential	3.1 การจัดเส้นทางเดินภายใน และจัดทำป้ายแสดง ขั้นตอนการเข้ามาใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงป้ายสื่อความหมายต่างๆ ที่ชัดเจน 3.2 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ เพียงพอ รวมถึงที่พักโฮมสเตย์พร้อมเมนูอาหารพื้นบ้าน ที่ได้มาจากผลผลิตทางการเกษตรของชุมชน 3.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับ นักท่องเที่ยวให้เพียงพอ พัฒนาฝึกอบรมทักษะภาษา ให้กับบุคลากร และพร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ ตลอดเวลา 3.4 มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับ ศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. ด้านการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ : Value and Attraction	4.1 สภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีการตกแต่ง ภูมิทัศน์ให้กลมกลืน กับธรรมชาติ 4.2 ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประเภท 4.3 ความโดดเด่นและหลากหลายของกิจกรรมและ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 4.4 การเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร

4.3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต รวมถึงได้ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่ม (Focus Group Discussion) เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2563 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยนำผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามมาเป็นประเด็นในการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อขอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ดังรายนามต่อไปนี้

1. นายสุบรรณ รักษ์ทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
  2. นางนงนุช ก้องเอกภพ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
  3. นายทรงสิทธิ์ ผลบุญ ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชน ภูเก็ต
  4. นายเสรี อุดมลาภ เกษตรกรต้นแบบ
  5. นายประเสริฐ ฤทธิรักษา ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต
  6. นางสาวสายไหม สุขเมตตา เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต
- ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตโดยแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

4.3.1 องค์ประกอบของการจัดการด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ :

Management Participation

จากผลการสนทนากลุ่มพบว่า แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการวางแผนร่วมกันภายในชุมชน มีการจัดการด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างเครือข่ายสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ดังที่นายประเสริฐ ฤทธิรักษา ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นว่า "การบริหารจัดการพื้นที่เราต้องมีจุดรับและจุดเดิน ในชุมชนมีการส่งเสริมอาชีพของแต่ละคนไปในแต่ละพื้นที่ ไม่มีการรวมทุกอาชีพในพื้นที่เดียวกัน แต่ละจุดก็มีความห่างกัน 5 นาที 10 นาที โดยการใช้รถ แต่ทั้งนี้เราก็พยายามที่จะยกระดับขึ้นมา ตัวอย่างเช่น การพานักท่องเที่ยวไปดูการกรีดยางในสวนยาง มีการจัดเตรียมห้องน้ำไว้อย่างดี ถึงแม้จะเป็นสังกะสีแต่ภายในตกแต่งอย่างดี เน้นความสะอาด ทางเดินภายในสวนยางเป็นเส้นทางที่เดินง่าย สะดวก และปลอดภัย ส่วนในเรื่องของการจัดการของเสียและขยะนั้น แทบจะไม่มีเลย ส่วนพื้นที่ไหนที่มีขยะก็จะเป็นขยะชนิดที่แปรรูปได้ ส่วนการส่งเสริมการขายและการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะมีความหลากหลาย เช่น ตอนนี้ก็มีนมแพะ ซึ่งสามารถแปรรูปไปเป็นสบู่ โลชั่นต่างๆ ได้ อีกส่วนก็จะเป็นกระเป๋าจากเศษผ้าเหลือใช้นำมาแปรรูปเป็นกระเป๋าบาย่าหยา ขายให้กับนักท่องเที่ยวได้"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุรักษ์ป่าไม้ ไร่ชนอก การอนุรักษ์ต้นโกงกาง และการเรียนรู้การปลูกหญ้าทะเลซึ่งเป็นแหล่งวางไข่ที่สำคัญ และการทำ EM Ball ใช้บำบัดน้ำเสียซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศ อีกทั้งยังมีการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ทั้งจากเครือข่ายภายในและภายนอกพื้นที่ สามารถร่วมกันทำกิจกรรมได้ ซึ่งการสร้างเครือข่ายนับว่ามีความสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมมีความหลากหลายมากขึ้น”

ซึ่งสอดคล้องกับนางสาวสายไหม สุขเมตตา เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต ที่มีความคิดเห็นที่ว่า “ในการจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุดก็คือความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ต้องมีการจัดทำเส้นทางเดินที่สะดวก มั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย มีการกันเขตทางเดินสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน โดยเฉพาะถ้าทำเป็นบุฟเฟต์ผลไม้ก็จะต้องมีการแบ่งโซนไว้ มีการจัดการที่ดี ถ้าไม่มีการแบ่งโซนอาจจะสร้างความเสียหายได้”

เช่นเดียวกับที่นายสุบรรณ รัชทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นที่ว่า “การสร้างเครือข่ายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวต้องมีหลายๆ ที่ให้เป็นตำบลต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้ง 9 หมู่บ้าน มีกิจกรรมหลากหลาย”

4.3.2 องค์ประกอบของการจัดการด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ: Efficiency Service

จากผลการสนทนากลุ่มพบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ สาธิตและปฏิบัติเป็นตัวอย่างให้กับนักท่องเที่ยวภายใต้ความหลากหลายของกิจกรรม และการต้อนรับที่อบอุ่นเป็นมิตร สร้างความประทับใจ รวมถึงมีการทำความเข้าใจในกฎกติกาการท่องเที่ยวของชุมชน ดังที่นางนงนุช ก้องเอกภพ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นที่ว่า การให้การต้อนรับที่เป็นมิตร มีการจัดเครื่องดื่ม อาหารพร้อม มีการชี้แจงกติกาของการท่องเที่ยวชุมชน เช่น การแต่งกายนุ่งสั้น เกินไป การดื่มสุรา การนำอาหารที่เป็นหมูเข้ามาในพื้นที่ชุมชนที่เป็นอิสลาม เป็นเรื่องที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนก็มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป มีการสาธิตให้นักท่องเที่ยวได้ชม เช่น การกรีดยางพารา ซึ่งเมื่อสาธิตให้นักท่องเที่ยวได้ชมแล้ว ยังให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรมโดยทำการทดลองกรีดยางด้วยตนเอง ซึ่งตอบใจนักท่องเที่ยวมีความประทับใจเป็นอย่างมาก แม้กระทั่งการชมสวนสับปะรด ก็มีการให้ความรู้และสอนวิธีการปลูก เพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีการสร้างเว็บไซต์ แต่จำเป็นต้องใช้ทุนจำนวนมาก

เช่นเดียวกับที่นางสาวสายไหม สุขเมตตา เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นที่ว่า “มีการนำเอาระบบโรงแรมเข้ามาใช้ เช่น การต้อนรับนักท่องเที่ยวให้ประทับใจ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เหมาะสม ตอนนี้มีโครงการนำสินค้าในชุมชนไปวางขายในโรงแรม เพื่อช่วยเหลือชุมชน”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 องค์ประกอบของการจัดการด้านการสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว :

Potential

จากผลการสนทนากลุ่มพบว่า แนวทางการสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีการจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ระบบสาธารณูปโภค บุคลากรที่ให้บริการ ที่พัก ร้านอาหาร การจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ดังที่นายประเสริฐ ฤทธิ์รักษา ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นว่า "ที่ผ่านมายังไม่มีการจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว บางครั้งมีแต่ยังไม่ชัดเจน ยังไม่ตอบสนองนักท่องเที่ยวซึ่งมองว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรกำหนดโปรแกรมที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวเลือกและเข้ามาร่วมกิจกรรมได้ เราก็ต้องเข้ามาดูในเรื่องของเส้นทางๆ ว่าเราจะเข้ามาจัดการอย่างไรได้บ้าง อย่างมี route หรือโปรแกรมที่ชัดเจน

บางโรงมีสภาพเป็นพื้นที่สีเขียวโดดเด่นเรื่องการเกษตร ป่าต้นน้ำ ภูเขา น้ำตก เขื่อน และอาชีพดั้งเดิมยังมีอีกหลายอย่าง เช่น ผลไม้ตามฤดูกาล เงาะ ทุเรียน มังคุด ที่หลากหลาย จึงต้องจัดซื้อหรือกิจกรรมตามช่วงฤดูกาลให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรม เป็นหัวใจสำคัญ ให้นักท่องเที่ยวมาร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านกับเจ้าของสวนด้วย อย่าพาไปดูอย่างเดียว จะได้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เคยได้สัมผัส เช่น การตัดยาง ซึ่งในป่าเขาพระแทวมีกิจกรรมเดินป่าชมต้นไม้มหัศจรรย์วิจิตรทัศน์ มีความหลากหลายในแต่ละจุดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเรียนรู้ ตลอดทางก็จะมีต้นไม้ชนิดต่างๆ ผลไม้ต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชิม เฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบเดินป่า ส่วนในพื้นที่ชุมชน ที่โดดเด่นคือ ฟาร์มแพะ มี 2 ฟาร์ม หัวใจหลักของการท่องเที่ยวคือ รัฐมนตรีการท่องเที่ยวและกีฬา สะดวก สะอาด ปลอดภัย กริดยาง สวนสับปะรด ประมงชายฝั่ง อนุรักษ์สิ่งหายากคือ หล้าทะเล พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งวางไข่ปูม้า มีธนาคารปูม้า นี่คือนักท่องเที่ยวทั้งหมด นักท่องเที่ยวมาต้องเข้าไปร่วมกิจกรรมทั้งหมด ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเห็นความสำคัญ เกิดความประทับใจ

ส่วนในเรื่องการจัดการความพร้อมของสาธารณูปโภคต้องดูว่ากระทบความเป็นวิถีหรือไม่ แต่ถ้าไม่กระทบก็เป็นเรื่องสำคัญ เช่น ที่จอดรถ การเข้าถึงพื้นที่สะดวกการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสม นั้น มีการแบ่งเป็น 3-4 กิจกรรม มีครึ่งวัน เต็มวัน 2 วัน 1 คืน และมีกิจกรรม CSR เช่น ธนาคารปูม้า ทำ EMบอล ปลูกหล้าทะเล ปลูกต้นโกงกาง เจาะกลุ่ม Teambuilding เวลาที่เหมาะสมคือ ตัวแปร น้ำขึ้นน้ำลง การกริดยางพาราช่วง 11 โมง ซึ่งเป็นเวลาที่ชาวสวนกริดยางและเก็บน้ำยาง ฤดูฝนก็ทำการท่องเที่ยวได้หมด ยกเว้นยางพารา ช่วงเวลาที่เหมาะสมของภูเก็ตคือ พ.ย.-เม.ย. ส่วนในเรื่องของการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว นั้น ได้มีการเตรียมบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ มีความสามารถอยู่แล้วในตัว ซึ่งมีความรู้ความสามารถดั้งเดิมให้เป็นวิทยากร เป็นอาชีพของเขาตามความสามารถ แต่เรายกระดับการพูด คำพูด พัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นผู้บรรยายได้ ต้องอยู่ที่ความสามารถของแต่ละคน กรมการท่องเที่ยวสนับสนุนให้มีไกด์ท้องถิ่นสามารถอบรมและมีบัตรนำเที่ยวได้ ไม่ต้องออกไปประกอบอาชีพข้างนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับที่นางสาวสายไหม สุขเมตตา เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นว่า “การปลูกผัก หาโปรแกรมสอน cooking class ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเก็บผักมาทำอาหาร ลงกระชังปลากระชังหอยของชาวบ้าน จัดเส้นทางหรือรูปแบบที่ชัดเจนนักท่องเที่ยวจะไม่สับสน กลุ่มผู้สูงอายุ ก็มีการรวมตัวกันตัดเย็บกระเป๋าบาบ๋าหย่า ก่อให้เกิดรายได้ ปัจจุบันก็ได้ใช้เงินส่วนตัวมาเปิดออฟฟิศทำเป็นจตุรรมตัว อันไหนทำได้ด้วยตนเองก็ทำไปเองก่อน”

เช่นเดียวกับนายเสรี อุดมลาภ เกษตรกรต้นแบบที่ได้กล่าวถึงการจัดการเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวว่า “ต้องมีการทำเกษตรและท่องเที่ยวควบคู่กันไป จุดสำคัญคือการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ต้องเน้นเรื่องการทำลายระบบนิเวศ เช่น ควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงคลองลงทะเล ปล่อยน้ำยาฆ่าเชื้อ ต่อไปจะไม่มื่ออะไรให้ดู การจัดการน้ำ เน้นการอนุรักษ์เป็นสิ่งสำคัญ ถึงแม้จะมีการจัดการดีเพียงใดก็ตาม ส่วนระบบสาธารณสุขปกโดยเฉพาะเรื่องน้ำมีความสำคัญ ไฟฟ้าสำคัญ ซึ่งที่ศูนย์ฯ ได้รับการสนับสนุนจาก tot มาติดตั้งไฟฟ้า สามารถใช้ในการประชุมได้ ที่จอดรถ ห้องน้ำ เน้นความสะอาด ระเบียบร้อย ประทับใจ แต่ทั้งนี้การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีความจำเป็นมาก เราไม่ต้องการจำนวน วันละ 20 คน ไม่ทำลายความเป็นวิถีชุมชน สามารถควบคุมดูแลนักท่องเที่ยวได้ ได้ร่วมกิจกรรมทั้งหมด ถ้าจำนวนเยอะจะมีการหมุนกิจกรรม ถ้าเยอะกว่านี้บุคลากรจะไม่เพียงพอ ถ้าชุมชนมีความพร้อมมากขึ้นก็จะมีขยาย การท่องเที่ยวบางโรงไปข้างหน้าเรื่อย รายได้หลักยังน้อย เพราะคนในชุมชนเน้นอาชีพหลัก จึงมีบุคลากรน้อย พยายามยกระดับคนในชุมชนให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์ได้ การประชุมกลุ่ม mice เข้ามามากขึ้น ”

ส่วนนางนงนุช ก้องเอกภพ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นว่า “ถ้าไม่มีเส้นทางจะกำหนดโปรแกรมไม่ได้ต้องดูความพร้อมของกลุ่ม ต้องมีการสนับสนุน เช่น แผ่นพับ เป็นต้น”

4.3.4 องค์ประกอบของการจัดการด้านการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ : Value and Attraction

จากผลการสนทนากลุ่มพบว่า แนวทางการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ จำเป็นต้องมีการปรับภูมิทัศน์และตกแต่งบรรยากาศภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงามและโดดเด่น สอดคล้องกับรูปแบบของกิจกรรมและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ มีการสร้างคุณค่าด้านเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนองค์ความรู้ต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ดังที่นายสุบรรณ รัชทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นว่า “ควรมีการปรับภูมิทัศน์ของสภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม บ้านบางโรงเรามีสวนสับปะรดเป็นไฮไลท์ได้ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถขับรถจอดข้างทางแล้วลงไปถ่ายรูปได้เลย”

สอดคล้องกับที่นายประเสริฐ ฤทธิรักษา ประธานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนบางโรง จังหวัดภูเก็ต มีความคิดเห็นว่า ปกติแล้วในแต่ละกิจกรรมหรืออาชีพของคนในชุมชนมีความโดดเด่นทางธรรมชาติ เช่น สวนสับปะรด มีการปรับภูมิทัศน์ให้มีความสะดวกสบาย ในส่วนของสวนยางพารา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวชอบถ่ายรูปในสวนยางพาราเนื่องจากมีความสวยงามมากตามธรรมชาติอยู่ในตัวคนไทยชอบมาถ่ายรูปใช้คอิน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจัดตกแต่งให้มีความสวยงาม ให้มีจุดใช้คอิน จุดถ่ายรูป มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่งเสริมความโดดเด่นและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรต่างๆ”

เช่นเดียวกับที่นายเสรี อุดมลาภ เกษตรกรต้นแบบ มีความคิดเห็นว่า “จุดขายแต่ละพื้นที่ต้องอาศัยภูมิปัญญาเป็นตัวชูโรง และต้องรักษาภูมิปัญญาเหล่านี้เอาไว้ อีกทั้งยังต้องมีการปรับภูมิทัศน์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

จึงสรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้ง 6 ท่าน ต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสรุปและอภิปรายผลในบทถัดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) เช่น บทความงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ส่วนวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถามในประเด็นต่างๆ เพื่อศึกษาถึงศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังได้เสนอตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

5.1.1.1 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตมากที่สุดในเรื่องของคุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร รองลงมาคือ คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร ถัดมาคือ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร ตามลำดับ

5.1.1.2 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามคุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตรมากที่สุดในเรื่องของสภาพอากาศในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถัดมาคือ ระบบป้องกันความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในฟาร์ม ตามลำดับ

5.1.1.3 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามคุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร มากที่สุดในเรื่องขององค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม สะท้อนถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่น รองลงมาคือ ความ

โดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่นำมาใช้กับกระบวนการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และถัดมาคือ องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ตามลำดับ

5.1.1.4 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรที่บ้าน บางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามการบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร มากที่สุดในเรื่องของการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ การสร้างงานและรายได้ให้แก่คน ในชุมชน และถัดมาคือ การส่งเสริมการขาย เพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตามลำดับ

5.1.1.5 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรที่บ้าน บางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามสิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มากที่สุดในเรื่อง ของความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความน่าเชื่อถือของ การเป็นแหล่งท่องเที่ยว และถัดมาคือ ความสะดวกของทางเดินในฟาร์มของเกษตรกร (ป้ายบอกทาง) ตามลำดับ

5.1.1.6 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรที่บ้าน บางโรง จังหวัดภูเก็ตจำแนกตามการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร มากที่สุดในเรื่องของ แหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจด้านพืชพันธุ์และ/หรือสัตว์ ที่ได้พบรองลงมาคือ การเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร และความเชื่อมโยง ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับแหล่งท่องเที่ยวภายนอก และถัดมาคือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีทัศนียภาพ โดยรอบที่สวยงามตามลำดับ

5.1.2 การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัด ภูเก็ต

5.1.2.1 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อ การท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงมากที่สุดในเรื่องของการดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตร รองลงมาคือ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร และถัดมาคือ การจัดการ รองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามลำดับ

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการ ท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมาก ที่สุดในเรื่องของการจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวรองลงมาคือ ความพร้อมของระบบ สาธารณูปโภคพื้นฐาน และถัดมาคือ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว ตามลำดับ

5.1.2.3 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการ ท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกรมาก ที่สุดในเรื่องของการกำหนดแผนการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ การจัดการของ เสีย ชยะ ในแหล่งท่องเที่ยว และถัดมาคือ การส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เกษตร ตามลำดับ

5.1.2.4 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการตั้งใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดในเรื่องของสภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ที่สดใหม่ สะอาด และเพียงพอกับการจำหน่ายและถัดมาคือ ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรและองค์ความรู้ ตามลำดับ

5.1.2.5 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรงจำแนกตามการบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากที่สุดในเรื่องของการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือมีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวและถัดมาคือความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

5.1.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Crosstabulation) และใช้สถิติ Chi-square

5.1.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.36 ส่วนผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เกษตรกร นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.82, 14.55 และ 34.55 ตามลำดับ

5.1.3.2 การทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์ต่อระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตโดยการทำตารางไขว้ (Cross tabulation)และใช้สถิติ Chi-square

5.1.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตารางไขว้ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับปานกลาง รองลงมาคือเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด และถัดมาคือเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลาง คิดเป็นร้อยละ 1.36 ส่วนผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.82 และ 14.55 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.55

5.1.4.2 การทดสอบ Chi-square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์ต่อระดับความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) โดยสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis : PCA) เพื่อลดจำนวนตัวแปรให้เหลือบางตัวที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และค่าความแปรปรวนร่วมกัน (Communality) สูง และเป็นการหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดได้ พบว่า

5.1.5.1 ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy : KMO มีค่าเท่ากับ .913 ซึ่งมากกว่า 0.80 แสดงว่าตัวแปรชุดนี้มีความเหมาะสมที่นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดีมาก ตามเกณฑ์ของ Kim and Mueller (อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2538) และผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericityพบว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 แสดงว่าตัวแปรต่างๆ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้

5.1.5.2 ค่าไอเกนของทุกองค์ประกอบมีค่ามากกว่า 1 คืออยู่ระหว่าง 2.420 ถึง 10.202 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนอยู่ระหว่าง 7.564 ถึง 17.765 โดยองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้มากที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 17.765 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมของทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 71.349 ซึ่งจากการพิจารณาค่าไอเกนที่ปรากฏค่ามากกว่า 1 และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมที่ปรากฏค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70.00 จึงมีความเหมาะสมต่อการดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบในขั้นตอนต่อไป

5.1.5.3 จากการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบเน้นองค์ประกอบหลักก่อนหมุนแกน พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 ถึง องค์ประกอบที่ 6 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .50 มีจำนวน 14, 7, 10, 4, 14 และ 6 ตัวแปรตามลำดับ แต่จากการสกัดองค์ประกอบในขั้นนี้ มีตัวแปรหลายตัวที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ลักษณะก้ำกึ่งกันในหลายองค์ประกอบ กล่าวคือ ตัวแปรหลายตัวเป็นส่วนประกอบของหลาย

องค์ประกอบ จึงยังไม่เหมาะสมที่จะกำหนดว่าตัวแปรควรอยู่ในองค์ประกอบใด ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์โดยการหมุนแกนองค์ประกอบ เพื่อให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบมีค่าชัดเจนขึ้น จนสามารถกำหนดได้ว่าตัวแปรเหล่านั้นควรจัดอยู่ในองค์ประกอบใดเพียงองค์ประกอบเดียว

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่มีค่าไอแกนมากกว่า 1 ไปหมุนแกนขององค์ประกอบแบบตั้งฉากคือ การหมุนแกนโดยให้ตัวแปรแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน โดยใช้วิธีแวนซ์แมกซ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าสูงที่สุด หรือต่ำที่สุดในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมีความชัดเจนและแยกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้ตัวแปรที่เดิมเคยเป็นส่วนประกอบของหลายองค์ประกอบเกิดการเปลี่ยนตำแหน่งไปอยู่ในองค์ประกอบหนึ่งองค์ประกอบใดชัดเจนขึ้น โดยไม่ทำให้ความแปรปรวนร่วมกันของแต่ละองค์ประกอบเปลี่ยนแปลงไป และทำให้แปลความหมายได้สะดวกขึ้นว่าองค์ประกอบที่ได้นั้นควรประกอบด้วยตัวแปรใดบ้าง ดังนั้น ภายหลังจากหมุนแกนแล้ว สามารถลดจำนวนองค์ประกอบจากที่ได้ในขั้นของการสกัดองค์ประกอบ เหลือเพียงตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักแต่ละตัวเป็นค่าที่สูงที่สุดอยู่ในองค์ประกอบเดียว ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีค่าไอแกนมากกว่า 1 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยไม่ค่านึงว่าจะเป็นจำนวนบวกหรือลบ รวมทั้งแต่ละองค์ประกอบต้องประกอบด้วยตัวแปรที่สามารถบรรยายองค์ประกอบนั้นๆ ตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังจากการหมุนแกนของ องค์ประกอบแบบตั้งฉากโดยใช้วิธีแวนซ์แมกซ์ได้องค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วยตัวแปรดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 9-12

องค์ประกอบที่ 2 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 25-26, 28-29

องค์ประกอบที่ 3 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 1-2, 4, 7

องค์ประกอบที่ 5 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 19-22

5.1.5.4 ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อองค์ประกอบตามลักษณะที่ตัวแปรเหล่านั้นมุ่งอธิบายตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีแทนตัวแปรหลายตัว จำนวน 4 องค์ประกอบ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.50 และในแต่ละองค์ประกอบมีจำนวนตัวแปรดังนี้

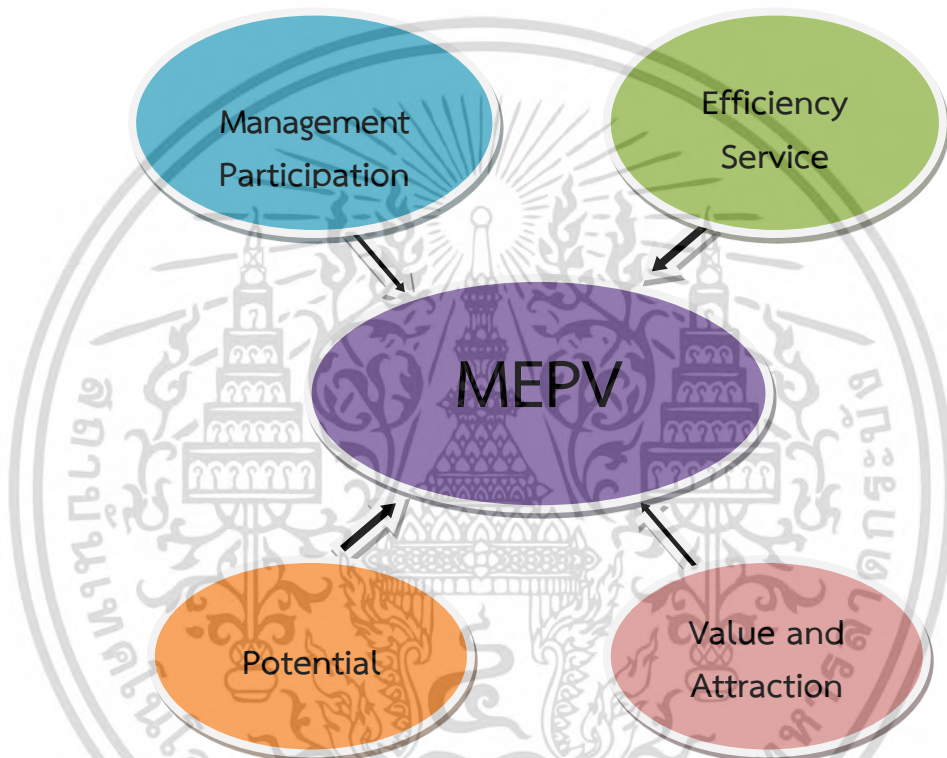
องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .723 - .773 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Management Participation : การสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ”

องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .543 - .786 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Efficiency Service : การจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ”

องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .594 - .706 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Potential : การสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว” การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวน 4 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .520 - .766 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “Value and Attraction : การสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ”

5.1.6 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต MEPV Model

ภาพที่ 5.1 องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต MEPV Model

5.1.7 แนวทางการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต

5.1.7.1 แนวทางการจัดการด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ: Management Participation คือ มีการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว มีการจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยวมีการยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบและการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.7.2 แนวทางการจัดการด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ: Efficiency Service คือ มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยวมีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว และมีการให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรในฟาร์ม

5.1.7.3 แนวทางการจัดการด้านการสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว: Potential คือ มีการจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว และมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

5.1.7.4 แนวทางการจัดการด้านการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ: Value and Attraction คือ สภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติมีความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท มีความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และมีการเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ตทำให้ได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 องค์ประกอบที่ 1 การจัดการด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ : Management Participation เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับ 1 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 17.765 มีตัวแปรบรรยายองค์ประกอบซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการ คือ มีการจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว มีการจัดการของเสีย ขยะในแหล่งท่องเที่ยวมีการยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบและมีการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของภูมิภาคนี้แก้วสง่าและนิศาชลจางศรี (2555) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้ให้ประเทศ ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างงานในท้องถิ่นสร้างความมั่นคงให้ชุมชน (รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการคมนาคมพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาด้านอื่นๆ ให้สอดคล้องกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของชาธารณย์ชื่นรุ่งโรจน์ (2530) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกรมีความรู้ในการปลูกผักผลไม้ที่เป็นพืชในท้องถิ่นนั้นๆ ในขณะที่เดียวกันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปลกใหม่เช่นการทำลองเพาะปลูกเก็บเกี่ยวและชิมรสชาติของอาหารที่แตกต่างจากถิ่นที่อยู่อาศัยปกติ

ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะช่วยพัฒนาแหล่งเกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจำเป็นต้องมีปัจจัยเบื้องต้น 3 ประการคือได้แก่แรงจูงใจความพร้อมความต้องการของคนในท้องถิ่น โดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนขององค์กรธุรกิจและประชาชนนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และความต้องการของประชาสังคม ท้องถิ่น และชุมชนให้เป็นเอกภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ โดยมุ่งเป้าในการรักษาคุณภาพความเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลกอย่างยั่งยืน ควบคู่กับสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง เช่นเดียวกับแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดภูเก็ต ของอุษาวดี พลพิพัฒน์ (2545) ที่กล่าวว่า หากเกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตให้มีความเหมาะสมกับฤดูกาลท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการที่ดีให้มีผลผลิตอย่างต่อเนื่องและมีการเพิ่มมูลค่า (Value Added)

โดยข้อจำกัดของการประกอบอาชีพการเกษตรกรรมในปัจจุบัน ได้แก่ต้นทุนลดลงเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชน การเสื่อมโทรมของทรัพยากรการเกษตร ด้วยเหตุนี้ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่จึงเน้นการบริการควบคู่กับการผลิต โดยมีพื้นฐานการใช้ทักษะความรู้ มีปรัชญาและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ความสามารถเฉพาะบุคคลผสมผสานกับเทคโนโลยีมาเพื่อทำให้บริการและเข้าใจผู้บริโภคมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของรฐนนท์ พงศ์วิริทธิ์ธร (2558 : 19-35) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืนโครงการหลวงปางตะ พบว่าศักยภาพชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนาด้านทรัพยากรท่องเที่ยวด้านการมีส่วนร่วมซึ่งประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกษตรและวิถีชีวิตท้องถิ่นส่วนองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะต้องมีการมุ่งเน้น 1) ต้องจัดในรูปแบบของกิจกรรมชุมชนการบริหารงานต้องมีความโปร่งใสมีกฎเกณฑ์ระเบียบที่ยอมรับและรับรู้กันโดยทั่วสามารถตรวจสอบได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นระยะเพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาดอำนาจ 2) พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนให้เหมาะสมโดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่หลากหลายหาเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนรูปแบบเชิงเกษตรเฉพาะตัวให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างความแตกต่างกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3) แสวงหาโอกาสในการขยายตลาดเพื่อเพิ่มรายได้โดยเฉพาะตลาดในประเทศและขยายเครือข่ายการตลาดจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงเยาว์ พรหมประสิทธิ์ และคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาปัญหาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอยังต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

เป็นอย่างมาก ตลอดจนการสร้างความเข้าใจกับผู้ประกอบให้ตระหนักถึงการรักษาสีเขียว ลดการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรท่องเที่ยวและควรเพิ่มการพัฒนาด้านภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบและสวยงามอยู่เสมอ ด้านการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเกาะยอยังประสบปัญหา มัคคุเทศก์ในท้องถิ่นมีจำนวนน้อย ขาดความรู้ด้านการตลาดบริการ และไม่สามารถสื่อสารกับ นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ ควรส่งเสริมให้มีมัคคุเทศก์ที่มีบุคลิกที่ดีมีความสามารถในการสื่อสารกับ นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ สามารถตอบข้อซักถามได้อย่างคล่องแคล่วจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความ รู้สึกอบอุ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยว การเกษตรเชิงบูรณาการสร้างความพร้อมในด้านการบริการและจัดระบบการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี ภูศรี และคณะ (2556) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร บ้านนาออกอำเภอเมืองนครพนมจังหวัดนครพนม

พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐซึ่งเห็นควรให้มีการ ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายมีการปรับปรุงให้พร้อมใช้งานและสามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวที่มีความ หลากหลายทั้งอายุอาชีพมีการประชาสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องและในช่วงที่มีเทศกาลสำคัญของ จังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและสร้างความดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น ด้านผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุควรนำกิจกรรมมาส่งเสริมให้ชุมชน เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะคนหนุ่มสาวให้เห็นคุณค่า ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนและให้หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนติดต่อ ประสานงานสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่เป็นแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวแก่เกษตรกรการเป็น มัคคุเทศก์ที่ดีการอบรมเรื่องภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารรวมทั้งการจัดทำโครงการมัคคุเทศก์ น้อยโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความรัก และห่วงใยในอาชีพการเกษตรและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นส่งผลให้มีการอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป ในวันข้างหน้าอันเป็นการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วยการจัดการพื้นที่หรือสภาพแวดล้อม ในฟาร์มให้เหมาะสมในการทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดสภาพพื้นที่ให้สวยงาม การจัดองค์ ความรู้ทางการเกษตรแก่นักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมและการจัดรูปแบบแหล่งท่องเที่ยว หรือ การคมนาคมสำหรับบทบาทของเกษตรกรได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ การจัดการทรัพยากรเกษตร ในพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร การปรับตัวของเกษตรกรที่เน้นการบูรณาการ แบบครบวงจร ผลิต ตลาด การบริการและลักษณะของเกษตรกร คือวิสัยทัศน์ เครือข่ายเกษตรกร ทัศนคติทางการเกษตรและความคิดสร้างสรรค์ในการผลิต

5.2.2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดการด้านการจัดกิจกรรมและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ: Efficiency Service เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับ 2 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 12.495 มีตัวแปรบรรยายองค์ประกอบซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการ คือ มีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว และมีการให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรในฟาร์ม สอดคล้องกับแนวคิดแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2556) ที่กล่าวว่า การออกแบบฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ให้ผู้สนใจนำไปปรับใช้กับการจัดการพื้นที่ของกระบวนการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเน้นไปที่การจัดการองค์ประกอบต่างๆ ในฟาร์มของเกษตรกรที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพเกษตรกรจะต้องเริ่มตั้งแต่การวางแผนการผลิต การจัดองค์การการทำงาน การนำและชักจูงผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน

ซึ่งเป็นกระบวนการพื้นฐานทั่วไปของการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของกฤษณา รุ่งโรจน์วิชัย และคณะ (2556) ที่กล่าวว่า การออกแบบฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ให้ผู้สนใจนำไปปรับใช้กับการจัดการพื้นที่ของเกษตรกรเองทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยการเน้นการสร้างกิจกรรมการผลิตที่หลากหลายให้ผสมผสานกิจกรรมต่างๆ ให้มีความต่อเนื่อง เห็นความสำคัญของการออกแบบพื้นที่เพื่อการสร้างประโยชน์สูงสุด เช่นการผลิตสินค้าเกษตรต้องวางแผนการผลิตอย่างไรถึงจะสำเร็จ คุ่มทุน (หรือมีภูมิคุ้มกันตนเองทั้งในระยะสั้น ระยะยาว เกษตรกรต้องคิดเสมอว่าการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ทุกอย่างในฟาร์มต้องให้ผลตอบแทนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพกร ณ สงขลา (2556 : 228-229) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการใช้ทรัพยากรเกษตรของชุมชน กรณีศึกษาท่องเที่ยวเชิงเกษตรข้างกลางจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่ารูปแบบการเกษตรและกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวการจัดการทรัพยากรเกษตรในรูปแบบเกษตรทางเลือกอาจไม่มีความยั่งยืนในแง่ของการเป็นธุรกิจที่มีกำไร

สรุปผลการศึกษานอกจากรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบการให้ความรู้การสาธิตการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการแนะนำสู่ทางธุรกิจเกษตรแล้วแหล่งท่องเที่ยวต้องออกแบบระบบเกษตรทางเลือกให้มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวตามหลักการของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่รวมถึงการใช้ศักยภาพเชิงพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามทางภูมิทัศน์และวัฒนธรรมประกอบกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตอบสนองหลักการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้แก่กิจกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเกษตร กิจกรรมการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมชนบทและกิจกรรมการสัมผัสธรรมชาติการเกษตรซึ่งกิจกรรมท่องเที่ยวเหล่านี้เกี่ยวข้องกับศักยภาพเชิงพื้นที่ของชุมชนได้แก่ความสวยงามของภูมิทัศน์พื้นที่ป่าธรรมชาติและความเป็นป่าและวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมเสริมอื่นๆ ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวตามความเหมาะสมได้แก่การให้ความรู้การสาธิตการจำหน่ายสินค้า กิจกรรมการท่องเที่ยวลักษณะนี้จะตอบสนองความยั่งยืนของท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งในแง่การอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตรและการมีกำไรจากธุรกิจท่องเที่ยวและสอดคล้องกับงานวิจัยของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รุ่งทิพย์ ไทยสม และคณะ (2555) ได้ศึกษาการส่งเสริมศักยภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของภาคกลางตอนล่างเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่างที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีการคมนาคมที่สะดวกไม่ไกลจากเมืองหลวงมีภูมิปัญญาท้องถิ่นมีศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และธรรมชาติที่โดดเด่นมีอุทยานแห่งชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายและ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวคือจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการมีจำนวนมากทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และนโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนการท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยหลัก รองลงมาคือเศรษฐกิจและปัญหาการเมืองภายในประเทศซึ่งแนวทางการจัดการด้านการท่องเที่ยว จะต้องมีการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวแบบบูรณาการทั้งเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตเชิงประวัติศาสตร์ เชิงเกษตรศึกษาและเชิงธรรมชาติการจัดการแบบรวมกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนทั้งกลุ่ม นักท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐองค์กรอิสระสมาคมการท่องเที่ยวต่างๆสถาบันการศึกษาธุรกิจนำเที่ยว องค์กรท้องถิ่นธุรกิจที่พักร้านอาหารร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกด้วยภารกิจหลัก 4 อย่างคือ 1) การ ดูแลแหล่งท่องเที่ยวเดิม 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 3) การอบรมบุคลากร 4) การปรับปรุง สถานประกอบการและการวางแผนการตลาด

อีกทั้งการยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวโดยเน้นคุณภาพของนักท่องเที่ยวมากกว่า ปริมาณและการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการตลาดในการสร้างการรับรู้ด้วยการจัดการฐานข้อมูล เพื่อการตัดสินใจการปรับเปลี่ยนทัศนคติในระยะยาวแบบเชิงรุกโดยอิงวัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่การจัดกิจกรรมรวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนการเปิดแหล่ง ท่องเที่ยวใหม่และการสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีตั้งนั้นการการออกแบบฟาร์มให้เป็น แหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมและให้บริการ คือการบริหารจัดการพื้นที่ทางการเกษตรให้เกิด ประโยชน์สูงสุดและมีผลตอบแทนที่ต่อเนื่อง ด้วยการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตลอดปีที่สอดคล้องกับระบบการผลิต เช่น การนำเสนอวิธีการเลี้ยงสัตว์ หรือการปลูกพืชที่น่าสนใจ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การจัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม หรือการนำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจพื้นที่ของ เกษตรกร

5.2.3 องค์ประกอบที่ 3 การจัดการด้านการสร้างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว: Potential เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับ 3 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 12.097 มีตัวแปร บรรยายองค์ประกอบซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการ คือ มีการจัดเส้นทางเดิน ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน มีการเตรียมความพร้อมของ บุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว และมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพ การรองรับของแหล่งท่องเที่ยวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว ของมูลนิธิวิจัยเดซอ่ม (2556) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ สอดคล้องกับบริบทการท่องเที่ยวไทยอย่างเป็นทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่การค้นหาลักษณะและทำความเข้าใจคุณค่าของวัฒนธรรมการสร้างความโดดเด่นและความแตกต่างการรับรู้ความต้องการของตลาดในเชิงลึกการเสริมสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและการปรับเปลี่ยนกลวิธีในการพัฒนาตลาดและยังสอดคล้องกับแนวคิดของสมจิต โยชะคง (2556)

ที่กล่าวว่า การจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาฟาร์มให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สิ่งนี้นักท่องเที่ยวต้องการคือการมาพักผ่อน และได้รับมีความสะดวกสบายในการเที่ยวชมกิจกรรมต่างๆ ทางทะเลในพื้นที่ยังนักท่องเที่ยวใช้เวลาในการชมกิจกรรมต่างๆ ก็จะเป็นผลดีกับฟาร์ม ดังนั้นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเอาไว้ในฟาร์มจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องมีความเหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันคือระบบ Internet จัดเป็นการสื่อสารที่จะต้องมีประสิทธิภาพในพื้นที่ เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวได้ติดต่อสื่อสารได้สะดวก สามารถใช้ระบบสื่อ online ในการเผยแพร่ข่าวสารของฟาร์มได้สะดวก เช่น การส่งต่อภาพถ่ายของนักท่องเที่ยวให้กับกลุ่มเพื่อนๆ หรือคนที่รู้จัก ซึ่งเป็นผลดีกับฟาร์มของเกษตรกรที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์เช่นเดียวกับแนวคิดของเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2556) ที่กล่าวว่า การมีพื้นที่ต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น ให้นั่งพักผ่อนเข้าชมกิจกรรมของฟาร์ม จุดพักผ่อนต่างๆ ในพื้นที่ ทางเดินสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ จัดให้มีห้องน้ำ การจัดป้ายแสดงเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นวิชาการหรือแผนที่การบอกตำแหน่งของสวนงานในฟาร์มว่าอะไรอยู่ตรงส่วนไหน เช่น ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ห้องน้ำ มุมพักผ่อน ลานกิจกรรมนันทนาการ พื้นที่จอดรถ ห้องพยาบาล พื้นที่จำหน่ายของที่ระลึกและบริการ

ที่สำคัญทุกพื้นที่ต้องมีป้ายชื่อฟาร์มติดไว้เพื่อเป็นกลยุทธ์การตลาดอย่างหนึ่งที่จะทำให้นักท่องเที่ยวจดจำได้ หรือหากเกษตรกรมีความสามารถทางการเงินอาจจัดสร้างที่พักค้างคืน ห้องประชุมสัมมนาที่เป็นหมู่คณะไว้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติของอาชีพการเกษตรกรรมอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี เกตุสะอาด (2553) ได้ทำการศึกษาการประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนาจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่าแหล่งเกษตรกรรมที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับสูงถึงร้อยละ 63 โดยมีศักยภาพสูงในด้านความเชื่อมโยงความใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวหลักด้านความปลอดภัยของแหล่งเกษตรกรรมและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานตามลำดับศักยภาพต่าง ๆ ที่จะต้องปรับปรุงในด้านป้ายบอกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่าควรได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งด้านความรู้และงบประมาณจากภาครัฐในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวการจัดการหาพื้นที่ลานจอดรถห้องน้ำการจัดทำป้ายบอกทางและสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ดังนั้นการที่เกษตรกรมองเห็นโอกาสหรือศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เช่น การเดินทางสะดวก ระบบขนส่งที่ดี หรืออยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ รวมถึงมีเครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นแรงดึงดูดจะทำให้มีความได้เปรียบในพื้นที่ สามารถวางแผนพัฒนาฟาร์มให้ได้รับความสนใจมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.4 องค์ประกอบที่ 4 การจัดการด้านการสร้างคุณค่าและสิ่งดึงดูดใจ: Value and Attraction เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับ 4 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 8.248 มีตัวแปรบรรยายองค์ประกอบซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการ คือ มีสภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการตกแต่ง ภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติมีความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท มีความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และมีการเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกรสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของบุรีรัมย์ เดชอุดม (2556) ที่กล่าวว่า ความคิดเชิงสร้างสรรค์กับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรูปแบบใหม่ที่เกษตรกรจะต้องตระหนักกับการพัฒนาอาชีพของตนเองให้เป็นที่น่าสนใจ เช่น การผลิตแบบสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ใส่ใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างสรรค์คุณภาพของผลผลิตให้กับผู้บริโภค เป็นต้นการเปลี่ยนแปลงของการประกอบอาชีพเกษตรเป็นเหตุผลที่มาจากคนรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ความสนใจในการประกอบอาชีพกรรมน้อยลง หรือไม่ได้รับความนิยม

ทั้งที่เยาวชนรุ่นใหม่เป็นบุคคลที่มีศักยภาพความคิดที่ทันสมัย ความสามารถในการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมถูกเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่ให้บริการด้านอื่นๆ แทน เช่น เป็นที่พักอาศัย เขตโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้นและยังสอดคล้องกับแนวคิดของกฤษฎา รุ่งโรจน์ วณิชย์ และคณะ (2556) ที่กล่าวว่า การสร้างจุดเด่นของฟาร์มเพื่อการท่องเที่ยว คือความเป็นลักษณะเด่นที่พิเศษของฟาร์มที่มีความสำคัญกว่าส่วนอื่น ๆ พร้อมกับสามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เห็นแล้วชอบ ต้องการบันทึกภาพไว้เป็นที่ระลึก เช่น มุมถ่ายภาพที่สวยงามด้วยการจัดสร้างสีสนที่แปลกตา การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การสร้างแนวรั้วของฟาร์มให้เป็นสีขาว การจัดแสดงเครื่องมือทางการเกษตร การจัดแสดงหุ่นไล่กาเป็นต้นดังนั้นการที่เกษตรกรสามารถพัฒนาฟาร์มของตนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในการสร้างมิติความแปลกใหม่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและแข่งด้านการค้า พัฒนาช่องทางเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร เพื่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพ รวมถึงสร้างจิตสำนึกให้กับลูกหลานหรือเยาวชนให้เห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกร ตลอดจนการพัฒนาเป็นธุรกิจที่เท่าเทียมกับสาขาบริการอื่นๆ ได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ควรมีการบูรณาการและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือกันปรับปรุงสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการจัดสรรพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทรัพยากรการเกษตร รวมถึงการจัดกิจกรรมการเกษตร ให้มีศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ควรมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร การจัดรูปแบบการท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืนต่อไปได้

5.3.3 ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเกษตรให้กับคนในชุมชน พัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ สร้างความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องในการร่วมมือกันช่วยดูแลรักษาทรัพยากรเกษตรในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน อีกทั้งยังเป็นการให้ชุมชนได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับชุมชนอื่นต่อไป

5.3.4 ควรมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบของชุมชนที่มีส่วนร่วม มีการระดมความคิดเห็นในการวางแผน การดำเนินการ และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว และให้มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์สู่ชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีอำนาจในการต่อรอง แลกเปลี่ยนข้อมูลและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

5.3.5 ควรมีการปฏิบัติ ปรับปรุง และพัฒนาการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน สม่ำเสมอ และต่อเนื่องมีการบริหารงานที่โปร่งใส มีกฎเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันในชุมชน

5.3.6 ควรเร่งหาวิธีป้องกันและแก้ปัญหาต่างๆ ในการจัดการทรัพยากรเกษตร เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะการจัดการเรื่องน้ำให้เหมาะสมและเพียงพอตลอด โดยการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่เกษตร การให้น้ำแบบประหยัด เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรในแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกัน เพื่อสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยมีส่วนร่วมของชุมชน

5.4.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่นอกเหนือจากตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว การร่วมมือกันของคนในชุมชน เป็นต้น เพื่อให้เกิดความตระหนักในการท่องเที่ยวมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์ และคณะ. 2556. สารสนเทศเพื่อการจัดการการผลิตพืช เล่ม 1 หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2556. แผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2556 – 2559. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556. คู่มือการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว.
- _____. 2556. มาตรฐานการจัดกิจกรรม Eco Lodge เพื่อการท่องเที่ยว Eco Lodging Standard. กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์(Ecotourism) ปีพ.ศ. 2538-2539. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน).
- _____. 2545. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในมุมมองของคนในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- เกษราพร ทิราวงศ์ และอำนวยการใหญ่ยิ่ง. 2554. การจัดการความรู้ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลแม่ทราย อำเภอร่องวาง จังหวัดแพร่ เพื่อพัฒนาการปลูกข้าวโพดอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานผลการวิจัย สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ขวัญกมล ดอนขวา. 2550. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริการของโฮมสเตย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. 2551. รายงานการสัมมนา“การสร้างเครือข่ายภาคีความร่วมมือเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชียมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต.
- จรรย์ จันทลักษณ์ และคณะ. 2551. ประมวลสาระชุดวิชา หลักการจัดการทรัพยากรเกษตร หน่วยที่ 1-5. บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จรรย์วัฒน์ โลหะพุนตระกูล. 2553. การพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนด้วยการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนกรณีศึกษาตลาดน้ำบางน้ำผึ้งอำเภอบางน้ำผึ้งจังหวัดสมุทรปราการ. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จันทร์วิภา ณะโสภณ และคณะ. 2555. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการผลิตไม้ผลและผัก
เชิงธุรกิจ หน่วยที่ 1-8. สาขาวิชาเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จินดา ขลิบทอง และคณะ. 2556. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.
หน่วยที่ 1-7. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. 2556. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหน่วยที่ 8-
15. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. 2530. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. 2556. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หน่วยที่
8-15. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โชติ ถาวร และคณะ. 2556. “นโยบายการพัฒนาและผลกระทบต่อชุมชนอำเภอป่าคอกจังหวัด
ภูเก็ต.” วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 13(4) : 88-99.
_____. (2555). “นโยบายการพัฒนาของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิตของ
ประชาชนในชุมชนอำเภอป่าคอกจังหวัดภูเก็ต.” หน้า 954 -962. ในการประชุมวิชาการ
แห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 9. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ต่อวงศ์ อยู่ยอด. 2555. การประเมินความต้องการกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษาสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น จำกัด จังหวัดสระแก้ว.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทพกร ณ สงขลา. 2554. “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการ
ใช้ทรัพยากรเกษตรของชุมชนชน : กรณีศึกษาท่องเที่ยวเชิงเกษตรข้างกลาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช.” วารสารวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. 6(2).
- ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร. (2542). สรุปผลการสัมมนาการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือ.
กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)
- ธารทิพย์ ขาวผ่องอำไพ และธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. 2553. “ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่
มีต่อสุขภาวะทางสังคมของคนในชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอบุพพัทผล จังหวัด
นครปฐม.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 1(2) : 16-26.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นงเยาว์ พรหมประสิทธิ์ และคณะ. 2556. ปัญหาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.hu.ac.th/conference2013/proceedings2013/pdf/Book2/Describe23_8-13.pdf
- นฤนาถ พัยคณา และแสงดาว วงศ์สาย. (2556). “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินต่อการลดลงของทรัพยากรป่าไม้จังหวัดภูเก็ต.” ในการประชุมวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 9. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- นาฏสุดา เชนนะสิริ. 2556. “การพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน : กรณีจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดชลบุรี.” วารสารจันทร์เกษมสาร. 19(36) : 41-50.
- _____. 2556. การพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สาขาส่งเสริมและธุรกิจเกษตร คณะเกษตรและชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม.
- นิคม จารุมณี. 2544. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปริญนันท์ สิทธิจินตาร และคณะ. 2557. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลคลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พงษ์ศักดิ์ วิทวัสสุติกุล และพิณทิพย์ ธิติโรจนะวัฒน์. (2551). การประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่ต้นน้ำ. เอกสารเผยแพร่ที่ 6/2551 ส่วนวิจัยต้นน้ำสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช.
- พิมพ์ หิรัญกิตติ และคณะ. 2557. “พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทย.” วารสารสุทธิปริทัศน์. 28(88) : 362-384.
- พิมพ์มล พลเวียง. 2543. ศักยภาพและผลในการดำเนินงานพัฒนาระบบการบริหารงานของสถานสงเคราะห์เด็กในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์. ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เพชรน้อย ม่วงงาม. 2539. ศักยภาพของชุมชน : กรณีการจัดตั้งหมู่บ้านปลอดภัยจังหวัดสุพรรณบุรี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เพ็ญวิภา ทรงบัณฑิต. (2553). **คุณภาพการบริการของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในไร่ฮ่อง.**
วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี.
- ภัณณณี แก้วสง่า และนิศาชล จำนงศรี. 2555. “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : ทางเลือกใหม่ของการ
ท่องเที่ยวไทย.” **วารสารเทคโนโลยีสุรนารี.** 6(1).
- ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. 2556. “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ : กรอบแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติ
สำหรับประเทศไทย.” **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร.** 33(2) : 329-364.
- ต่อวงศ์ อยู่ยอด และวินัย อางคงหาญ. 2554. **การประเมินความต้องการกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็นจำกัดจังหวัดสระแก้ว .**
กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสหกรณ์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2538. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555.** กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญ.
- ราณี อีสัยกุล. 2556. **เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หน่วยที่ 1-7.**
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราตรี ภูศรี และคณะ. 2556. **การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านนาจอกอำเภอเมืองนครพนม
จังหวัดนครพนม. ในการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามสธ. ครั้งที่ 3**
นนทบุรี : สาขาวิชาการเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร. 2558. “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อความยั่งยืนโครงการ
หลวงปางตะ.” **วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร.** 9(1) : 19-35.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และคณะ. 2556. “แนวทางการพัฒนาศักยภาพสถานีวิจัยหลวงปางตะ
เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน.” **วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร.**
21(1) : 107-123.
- รุ่งทิพย์ ไทยสม และคณะ. 2555. “การส่งเสริมศักยภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของภาคกลางตอนล่างเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน.” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย.** 32(2) : 27-48.
- วรรณ วรชวานิช. 2539. **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- วันทิกา หิรัญเทศ. 2556. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาว
ไทยในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี.** รายงานการวิจัยวิทยาลัยราชพฤกษ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วารุณี เกตุสะอาด. 2553. การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.stou.ac.th/offices/ord/pac/file/hum&soc3.pdf>
- วิจิต อุ๋อัน. 2550. การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท พรินแอทมิ(ประเทศไทย).
- วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี. 2532. “ศักยภาพสำคัญอย่างไรต่อการท่องเที่ยว.” จุลสารการท่องเที่ยว. 8 : 42.
- ศรุต ราชบุรี. 2554. “พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตภาคกลางตอนบนในประเทศไทย.” วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 10(1) : 229-238.
- เศียรเสวต. 2532. ศักยภาพที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ชีวิต.
- สมจิต โยธะคง. 2556. การจัดการงานดูแลบำรุงรักษาภูมิทัศน์. กรุงเทพมหานคร : รวมสาสน์.
- สยาม อรุณศรีมรกต. 2553. การศึกษาการตลาด ปัญหาและอุปสรรคของการผลิตผลไม้อินทรีย์ ในภาคตะวันออก ประเทศไทย. [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://research.krirk.ac.th/story/3_
- สำนักงานจังหวัดภูเก็ต. 2562. แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ตพ.ศ. 2561-2565. ภูเก็ต : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
- สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. 2557. แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557 – 2560. ภูเก็ต : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต.
- _____. 2558. เอกสารแนะนำการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์. ภูเก็ต : กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
- สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง. 2562. พื้นที่ทำการเกษตรและจำนวนครัวเรือนเกษตรกร. จังหวัดภูเก็ต
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2557. แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักประชาสัมพันธ์เขต 2. 2558. ชุมชนบ้านบางโรง: ชุมชนมุสลิมในวิถีพอเพียงข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการประชาสัมพันธ์เศรษฐกิจพอเพียงปี 2558. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- สำนักพัฒนาเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร. 2541. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สิน พันธุ์พินิจ. 2544. การส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น.
- เสรี พงศ์พิศ. 2548. สถาบันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนมหาวิทยาลัยนเรศวร. [Online].
เข้าถึงได้จาก : <http://www.nice.nu.ac.th>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2546. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
เฟื่องฟ้าพรินต์ติ้ง.
- สุวิมล ตั้งประเสริฐ. 2554. การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดนครราชสีมาอย่าง
ยั่งยืนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารราชบัณฑิตยสถาน. 36(4) : 607-
628.
- อรนุช โกศล และโชคชัย สุทธาเวศ. 2557. “การจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการ
เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.” วารสารการเมืองการปกครอง. 4(1) : 220-232.
- อำนวยการใหญ่ยิ่ง และเกษราพร ทิราวงศ์. 2553. วิจัยและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรท่องเที่ยว
เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนลอบริ อำเภอร้องกวาง จังหวัดชุมพร.
กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- อุษาวดี พลพิพัฒน์. 2545. “การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน
ในประเทศไทย.” จุลสารการท่องเที่ยว. 21(4) : 38-48.
- Hair, J., Anderson, R., Tatham, R. and Black, W. 1998. **Multivariate data analysis**. 5th
Edition. New Jersey : Prentice Hall.
- Hair, J., Black, W., Babin, B., Anderson, R. and Tatham, R. 2006. **Multivariate Data
Analysis**. 6th Edition, Upper Saddle River : Pearson Prentice Hall.
- Promsaka Na Sakolnakorn, T. and Naipinit, A. 2011. “The Problem and Threat in the
Management of Tourism Sustainability in Phuket”. **International Journal of
Management & Information Systems**. 15(2) : 111-115.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

องค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต
2. ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว บ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- ผู้นำกลุ่มที่ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- เกษตรกร
- นักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2. ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง โปรดตอบโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด = 1 คะแนน
- มีความคิดเห็นในระดับน้อย = 2 คะแนน
- มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง = 3 คะแนน
- มีความคิดเห็นในระดับมาก = 4 คะแนน
- มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด = 5 คะแนน

ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพทางการเกษตร					
1.1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
1.2 สภาพอากาศในแหล่งท่องเที่ยว					
1.3 ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร					
1.4 ด้านคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรมีความโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับ					
1.5 การใช้กระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย					
1.6 การได้รับรางวัล ใบรับรอง หรือใบประกาศเกียรติคุณของเกษตรกร					
1.7 กระบวนการพัฒนาสายพันธุ์ให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้นหรือคุณภาพสูงขึ้น					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.8 ระบบป้องกันความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในฟาร์ม					
2. คุณค่าด้านองค์ความรู้ ภูมิปัญญาทางการเกษตร					
2.1 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์มเกษตรกร มีคุณค่าสะท้อนถึงภูมิปัญญา เอกลักษณ์ ของชุมชน					
2.2 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม สะท้อนถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่น					
2.3 องค์ความรู้ทางการเกษตรในฟาร์ม เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน					
2.4 ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่นำมาใช้กับกระบวนการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพ					
2.5 ความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น					
2.6 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเกษตรร่วมกัน					
2.7 การได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคคลภายนอก					
2.8 ผลผลิตในฟาร์มควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้					
2.9 มีการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำการเกษตร					
3. การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรของเกษตรกร					
3.1 การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว					
3.2 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว หรือแหล่งเรียนรู้					
3.3 การสร้างงานและรายได้ให้แก่คนในชุมชน					
3.4 การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว					
3.5 การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.6 การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่					
3.7 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว					
3.8 การส่งเสริมการขาย เพิ่มมูลค่า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร					
4. สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
4.1 ความสะดวกของทางเดินในฟาร์มของเกษตรกร (ป้ายบอกทาง)					
4.2 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว					
4.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการต้อนรับนักท่องเที่ยว					
4.4 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยว					
4.5 มีมัคคุเทศก์หรือปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้นำชมสำหรับนักท่องเที่ยว					
4.6 การให้บริการผู้พิการและผู้สูงอายุระหว่างทำกิจกรรม					
4.7 บริการเสริมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในละแวกใกล้เคียงให้แก่ นักท่องเที่ยว					
4.8 เทคนิคการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยว					
4.9 ความน่าเชื่อถือของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว					
5. การดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร					
5.1 ความหลากหลายและความโดดเด่นของกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว					
5.2 การเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร					
5.3 เทคนิคการให้บริการความรู้และข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว					
5.4 การให้บริการการฝึกอบรมและการถ่ายทอดองค์ความรู้					
5.5 ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับแหล่งท่องเที่ยว ภายนอก					
5.6 แหล่งท่องเที่ยวมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.7 แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจด้านพืชพันธุ์และ/หรือสัตว์ที่ไดพบ					
5.8 แหล่งท่องเที่ยวมีทัศนียภาพโดยรอบที่สวยงาม					
5.9 การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร สินค้าที่เกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 3 การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง

คำชี้แจง โปรดตอบโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด = 1 คะแนน
 มีความคิดเห็นในระดับน้อย = 2 คะแนน
 มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง = 3 คะแนน
 มีความคิดเห็นในระดับมาก = 4 คะแนน
 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด = 5 คะแนน

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
1.1 การจัดเส้นทางเดินภายในแหล่งท่องเที่ยว					
1.2 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน					
1.3 ความพร้อมด้านที่พักสำหรับบริการนักท่องเที่ยว					
1.4 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการรองรับนักท่องเที่ยว					
1.5 การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว					
1.6 มีร้านอาหารให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ					
1.7 มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับ ของแหล่งท่องเที่ยว					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตรกร					
2.1 การกำหนดแผนการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ					
2.2 การจัดการด้านความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว					
2.3 การจัดการของเสีย ขยะ ในแหล่งท่องเที่ยว					
2.4 การยอมรับและความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบ					
2.5 การสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว					
2.6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
2.7 การบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคและทรัพยากรการท่องเที่ยว					
2.8 การส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตร					
2.9 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว					
3. การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
3.1 ความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรและองค์ความรู้					
3.2 ความโดดเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น					
3.3 สภาพธรรมชาติที่มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว มีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ					
3.4 ความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภท					
3.5 ความโดดเด่นและหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร					
3.6 การเรียนรู้วิถีชีวิตหรือร่วมทำกิจกรรมกับเกษตรกร					
3.7 ผลิตภัณฑ์ที่สดใหม่ สะอาด และเพียงพอกับการจำหน่าย					
3.8 รูปแบบการเชิญชวนและการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับรู้					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ของเกษตรกรบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. การบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
4.1 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยสำหรับนักท่องเที่ยว					
4.2 มีการบรรยายกิจกรรม แนะนำสถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว					
4.3 ร้านขายของฝากและของที่ระลึกทั้งภายในและบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว					
4.4 ความหลากหลายของกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว					
4.5 การให้บริการความรู้ การสาธิตวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรในฟาร์ม					
4.6 การให้บริการด้านยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว					
4.7 การให้บริการติดต่อสื่อสารสำหรับนักท่องเที่ยว โทรศัพท์ โทรสาร ภายในประเทศ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น					
4.8 การให้บริการสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว บ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--ขอขอบพระคุณที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามจนเสร็จสมบูรณ์--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวน ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item Total Correlation	ค่า Cronbach's Alpha
คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพ ทางการเกษตร	8	PA1.	.354	.739
		PA2.	.318	.741
		PA3.	.364	.738
		PA4.	.372	.748
		PA5.	.382	.748
		PA6.	.366	.744
		PA7.	.301	.742
		PA8.	.312	.746
คุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร	9	PB1.	.324	.742
		PB2.	.489	.743
		PB3.	.319	.760
		PB4.	.390	.747
		PB5.	.423	.753
		PB6.	.384	.720
		PB7.	.400	.736
		PB8.	.369	.784
		PB9.	.342	.755
การบริหารจัดการทรัพยากร เกษตรของเกษตรกร	8	PC1.	.344	.745
		PC2.	.421	.755
		PC3.	.378	.752
		PC4.	.457	.744
		PC5.	.365	.736
		PC6.	.372	.746
		PC7.	.466	.765
		PC8.	.428	.723

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวน ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item Total Correlation	ค่า Cronbach's Alpha
สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	9	PD1.	.340	.745
		PD2.	.301	.743
		PD3.	.515	.729
		PD4.	.326	.744
		PD5.	.467	.756
		PD6.	.445	.725
		PD7.	.523	.733
		PD8.	.349	.745
		PD9.	.437	.766
การดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของ ทรัพยากรเกษตร	9	PE1.	.366	.740
		PE2.	.400	.750
		PE3.	.405	.736
		PE4.	.395	.762
		PE5.	.426	.712
		PE6.	.481	.794
		PE7.	.390	.725
		PE8.	.367	.764
		PE9.	.428	.782
การจัดการรองรับของแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7	MA1.	.368	.763
		MA2.	.341	.712
		MA3.	.374	.739
		MA4.	.402	.706
		MA5.	.417	.765
		MA6.	.356	.742
		MA7.	.384	.786

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวน ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item Total Correlation	ค่า Cronbach's Alpha
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตรของเกษตรกร	9	MB1.	.367	.712
		MB2.	.345	.734
		MB3.	.358	.785
		MB4.	.389	.742
		MB5.	.412	.733
		MB6.	.468	.748
		MB7.	.332	.712
		MB8.	.314	.753
		MB9.	.456	.714
การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	8	MC1.	.359	.755
		MC2.	.358	.743
		MC3.	.419	.728
		MC4.	.408	.712
		MC5.	.328	.709
		MC6.	.337	.718
		MC7.	.452	.736
		MC8.	.395	.746
การบริการการท่องเที่ยวของ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	8	MD1.	.441	.736
		MD2.	.309	.748
		MD3.	.385	.722
		MD4.	.394	.715
		MD5.	.322	.744
		MD6.	.410	.723
		MD7.	.361	.754
		MD8.	.378	.721

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นพบว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.70 และค่า Corrected Item-Total Correlation ของแต่ละข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.30 ดังนั้นผู้วิจัยไม่ได้ตัดข้อคำถามใดๆ ออกจากการวัดตัวแปรในขั้นนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวนตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	น้ำหนักองค์ประกอบ
คุณค่าทางกายภาพและชีวภาพ ทางการเกษตร	8	PA1.	.885
		PA2.	.811
		PA3.	.885
		PA4.	.896
		PA5.	.824
		PA6.	.835
		PA7.	.882
		PA8.	.810
คุณค่าด้านองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาทางการเกษตร	9	PB1.	.834
		PB2.	.855
		PB3.	.910
		PB4.	.841
		PB5.	.804
		PB6.	.891
		PB7.	.875
		PB8.	.893
		PB9.	.821
การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตร ของเกษตรกร	8	PC1.	.894
		PC2.	.919
		PC3.	.891
		PC4.	.943
		PC5.	.889
		PC6.	.822
		PC7.	.868
		PC8.	.846

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวนตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	น้ำหนักองค์ประกอบ
สิ่งสนับสนุนให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	9	PD1.	.783
		PD2.	.869
		PD3.	.884
		PD4.	.945
		PD5.	.861
		PD6.	.789
		PD7.	.870
		PD8.	.879
		PD9.	.885
การดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรเกษตร	9	PE1.	.927
		PE2.	.936
		PE3.	.860
		PE4.	.864
		PE5.	.837
		PE6.	.783
		PE7.	.917
		PE8.	.862
		PE9.	.915
การจัดการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7	MA1.	.926
		MA2.	.892
		MA3.	.760
		MA4.	.879
		MA5.	.897
		MA6.	.935
		MA7.	.856

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปร	จำนวนตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	น้ำหนัก องค์ประกอบ
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของเกษตรกร	9	MB1.	.914
		MB2.	.856
		MB3.	.845
		MB4.	.934
		MB5.	.922
		MB6.	.841
		MB7.	.805
		MB8.	.928
		MB9.	.847
การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	8	MC1.	.824
		MC2.	.875
		MC3.	.854
		MC4.	.963
		MC5.	.924
		MC6.	.846
		MC7.	.855
		MC8.	.863.
การบริการการท่องเที่ยวของแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	8	MD1.	.847
		MD2.	.823
		MD3.	.896
		MD4.	.925
		MD5.	.804
		MD6.	.849
		MD7.	.828
		MD8.	.901

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
หนังสือขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 ที่. วันที่ 12 สิงหาคม 2559
 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

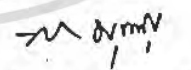
เรียน รศ.ดร. สยาม อรุณศรีมรกต
 สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วยกระผมเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 กำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนี้

รศ.ดร. ภัคพงศ์ ปวงสุข	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ	กรรมการ
ผศ.ดร. ปริยพันธ์ สิทธิจินตาร	กรรมการ

ในการนี้เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

 (นายสุเทพ มุงคุณ)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
 โทร 083-2809329

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 ที่. วันที่ 12 สิงหาคม 2559
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วยกระผมเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาเกษตร.คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 กำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนี้

รศ.ดร. ภัคพงศ์ ปวงสุข ประธานกรรมการ
 ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ กรรมการ
 ผศ.ดร. ปรียนันท์ สิทธิจินตาร กรรมการ

ในการนี้เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายสุเทพ มุงคุณ)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
 โทร 083-2809329

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ที่.

วันที่ 12 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน เกษตรจังหวัดภูเก็ต

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วยกระผมเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 กำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนี้

รศ.ดร. ภัคพงศ์ ปวงสุข ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ กรรมการ

ผศ.ดร. ปริยพันธ์ สิทธิจินตาร์ กรรมการ

ในการนี้เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ นางกานดา แป้นทอง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายสุเทพ มุงคุณ)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

โทร 083-2809329

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 ที่. วันที่ 12 สิงหาคม 2559
 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายธนินทร์ สังข์ดวง (หัวหน้าสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 วิทยาเขตตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วยกระผมเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาเกษตร.คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 กำลัง
 ทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง
 จังหวัดภูเก็ต โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนี้

รศ.ดร. ภักพงค์ ปวงสุข	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ	กรรมการ
ผศ.ดร. ปริญนันท์ สิทธิจินตาร	กรรมการ

ในการนี้เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และ
 ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
 คุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่
 มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายสุเทพ มุงคุณ)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
 โทร 083-2809329

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ที่. วันที่ 12 สิงหาคม 2559
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายทรงสิทธิ์ บุญผล (ประธานเครือข่ายห้องเที่ยวชุมชน จังหวัดภูเก็ต)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 6 ชุด

ด้วยกระผมเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 กำลังทำการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนี้

รศ.ดร. ภัคพงศ์ ปวงสุข	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร. ศราวุธ อินทรเทศ	กรรมการ
ผศ.ดร. ปรียนันท์ สิทธิจินตาร	กรรมการ

ในการนี้เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(นายสุเทพ มงกุม)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
โทร 083-2809329

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว ๐๖๓๗/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน คุณสายไหม สุขเมตตา

เนื่องด้วยนายสุเทพ มุ่งคุณ คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในกรณีนี้ จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมเสวนาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ทิศทาง นโยบาย เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในวันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ มุ่งคุณ)

คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๙๗ ๕๕๔๒

ผู้ประสานงาน : กนกวรรณ คุ่มทิม e-mail : kanokwan.mba@gmail.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว ๐๖๓๗/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน คุณประเสริฐ ฤทธิ์รักษา

เนื่องด้วยนายสุเทพ มุ่งคุณ คณะบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในกรณี จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมเสวนาเพื่อให้อธิบายและ ทิศทาง นโยบาย เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในวันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ มุ่งคุณ)

คณะบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๓๙๓ ๕๕๕๒

ผู้ประสานงาน : กนกวรรณ คุ่มทิม e-mail : kanokwan.mba@gmail.com

ที่ อว ๐๖๓๓/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน คุณทรงสิทธิ์ ผลบุญ

เนื่องด้วยนายสุเทพ มุ่งคุณ คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในการนี้ จึงขอเรียนเชิญนายสุบรรณ รัชชทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และนางนงนุช ก้องเอกภพ ซึ่งทั้งสองท่านดูแลกลุ่มส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกรของจังหวัดภูเก็ต และเป็นบุคลากรในหน่วยงานของท่านมาประชุมเสวนาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ทิศทาง นโยบาย เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในวันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ มุ่งคุณ)

คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๗๗ ๕๕๕๖

ผู้ประสานงาน : กนกวรรณ คุ่มทิม e-mail : kanokwan.mba@gmail.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว ๐๖๓๗/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน คุณเสรี อุดมลาภ

เนื่องด้วยนายสุเทพ มุ่งคุณ คณะบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ทำกรวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในการนี้ จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมเสวนาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ทิศทาง นโยบาย เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในวันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ มุ่งคุณ)

คณะบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๕๗ ๕๕๕๒

ผู้ประสานงาน : กนกวรรณ คุ่มทิม e-mail : kanokwan.mba@gmail.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว ๐๖๓๗/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน เกษตรจังหวัดภูเก็ต

เนื่องด้วยนายสุเทพ มุ่งคุณ คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร และอาจารย์ประจำสาขาวิชา การจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศักยภาพทรัพยากรเกษตรของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวของเกษตรกรบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต

ในการนี้ จึงขอเรียนเชิญนายสุบรรณ รัชชทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และนางนงนุช ก้องเอกภาพ ซึ่งทั้งสองท่านดูแลกลุ่มส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกรของจังหวัดภูเก็ต และเป็นบุคลากรในหน่วยงานของท่านมาประชุมเสวนาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ทิศทาง นโยบาย เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในวันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพ มุ่งคุณ)

คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๓๙๗ ๕๕๕๒

ผู้ประสานงาน : กนกวรรณ คุ่มทิม e-mail : kanokwan.mba@gmail.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายสุเทพ มุงคุณ
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 57603040 สาขาการศึกษาเกษตร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 56 ซ.งามวงศ์วาน 18 ถนนงามวงศ์วาน ตำบลบางเขน อำเภอเมือง
 จังหวัดนนทบุรี 11000
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
 สถานที่ทำงาน คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อำเภอเมือง
 จังหวัดภูเก็ต 83000
 ประวัติการศึกษา

พศ. 2536 ปริญญาตรีสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (วท.บ.) คณะ
 เกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พศ. 2539 ปริญญาโท ครุศาสตร์เกษตร (วท.ม.) คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
 ทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้